

**NOKIA
3650**

**Täielik
kasutusjuhend**

CE 168

KINNITUS

Meie, NOKIA CORPORATION kinnitame ja kanname ainuisikulist vastutust selle eest, et meie toode NHL-8 vastab Nõukogu Direktiivi 1999/5/EC nõuetele.
Vastavuskinnituse koopia (Declaration of Conformity) leiате aadressilt
http://www.nokia.com/phones/declaration_of_conformity/

Copyright © 2003 Nokia. Kõik õigused reserveeritud.

Käesoleva dokumendi sisu osaline või täielik kopeerimine, ülevõtmine, levitamine või salvestamine ükskõik millises vormis ilma Nokia kirjaliku loata on keelatud.

Nokia, Nokia Connecting People ja Xpress-on on Nokia Korporatsiooni registreeritud kaubamärgid. Teised siinmainitud toote- ja firmade nimed võivad olla nende omanike vastavad kaubamärgid või ärinimed.

Nokia tune on Nokia Corporation'i soundimärk.

This product includes software licensed from Symbian Ltd © 1998-2002

© 1998-2002 Symbian Ltd. All rights reserved. Symbian and Symbian OS are trademarks of Symbian Ltd. All rights reserved.

Java™ and all Java-based marks are trademarks or registered trademarks of Sun Microsystems, Inc.

Stac®, LZS®, ©1996, Stac, Inc., ©1994-1996 Microsoft Corporation. Includes one or more U.S. Patents: No. 4701745, 5016009, 5126739, 5146221, and 5414425. Other patents pending.

Hi/fn®, LZS®, ©1988-98, Hi/fn. Includes one or more U.S. Patents: No. 4701745, 5016009, 5126739, 5146221, and 5414425. Other patents pending.

Part of the software in this product is © Copyright ANT Ltd. 1998. All rights reserved.

m-Router Connectivity Components © 2000-2002 Intuwave Limited. All rights reserved. (www.intuwave.com)

US Patent No 5818437 and other pending patents. T9 text input software Copyright (C) 1997-2003. Tegic Communications, Inc. All rights reserved.

Nokia töösuunaks on pidev arendustöö. Nokia jätab endale õiguse paranduste ja muudatuste tegemiseks käesolevas dokumendis kirjeldatud toodete osas ilma sellekohase eelteavituseeta.

Nokia ei ole ühelgi juhul vastutav andmete või sissetulekute kaotuse ega eriliste, juhuslike, otseste ega kaudsete kahjude eest, sõltumata nende tekkimise viisist.

Selle dokumendi sisu on ära toodud "nagu on". Kui seadus ei määra teisiti, ei anta mingeid garantiisid, ei otseste ega kaudsete, sealhulgas, kuid mitte piiratud kaudsete garantiidega seoses kaubandusliku sobivusega või sobivusega teatud otstarbeks, seoses selle dokumendi õigsuse, usaldatavuse või sisuga. Nokia jätab endale õiguse mistahes hetkel muuta käesolevat dokumenti või see tühistada ilma sellest eelnevalt teavitamata.

Mõnede toodete kättesaadavus võib piirkonniti erineda. Küsige oma lähimalt Nokia edasimüüjalt.

9354734

Issue 3 ET

Copyright © 2003 Nokia. All rights reserved.

Sisukord

Ohu vältimiseks.....	6
----------------------	---

Üldine teave	8
--------------------	---

Ooterežiim.....	8
Menüü.....	10
Valikloendid.....	12
Interaktiivne abi.....	12
Navigatsiooniriba – horisontaalne liikumine.....	13
Erinevate rakenduste sarnased toimingud	13
Helitugevuse seadmine	15

Teie telefon	17
--------------------	----

Helistamine.....	17
Kõne vastuvõtmine.....	19
Logi – kõneregister ja üldlogi.....	22
SIM-kaust.....	26

Seaded.....	27
-------------	----

Üldiste seadete muutmine	27
Telefoni seaded.....	27
Kõne seaded	29
Ühenduse seaded	31
Kellaaeg ja kuupäev	38

Turvameetmed.....	38
Kõnepiirang (võrguteenus).....	42
Võrk	43
Tarviku seaded	43

Kontaktkirjed	44
---------------------	----

Kontaktkirje koostamine.....	44
Kontaktkirjete kopeerimine SIM-kaardilt telefoni ja vastupidi.....	44
Kontaktkirje muutmine	45
Kontaktkirje vaatamine.....	46
Gruppide haldamine	50
Andmete ülekanne teistesse Nokia telefonidesse	51

Kaamera ja fotod	52
------------------------	----

Pildistamine.....	52
Fotod – fotode salvestamine	55

Videosalvesti.....	60
--------------------	----

Videoklipi salvestamine	60
Videoklipi vaatamine	61
Videoklippide saatmine.....	61

RealOne Player™62

Media Guide	63
Meediafailide mahamängimine	63
Meediafailide saatmine	65
Seadete muutmine	66

Sõnumid.....67

Sõnumid - üldine teave.....	68
Teksti kirjutamine.....	70
Uute sõnumite kirjutamine ja saatmine.....	73
Saabunud sõnumite kaust.....	79
Minu kaustad	84
Serveri postkast	84
Saatmiseks	89
SIM-kaardi sõnumite vaatamine.....	89
Kärgeteated (võrguteenus).....	90
Teenuse juhtimise redaktor.....	90
Sõnumite seaded.....	90

Profiilid97

Profiili vahetamine	97
Profiilide kohaldamine.....	97

Lemmikud99

Otsevalikute lisamine.....	99
----------------------------	----

Kalender ja ülesanded 100

Kalendrikirjete koostamine.....	100
Kalendri helisignaalid.....	104
Ülesanded.....	105
Andmete ülekanne teistesse Nokia telefonidesse....	105

Lisad 106

Kalkulaator.....	106
Helilooja.....	106
Teisendi	108
Märkmik.....	110
Kell	110
Salvesti.....	111
Mängud.....	111
Mälukaart.....	111

Teenused (XHTML) 115

Peamised toimingud.....	115
Telefoni ettevalmistamine brauseri kasutamiseks...	116
Ühenduse võtmine.....	116
Ühenduse turvalisus.....	117
Järgehoidjate vaatamine.....	117
Sirvimine.....	118
Salvestatud lehekülgede vaatamine	120
Allalaadimine	120
Ühenduse lõpetamine.....	122
Brauseri seaded.....	122

Rakendused (Java™)..... 123

Java rakenduste installeerimine 124

Java rakenduse seaded 125

Haldur – rakenduste ja tarkvara

installeerimine..... 126

Tarkvara installeerimine..... 127

Tarkvara eemaldamine 128

Mälumahu vaatamine 128

Ühenduvus 129

Bluetooth ühendus..... 129

Infrapunaühendus..... 134

Telefoni ühendamine arvutiga 136

Sünkroniseerimine – kaugsünkroniseerimine..... 137

Probleemid, mida saate ise lahendada 139

Küsimused ja vastused 140

Akut puudutav teave..... 143

Hooldus ja korrashoid..... 144

Tähtis ohutusala info 145

Indeks 149

Ohu vältimiseks

Lugege läbi järgnevad näpunäited. Reeglitest üleastumine võib põhjustada ohtlikke olukordi ning võib olla seadusevastane. Põhjalikuma ohutuslase info leiate käesolevas juhendis.

! Toote kasutamise juhised, hooldusnõuded ning tähtsa ohutuslase teabe leiate lühijuhendist.

Kui mobiiltelefonide kasutamine on keelatud, kui see võib tekitada häireid või ohtlikke olukordi, ärge telefoni sisse lülitage.

OHUTU LIIKLEMINE KÕIGEPEALT Ärge kasutage käsitelefonide sõidu ajal.

HÄIREID Kõiki raadiotelefone võivad mõjutada häired, mis põhjustavad tõrkeid telefoni töös.

HAIGLAS LÜLITAGE TELEFON VÄLJA

Järgige kõiki eeskirju ja reegleid. Meditsiinilise aparatuuri läheduses lülitage telefon välja.

LENNUKIS LÜLITAGE TELEFON VÄLJA

Raadiotelefonid võivad tekitada häireid lennuki juhtimissüsteemides.

TANKIMISE AJAL LÜLITAGE TELEFON VÄLJA

Ärge telefoni tanklas kasutage. Ärge kasutage ka kütuse ega kemikaalide lähedal.

LÕHKAMISTÖÖDE PIIRKONNAS LÜLITAGE

TELEFON VÄLJA Ärge kasutage telefoni piirkonnas, kus pannakse toime lõhkamisi. Järgige piiranguid ja pidage kinni kõigist määrustest ja reeglitest.

KASUTAGE MÕISTUSPÄRASELT Kasutage telefoni vaid normaalasendis. Ärge katsuge põhjusega sisselülitatud telefoni antenni.

PROFESSIONAALNE TEENINDUS Varustuse paigalduse ning remondi peab teostama kvalifitseeritud spetsialist.

LISAVARUSTUS JA AKUD Kasutage ainult ettenähtud lisavarustust ja akusid. Ärge ühendage tooteid, mis ei ühildu.

VEEKINDLUS Telefon ei ole veekindel. Hoidke telefon kuivana.

VARUKOOPIAD Ärge unustage tegemast varukoopeid vajalikest andmetest.

TEISTE SEADMETEGA ÜHENDAMINE Kui ühendate telefoni teiste seadmetega, lugege eelnevalt läbi nende seadmete kasutusjuhendites toodud ohutusnõuded. Ärge ühendage tooteid, mis ei ühildu.

HELISTAMINE Kontrollige, et telefon oleks sisse lülitatud ja asuks võrgu teeninduspiirkonnas. Sisestage suunanumber ja telefoninumber ning vajutage . Kõne lõpetamiseks vajutage . Kõne vastuvõtmiseks vajutage .

HÄDAABI VÄLJAKUTSE Kontrollige, et telefon oleks sisse lülitatud ja asuks võrgu teeninduspiirkonnas. Displei tühendamiseks (näit. kõne lõpetamiseks, menüüst väljumiseks jne.) vajutage niimitu korda kui vaja . Sisestage hädaabi telefoninumber ja vajutage . Teatage oma asukoht. Ärge kõnet enne katkestage, kui Teile on selleks luba antud.

Võrguteenused

Käesolevas juhendis kirjeldatud mobiiltelefon on mõeldud kasutamiseks võrkudes EGSM 900 ja GSM 1800 ja 1900.

Mitmed teenused, mida antud juhendis käsitletakse, on võrguteenused. Need on eriteenused, mida saate tellida oma mobiilsidevõrgu operaatorfirmast. Enne mistahes võrguteenuse kasutuselevõttu peate Te teenused oma operaatorfirmast tellima ning saama vajalikud juhised nende teenuste kasutamiseks.

Märkus: Igas võrgus ei pruugi kasutusel olla kõik teatud keelele omased tähised ja/või teenused.

Laadijad ja lisaseadmed

Märkus: Enne telefoniga ühendamist kontrollige mudeli numbrit laadijal. Käesoleva aparadi toiteallikateks on ette nähtud järgmised akulaadijad: ACP-8, ACP-12, LCH-9 ja LCH-12.

TÄHELEPANU! Kasutage ainult neid akusid, laadijaid ja lisavarustust, mis on telefoni tootja poolt heakskiidetud ja vastavad Teie telefoni mudelile. Vastasel korral võivad kaotada kehtivuse telefonile seatud nõuded ja garantii ning võib tekkida ohtlik olukord.

Saadaoleva lisavarustuse kohta küsige informatsiooni oma müügiesindusest.

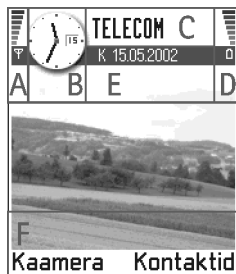
Lisavarustuse lahtiühendamisel tõmmake alati pistikust, mitte juhtmest.

1. Üldine teave

Nokia 3650 pakub mitmeid igapäevaelus vajalikke funktsioone. Telefonis on näiteks kaamera, videosalvesti, sõnumi ja e-posti funktsioon, kell, äratuskell, kalkulaator ja kalender.

Müügipakendis olevad kleebised

- Müügikomplekti lisatud kleebistel olev info osutub tarvilikuks telefoni teenindamisel ja parandamisel. Juhised selle kohta, kuidas neid kleebiseid kasutada, leiате samuti müügipakendist.

Joonis 1. Ooterežiim taustpildiga.

Ooterežiim

Kui telefon on kasutamiseks valmis ning ühtegi sümbolit kasutaja poolt ekraanile sisestatud ei ole, näete telefoni ekraanil järgmisi tähiseid. Telefoni taolist olekut nimetatakse "ooterežiimiks". Vt. joonist 1:

A Näitab raadiosignaali tugevust Teie praeguses asukohas. Mida kõrgem on pügal, seda tugevam on signaal. Kui funktsiooni [GPRS ühendus](#) seadeks on valitud [Võimaluse korral](#) ning telefon saab hetkel GPRS-võrku kasutada, asendub antenni sümbol GPRS-indikaatoriga . Vt. ['Pakettandmeside \(General Packet Radio Service, GPRS\)'](#) lk. 32 ja ['GPRS'](#) lk. 37.

B Näitab analoog- või digitaalkella. Vaadake ka ['Kellaaeg ja kuupäev'](#), seaded lk. 38 ja ooterežiimi seaded → taustpilt lk. 28.

C Näitab kasutusel oleva operaatorvõrgu nimetust.

D Näitab aku laetuse taset. Mida kõrgem on pügal, seda rohkem on aku laetud.

Näpunäide.

Valiku klahvide funktsioone ning taustpilti saab muuta. Vaadake ['Ooterežiim'](#), seaded, lk. 28.

E Navigatsiooniriba: näitab hetkel kasutusel olevat profiili. Kui kasutusel on profiil *Tavaline*, näidatakse profiili nimetuse asemel tänast kuupäeva. Täiendav teave peatükis '[Navigatsiooniriba – horisontaalne liikumine](#)' lk. 13 ja '[Profiilid](#)' lk. 97.

F Näitab valiku klahvide ja funktsioone.

Märkus: Telefonil on pimenduspilt. Kui telefon on viis minutit jõude olnud, kaovad ekraanilt tavalised tähised ning sinna ilmub pimenduspilt. Vt. lk. 29. Pimenduspildi väljalülitamiseks vajutage suvalisele klahvile.

Toimingutega seotud indikaatorid

Eeltoodute kõrval võib ooterežiimi ekraanil olla veel mõni järgmistest indikaatoritest:

 - Näitab, et Saabunud sõnumite kausta on saabunud uus sõnum. Vilkvu indikaator tähendab, et telefonil on vähe mälu ning Teil tuleks mõned andmed kustutada. Täiendavat teavet leiate lõigus '[Mälu on vähe](#)' lk. 139.

 - Näitab, et Teile on saabunud uus e-kiri.

 - Näitab, et Teile on saabunud üks või mitu kõneteadet. Vt. '[Helistamine kõneposti](#)' lk. 18.

 - Näitab, et kaustas Saatmiseks on saatmist ootavaid sõnumeid. Vt. lk. 68.

 - Ilmub ekraanile, kui kasutusel oleva profiili *Kõne märguanne* seadeks on valitud *Hääletu* ning *Sõnumi signaal* seadeks on *Välja lülitatud*. Vt. '[Profiilid](#)' lk. 97.

 - Näitab, et telefoni klaviatuur on lukustatud. Vt. Lühijuhend.

 - Näitab, et äratus on sisse lülitatud. Vt. '[Kell](#)' lk. 110.

 - Näitab, et Bluetooth on aktiveeritud. Pidage meeles, et Bluetoothi andmeedastuse ajal on ekraanil .

 - Näitab, et kõik sissetulevad kõned suunatakse edasi. - Näitab, et kõik sissetulevad kõned suunatakse kõneposti. Vt. '[Suunamise seaded](#)' lk. 21. Kahe

Joonis 2. Põhimenüü.

Menüü valikud: *Ava, Loendikuva / Pildikuva, Kustuta, Teisalda, Teisalda kausta, Uus kaust, Muuda nime, Abi ja Välja.*

abonentnumbri olemasolul tähistab esimese liini suunamist **1** sümbol, teise liini suunamist aga **2** sümbol. Vt. '[Kasutatav liin \(võrguteenus\)](#)' lk. 30.

2 - Näitab, et Teil on võimalik helistada üksnes liinilt 2 (võrguteenus). Vt. '[Kasutatav liin \(võrguteenus\)](#)' lk. 30.

Andmeside indikaatorid

- Kui mõni telefoni rakendustest loob andmesideühendust, vilgub ooterežiimi ekraanil üks alltoodud indikaatoritest.
- Kui indikaator pidevalt põleb, on ühendus loodud.

D andmekõne, **D*** kiire andmeedastusega andmekõne,

G on ekraanil antenni tähise asemel, kui GPRS-ühendus on aktiivne. **G** on ekraanil, kui GPRS-ühendus on tavakõne ajaks ootele pandud.

F faksikõne,

(B) Bluetooth-ühendus ja

|||| infrapunahendust.

Menüü

- Vajutage põhimenüü avamiseks **[M]** (menüüklahvile). Menüü kaudu saate kasutada kõiki telefoni rakendusi. Vt. joon. 2 lk. 10.

Menüüs liikumine

- Menüüs liikumiseks vajutage sirvimisklahvi ülemisele **[Up]**, alumisele **[Down]**, vasakpoolsele **[Left]** või parempoolsele **[Right]** osale (sinised nooled 1 kuni 4 joonisel 3 lk. 11).

Rakenduste ja kaustade avamine

- Leidke sirvimise teel vajalik rakendus või kaust ja vajutage selle avamiseks sirvimisklahvi keskmisele osale (sinine nool 5 joonisel 3 lk. 11).

Rakenduste sulgemine

- Vajutage seni **Tagasi**, kuni jõuate ooterežiimi või valige **Valikud** → **Välja**.

Kui klahvi all hoida, pöördub telefon küll ooterežiimi, kuid jätab rakenduse tagaplaanil avatuks.

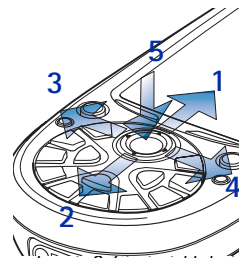
Märkus: Vajutus klahvile lõpetab alati telefonikõne, ka siis, kui ekraanil on avatud ja aktiivne hoopis mõni teine rakendus.

Kui telefon välja lülitada, sulguvad kõik rakendused ning eelnevalt salvestamata andmed salvestatakse automaatselt.

Menüü ümberkorraldamine

Soovi korral võite menüü täielikult ümber korraldada. Näiteks võite Te need rakendused, mida harva kasutate, kaustadesse paigutada ning kaustadest menüüsse tuua sellised rakendused, mida tihti kasutate. Samas saate ise uusi kaustu juurde teha.

- Leidke funktsioon, mille soovite teise kohta paigutada, ja valige **Valikud** → **Teisalda**. Rakenduse kõrvale ilmub linnuke.
- Liikuge kohale, kuhu soovite antud rakenduse paigutada, ja vajutage **OK**.

Joonis 3. Sirvimisklahvi kasutamine liikumisel.

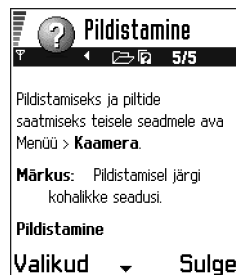

Näpunäide! Kui soovite vaadata rakendusi loendina, valige **Valikud** → **Loendikuv**.

Joonis 4. Rakenduste ümberlülitamise aken

Valikud

Joonis 5. Interaktiivne abitekst

Rakenduste ümberlülitamine

Kui mitu rakendust on avatud, saate kiiresti ühelt rakenduselt teisele lülituda: hoidke all (menüüklahvi). Avaneb rakenduste ümberlülitamise aken, milles näidatakse hetkel avatud rakendusi. Vt. joon. 4 lk. 12. Rakenduse valimiseks liiguge sellele rakendusele ja vajutage .

Märkus: Kui mälu kipub väheks jääma, võib telefon mõned rakendused ise sulgeda. Enne rakenduse sulgemist salvestab telefon eelnevalt salvestamata andmed.

Valikloendid

Käesolevas kasutusjuhendis on valikloendid paigutatud lehe servale. Antud loenditest saate vaadata, milliseid käsklusi Teil on võimalik erinevates kuvades ja olukordades kasutada.

Märkus: Erinevates kuvades on kasutusel erinevad käsklused.

Näpunäide. Mõningatel juhtudel avaneb sirvimisklahvile vajutades lühendatud valikloend, milles on ära toodud antud kuva olulisemad käsklused.

Interaktiivne abi

Kõik Nokia 3650 rakendused, millel on olemas funktsioon **Valikud**, on varustatud abitektidega. Abitektide vaatamiseks vajutage . Vt. joon. 5 lk. 12.

Navigatsiooniriba – horisontaalne liikumine

Navigatsiooniribal on:

- noolekesed ja sakid, mis näitavad, et Teie käsutuses on veel kuvasid, kaustu või faile. Vt. joon. 6 lk. 13.
- redigeerimisindikaatorid vt. 'Teksti kirjutamine' lk. 70.
- muud informatiivsed tähised, näiteks tähendab joonisel 6. 2/14, et hetkel avatud pilt on neljateistkümnest kaustas olevast pildist teine pilt. Järgmise pildi vaatamiseks vajutage .

Joonis 6. Nooled ja sakid navigatsiooniribal.

Erinevate rakenduste sarnased toimingud

- **Elementide avamine vaatamiseks** – leidke failide või kaustade loendit sirvides vajalik kirje ja vajutage sirvimisklahvile või valige **Valikud** → **Av.**
- **Elementide redigeerimine** – selleks, et elemente redigeerida, tuleb mõnikord element kõigepealt vaatamiseks avada ning soovides muuta selle sisu, valida seejärel **Valikud** → **Muuda**.
- **Elementide ümbernimetamine** – Selleks, et anda failile või kaustale uus nimi, leidke vastav fail või kaust ja valige **Valikud** → **Muuda nime**.
- **Elementide teisaldamine ja kustutamine** – Leidke vastav element ja valige **Valikud** → **Kustuta** või vajutage . Selleks, et kustutada mitu elementi korraga, tuleb need selekteerida. Vaadake järgmist lõiku: "Elementide markeerimine".
- **Elementide markeerimine** – Elementide markeerimiseks loendis on mitu võimalust.
 - Elementide valimiseks ükshaaval leidke vajalik element ja valige **Valikud** → **Vali/Tühista valik** → **Vali** või vajutage korraga klahvi ja sirvimisklahvi. Elemendi kõrval ilmub linnuke.
 - Kui soovite selekteerida kõik loendis olevad elemendid, valige **Valikud** → **Vali/Tühista valik** → **Vali kõik**.

Näpunäide!

Tähtede ja numbrite sisestamise kohta vaadake '[Teksti kirjutamine](#)' lk. 70.

Joonis 7. Otsinguväljad Kontaktides

- **Mitme elemendi markeerimine** – Hoidke all klahvi ja liikuge samal ajal sirvimisklahviga üles- või allapoole. Selektsooni raamesse jäävate elementide kõrvale ilmub linnuke. Kui vajalikud elemendid on selekteeritud, lõpetage sirvimisklahviga liikumine ja laske siis klahv lahti. Kui kõik vajalikud elemendid on valitud, saate need teise kohta paigutada või kustutada, valides **Valikud** → *Teisalda kausta* või *Kustuta*.
- Elemendi valimise tühistamiseks leidke see element ja valige **Valikud** → *Vali/Tühista valik* → *Tühista valik* või vajutage korraga klahvile ja sirvimisklahvile.
- **Kaustade loomine** – Uue kausta loomiseks valige **Valikud** → *Uus kaust*. Telefon palub sisestada kausta nime (maks. 35 tähte).
- **Elementide paigutamine kaustadesse** – Elemendi paigutamiseks kausta või ühest kaustast teise viimiseks valige **Valikud** → *Teisalda kausta* (kui kaustu ei ole, siis see valik puudub). Kui valisite *Teisalda kausta*, avaneb kaustade loend ning Teil on võimalik vaadata antud rakenduse juurkataloogi (elemendi paigutamisel ühest kaustast teise). Valige kaust, kuhu soovite elemendi paigutada ja vajutage **OK**.

Elementide otsing

Otsinguvälja abil saab leida nime, faili, kausta ja otseteed. Mõnikord ei ole otsinguvälja ekraanil näha, sel juhul valige **Valikud** → *Leia* või hakake lihtsalt tähti sisestama.

- 1 Otsingu alustamiseks hakake otsinguväljale teksti sisestama. Telefon hakkab kohe vasteid otsima, markeerides elemendi, mis kõige suurema täpsusega sisestusele vastab. Vt. joon. 7 lk. 14. Mida rohkem tähti Te sisestate, seda täpsem on otsingu tulemus.
- 2 Kui telefon on vajaliku elemendi üles leidnud, vajutage selle avamiseks .

Helitugevuse seadmine

- Helitugevuse suurendamiseks või vähendamiseks vajutage poolelioleva kõne või heli kuulamise ajal vastavalt või .

Valjuhääldi

Käed-vabad kasutamise tarbeks on telefonil valjuhääldi. Valjuhääldi võimaldab Teil telefonivestlust pidada eemalt, näiteks enda lähedale lauale asetatud telefoniga ilma telefoni kõrva äärde tõstmata. Valjuhääldi režiim on kasutatav kõne ajal ning helirakenduste ja multimeediasõnumite funktsioonis. Video mahamängimisel kasutab RealOne Player™ vaikimisi valjuhääldit. Valjuhääldi režiim hõlbustab teiste rakenduste kasutamist kõne ajal.

Valjuhääldi aktiveerimine

Kui soovite pooleli oleva kõne ajal valjuhääldi sisse lülitada, valige **Valikud** → **Aktiv. valjuhääldi**. Kostab helisignaali, navigatsiooniribale ilmub , muutub helitugevuse indikaator. Vt. joon. 8 lk. 15.

Märkus: Kui telefoniga on ühendatud peakomplekt, ei saa valjuhääldit aktiveerida.

Tähelepanu: Kui valjuhääldi on sisse lülitatud, ärge telefoni kõrva äärde tõstke, kuna telefonist võib kosta küllaltki tugev heli.

Telefonikõne puhul tuleb valjuhääldi alati ise aktiveerida, kuid helirakendused, näiteks Helilooja või Salvesti kasutavad valjuhääldit vaikimisi.

Valjuhääldi väljalülitamine

- Pooleli oleva kõne ajal valige **Valikud** → **Aktiveeri kõnetoru**.

Helitugevuse tähised:

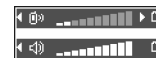

– kuulari režiim

– valjuhääldi režiim.

Vt. ka joon. 8, lk. 15.

Joonis 8. ekraanil näidatakse kuulari ja valjuhääldi režiimi helitugevuse indikaatoreid.

Peakomplekti režiim

Selleks et reguleerida helitugevust, kui telefoniga on ühendatud peakomplekt, vajutage või , võimaluse korral võib kasutada ka peakomplekti nuppu.

Ühismälu

Ühismälu kasutavad järgmised funktsioonid: kontaktid, teksti- ehk lühisõnumid, multimeediasõnumid, fotod ja helinad, videosalvesti, RealOne Player[®], kalender ja ülesanded ning allalaetud rakendused. Mida rohkem infot Te ühte nendest funktsioonidest salvestate, seda vähem mälu jääb teistele. Eriti tuntav on see siis, kui Te mõnda nimetatud funktsioonidest väga intensiivselt kasutate. Kui olete salvestanud näiteks väga palju pilte, võib see ära võtta kogu ühismälu ning telefon ütleb, et mälu on täis. Sel juhul tuleb Teil ühismälu vabastamiseks kustutada mõned pildid, andmed, kirjed jms.

2. Teie telefon

Helistamine

- 1 Sisestage ooterežiimis telefoninumber koos suunanumbriga. Kursori liigutamiseks vajutage või . Numбри kustutamiseks vajutage .
 - Rahvusvahelise kõne puhul vajutage rahvusvahelise kõne eesliite sisestamiseks kaks korda klahvile (+ sümbol asendab maalt väljahelistamise koodi), seejärel sisestage maa kood, suunanumber (0 jätke ära) ja telefoninumber.
- 2 Numbrile helistamiseks vajutage .
- 3 Kõne lõpetamiseks vajutage (ka siis, kui kõnet ei ühendatud).

Normaalasend: Helistamisel hoidke telefoni nii, nagu tavalist telefonitoru.

Märkus: Vajutus klahvile lõpetab alati telefonikõne, ka siis, kui ekraanil on avatud ja aktiivne hoopis mõni teine rakendus.

Tunnussõnaga helistamise kohta vaadake '[Helistamine tunnussõna abil](#)' lk. 48.

Helistamine kontaktkirjete kaustast

- 1 Kontaktide loetelu vaatamiseks avage **Menüü** → **Kontaktandmed**.
- 2 Kontaktandmete vaatamiseks leidke vajalik nimi. Või sisestage nime esitäht. ekraanil avaneb automaatselt leitud kontaktkirjetega otsinguväli.
- 3 Helistamiseks vajutage . Kui antud kontaktkirjel on mitu telefoninumbrit, leidke vajalik number ja vajutage helistamiseks .

Näpunäide! Kui soovite kõne ajal helitugevust seada, vajutage helitugevuse suurendamiseks ning helitugevuse vähendamiseks .

Joonis 1. Helistamine.

Näpunäide! Kui kõneposti funktsioon palub Teil kõneteadete kuulamiseks iga kord parooli sisestada, on mõttekas kõneposti telefoninumbri järele DTMF-number salvestada. Sel juhul edastatakse kõneposti helistamisel parool automaatselt. Salvestage number näiteks kujul +44123 4567p1234#, kus 1234 on parool ja "p" on paus.

Kiirvalimisloendi vaatamiseks avage **Menüü** → **Vahendid** → **Kiirvalimine**.

Helistamine kõneposti

Kõnepost (võrguteenus) on justkui automaatvastaja, kuhu helistajad saavad jätta Teile teateid, kui Te hetkel kõnesid vastu võtta ei saa.

- Kõneposti helistamiseks vajutage ooterežiimis ja .
- Kui telefon küsib kõneposti numbrit, sisestage see ja vajutage **OK**. Numbril annab Teile võrguoperaator.

Vt. ka '[Suunamise seaded](#)' lk. 21.

Erinevatel kõneliinidel võib olla erinev kõneposti number, vt. '[Kasutatav liin \(võrguteenus\)](#)' lk. 30.

Kõneposti numbril muutmise

Kõneposti telefoninumbri muutmiseks avage **Menüü** → **Vahendid** → **Kõnepost** ja valige **Valikud** → **Muuda numbrit**. Sisestage number (mille saite võrguoperaatorilt) ja vajutage **OK**.

Telefoninumbri kiirvalimine

- 1 Määrake kiirvalimisklahvile (-) telefoninumber, vt. '[Kiirvalimisklahvide määramine](#)' lk. 49.
- 2 Numbrile helistamine: Vajutage ooterežiimis vastavale kiirvalimisklahvile ja seejärel klahvile. Kui funktsiooni **Kiirvalimine** seadeks on **Sisse lülitatud**: Hoidke vastavat kiirvalimisklahvi all, kuni telefon numbrit valib.

Konverentskõne

Konverentskõne on võrguteenus, mis võimaldab pidada ühist telefonivestlustest maksimaalselt kuue inimesega, Teile ise kaasa arvatud.

- 1 Helistage esimesele osalejale.
- 2 Selleks, et helistada järgmisele osalejale, valige **Valikud** → **Uus kõne**. Sisestage osaleja telefoninumber või leidke see mälust ja vajutage **OK**. Esimene kõne läheb automaatselt ootele.
- 3 Kui uus kõne ühendati, lülitage esimene osaleja konverentskõnmesse. Valige **Valikud** → **Konverents**.
- 4 Uute osalejate ühendamiseks korrake punkti 2 ja valige siis **Valikud** → **Konverents** → **Lisa konverentsi**.
 - Selleks, et kõneleda ühe osapoolega privaatselt: Valige **Valikud** → **Konverents** → **Eravestlus**. Leidke see osaleja ja vajutage **Erakõne**. Teie telefoni konverentskõne läheb ootele ning samal ajal kui Teil on eravestlus ühe osalejaga, saavad teised osalejad omavahel vestlust jätkata. Kui olete erakõneluse lõpetanud, valige konverentskõnele tagasilülitumiseks **Valikud** → **Lisa konverentsi**.
 - Ühe osaleja vabastamiseks konverentskõnest valige **Valikud** → **Konverents** → **Vabasta osaleja**, seejärel leidke osaleja ja vajutage **Vabasta**.
- 5 Aktiivse konverentskõne lõpetamiseks vajutage .

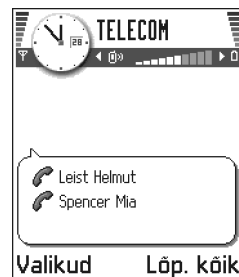
Kõne vastuvõtmine

- Sissetulnud kõne vastuvõtmiseks vajutage .
- Kõne lõpetamiseks vajutage .

Kui Te ei soovi kõnet vastu võtta, vajutage . Helistaja kuuleb kinnist tooni.

 Näpunäide! Kui aktiveeritud on funktsioon **Suunamine** → **Kui kinni** ning kõned suunatakse näiteks Teie kõneposti, kuulub suunamisele ka kõne, millest keeldusite. Vt. '**Suunamise seaded**' lk. 21.

Sissetuleva kõne telefonihelina vaigistamiseks vajutage **Mikr.-ei**.

Joonis 2. Kahe osalejaga konverentskõne.

 Näpunäide! Kõige kiiremini saab uue osaleja liita valides selle inimese telefoninumbri ja vajutades . Olemasolev kõne läheb automaatselt ootele.

Näpunäide!

Telefoni helisignaali kohandamiseks erinevate olukordade jaoks, näiteks telefoni kõikide helisignaali väljalülitamiseks vaadake **'Profiilid'** lk. 97.

Näpunäide!

Mõlema kõne üheaegseks lõpetamiseks valige **Valikud** → **Lõpeta kõik kõned** ja vajutage **OK**.

Joonis 3. Valikud kõne ajal.

Märkus: Võib juhtuda, et telefon näitab numbri juurde valet nime. Taoline olukord võib tekkida siis, kui sissehelistaja andmeid kontaktkirjete kaustas ei ole, kuid samal ajal on seal olemas kontaktkirje, mille telefoninumbri seitse viimast numbrit on täpselt samad. Sel juhul on telefonipoolne kõnetuvastus muidugi vale.

Koputus (võrguteenus)

Kui koputus on aktiveeritud, teavitab võrk Teid poolelioleva kõne ajal uuest sissetulevast kõnest. Vt. **'Koputus: (võrguteenus)'** lk. 29.

- 1 Saabunud kõne vastuvõtmiseks vajutage kõne ajal . Esimene kõne pannakse ootele. Ühelt kõnelt teisele lülitumiseks vajutage **Vaheta**.
- 2 Aktiivse kõne lõpetamiseks vajutage .

Kõne ajal

Kõne ajal kasutatavad funktsioonid on üldjuhul võrguteenused. Järgmiste valikute kasutamiseks vajutage kõne ajal **Valikud**:

Mikrofon välja või **Mikr.-jah**, **Lõpeta aktiivne**, **Lõpeta kõik kõned**, **Ootele** või **Aktiveeri ootel kõne**, **Uus kõne**, **Konverents**, **Erakõne**, **Vabasta osaleja**, **Vasta** ja **Keeldu**.

Valikut **Vaheta** kasutatakse ühelt kõnelt teisele lülitumiseks, kui Teil on üks aktiivne ja teine ootel kõne.

Valikut **Ühenda** kasutatakse sissetuleva või ootel oleva kõne ja aktiivse kõne ühendamiseks ja enda lahtiühendamiseks mõlemast kõnest.

Funktsiooni **Saada DTMF** kasutatakse DTMF-toonsignaali, näiteks kasutuskoodide või pangaarve numbri saatmiseks.

Mõistete seletused: DTMF-toonsignaale kuulete siis, kui vajutate numbriklahvidele telefoni klaviatuuril. DTMF-toonsignaale kasutatakse näiteks automaatvastajate kontrollimiseks ning arvutitega varustatud telefonisüsteemides.

- 1 Sisestage klahvidega - numbrid. Iga klahvivajutus tekitab DTMF-toonsignaali, mis edastatakse kõne ajal. Vajutage korduvalt klahvile: *, p sümboli sisestamiseks (tekitab umbes kahe sekundilise pausi DTMF-jadas olevate sümbolite ette või vahele), w sümboli sisestamiseks (sellele sümbolile järgnevaid signaale ei saadeta enne, kui vajutate kõne ajal uuesti **Saada**). Vajutage # sümboli saamiseks.
- 2 Toonsignaalide saatmiseks vajutage **OK**.

Näpunäide! DTMF-toonsignaalide jada võib salvestada ka kontaktkirjena. Kui Te sellele kontaktile helistate, edastatakse ka toonsignaalid. Sisestage DTMF-toonid kontaktkirje telefoninumbri või **DTMF** väljale.

Suunamise seaded

Kui see võrguteenus on aktiveeritud, saate suunata Teile saabuval kõned teisele telefoninumbriale, näiteks Teie kõneposti. Lisateave võrguoperaatorilt.

- Valige sobiv suunamise viis, näiteks *Kui kinni*, et sissetulev kõne suunataks, kui Teil on kõne pooleli või kui Te kõnest keeldute.
- Valige **Valikud** → *Aktiveeri* suunamise valiku sisselülitamiseks, *Tühista* suunamise väljalülitamiseks ning *Vaata olekut*, et vaadata, kas suunamine on aktiveeritud või mitte.
- Kõikide suunamiste lõpetamiseks valige **Valikud** → *Lõpeta suunamised*.

Avage **Menüü** →
Vahendid → **Suunamine**.

Suunamise tähistele kohta vaadake '[Toimingutega seotud indikaatorid](#)' lk. 9.

Märkus: Sissetulevate kõnede piirangut ja kõnede suunamist ei ole võimalik samaaegselt aktiveerida. Vt. '[Kõnepiirang \(võrguteenus\)](#)' lk. 42.

 Avage **Menüü** → **Logi**.

 Näpunäide!
Saadetud sõnumite loetelu avamiseks leidke **Sõnumid** → **Saadetud**.

 Avage **Menüü** → **Logi** → **Viimased kõned**.

Vastamata, vastuvõetud ja valitud kõnede loetelude valikud: *Helista, Kasuta numbrit, Kustuta, Kustuta loetelu, Lisa, Kontaktidele, Abi ja Välja*.

Logi – kõneregister ja üldlogi

Logi sisaldab andmeid telefoni poolt registreeritud telefonikõnede, lühisõnumite, pakett- andmesideühenduste ning faksi- ja datakõnede kohta. Logi on võimalik filtreerida nii, et Teile näidatakse ainult ühte tüüpi andmeid, samuti on Teil võimalik koostada logis olevate andmete baasil uusi kontaktkirjeid.

Märkus: Ühenduse võtmist serveri postkasti, multimeedia sõnumikeskuse ning veebilehekülgedega näidatakse üldises logis datakõnede või pakettandmesideühendustena.

Viimaste kõnede register

Telefon registreerib vastamata, vastuvõetud ja valitud kõnede telefoninumbrid ning peab arvet Teie kõnede ligilähedase kestuse ja maksumuse kohta. Telefon registreerib vastamata ja vastuvõetud kõned ainult siis, kui Teie poolt kasutatav võrk seda funktsiooni toetab, telefon on sisse lülitatud ning võrgu teeninduspiirkonnas.

Vastamata ja vastuvõetud kõned

Et vaadata 20 viimast telefoninumbrit, millelt Teile on üritatud helistada (võrguteenus), avage **Logi** → **Viimased kõned** → **Vastamata**.

Näpunäide! Kui ekraanil on teade vastamata kõnest, vajutage vastamata kõnede telefoninumbrite vaatamiseks **Näita**. Tagasihelistamiseks liikuge vajaliku numbril või nime juurde ja vajutage .

Et vaadata 20 viimast telefoninumbrit või nime, kellelt olete kõne vastu võtnud (võrguteenus), avage **Logi** → **Viimased kõned** → **Vastuvõetud**.

Valitud numbrid

Näpunäide! Valitud numbrite loendi avamiseks vajutage ooterežiimis .

Vt. joon. [4](#) lk. [24](#).

Et vaadata 20 telefoninumbrit, millele viimati helistasite või üritasite helistada, avage [Logi](#) → [Viimased kõned](#) → [Valitud numbrid](#).

Viimaste kõnede kustutamine

- Kõikide registreeritud kõnede kustutamiseks valige viimaste kõnede põhiaknast [Valikud](#) → [Kustuta viimased](#).
- Kui soovite kustutada mingi kindla kõneregistri, avage kustutamisele kuuluv register ja valige [Valikud](#) → [Kustuta loetelu](#).
- Ühe kõne kustutamiseks registrist avage register, leidke see kõne ja vajutage .

Kõnede kestus

Teil on võimalik vaadata väljunud ja sissetulnud kõnede kestust.

Märkus: Teenuse pakkuja te poolt esitatud arved kõnede eest võivad erineda, kuna see sõltub võrgu omadustest, arvete ümardamisest jne.

Kõneaja taimerite nullimiseks - Valige [Valikud](#) → [Loendurite nullimine](#). Selleks on vaja sisestada turvakood, vt. ["Turvameetmed"](#) lk. [38](#). Üksiku kõneaja kustutamiseks leidke see ja vajutage .

Kõnede maksumus (võrguteenus)

Kõnehinna funktsioonis saate vaadata oma viimase kõne maksumust ja kõnede kogumaksumust. Kõne maksumust näidatakse iga SIM-kaardi jaoks eraldi.

Märkus: Teenuse pakkuja te poolt esitatud arved kõnede eest võivad erineda, kuna see sõltub võrgu omadustest, arvete ümardamisest, maksudest jne.

Tähisted:

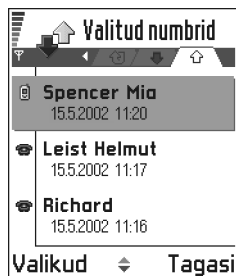
- vastamata kõne,
- vastuvõetud kõne,
- valitud numbrid.

 Avage [Menüü](#) → [Logi](#) → [Kestvus](#).

Näpunäide! Kui soovite, et telefon näitaks kõnele kulunud aega kõne ajal, valige [Valikud](#) → [Seaded](#) → [Näita kõne kestvus](#) → [Jah](#).

 Avage [Logi](#) → [Kõnede hind](#).

Joonis 4. Valitud numbrit aken.

Võrguoperaatori poolt kehtestatud kõnehinna limiit

Piiratud hulga kõne- või rahaühikute määramise teel võib võrguoperaator kehtestada Teie kõnelede maksumuse limiidi. Kui limiteeritud maksumuse režiim on aktiveeritud, saate helistada ainult niikaua, kuni Te ei ole ületanud eelnevalt määratud limiiti (kõnehinna limiit) ning eeldusel, et võrk, mida kasutate, kõnehinna limiiti toetab. Olemasolevat krediiti saate vaadata nii kõne ajal kui ooterežiimis. Kui krediit on lõppenud, ilmub ekraanile teade [Kõnehinna limiit on täis](#). Limiteeritud maksumuse režiimi ja kõneühiku hindade asjus võtke ühendust võrguoperaatoriga.

Hind näidatuna kõneühikutes või rahas

- Teil on võimalik valida, kas telefon näitab allesjäänud kõne- või rahaühikutes. Telefon võib küsida PIN2-koodi, vt. lk. [38](#).
 - 1 Valige **Valikud** → [Seaded](#) → [Näita hinda](#). Kasutusel on valikud [Rahas](#) ja [Ühikutes](#).
 - 2 Kui valite [Rahas](#), palub telefon sisestada ühiku hinna. Sisestage oma koduvõrgu kõneühiku maksumus ja vajutage **OK**.
 - 3 Sisestage rahaühiku nimetus. Kasutage kolmetähelist lühendit, näiteks EEK.
- ➡ **Märkus:** Kui kõik kõne- või rahaühikud on lõppenud, saab telefonilt helistada üksnes telefoni programmeeritud hädaabi telefoninumbrile (näit. 112 või muu ametlik hädaabinumber).

Iseenda poolt seatud kõnehinna limiit

- 1 Valige **Valikud** → [Seaded](#) → [Kõnehinna limiit](#) → [Sisse lülitatud](#).
- 2 Telefon palub sisestada kõnehinna limiidi. Telefon võib küsida PIN2-koodi. Sõltuvalt sellest, millise seade valisite funktsioonis [Näita hinda](#), sisestage limiit kõneühikutes või rahas.

Kui Teie enda poolt määratud kõnehinna limiit on täis saanud, peatub loendur etteantud maksimaalväärtusel ning ekraanile ilmub teade [Nulli kõik kõnehinna loendurid](#). Selleks, et jälle helistada, leidke **Valikud** → [Seaded](#) → [Kõnehinna limiit](#) → [Välja lülitatud](#). Telefon küsib PIN2-koodi, vt. lk. [38](#).

Kõne maksumuse loendurite nullimiseks - Valige **Valikud** → *Loendurite nullimine*. Telefon küsib PIN2-koodi, vt. lk. [38](#). Üksiku kõneaja kustutamiseks leidke see ja vajutage .

GPRS-andmeloendur

Teil on võimalik vaadata pakett-andmeside (GPRS) vahendusel saadetud ja vastuvõetud andmemahtusid. Näiteks võib võrk GPRS-ühenduse maksumust arvestada saadetud ja vastuvõetud andmehulga järgi.

 Avage **Logi** → *GPRS loendur*.

Üldlogi vaatamine

Üldlogis näidatakse iga registreeritud kirje juures saatja või saaja nime ja telefoninumbrit ning teenusepakkuja või pöördupunkti nime. Vt. joon. [5](#) lk. [26](#).

Märkus: Sellised sideühendused nagu mitmele adressaadile lähetatud lühisõnumid ja pakettandmesideühendused, registreeritakse üheainsa sissekandega.

 Avage **Menüü** → **Logi** ja vajutage .

Logi filtreerimine

- 1 Valige **Valikud** → *Filter*. Avaneb filtrite loend.
- 2 Leidke filter ja vajutage **Vali**.

Tähised:

- sissetulnud,
- väljunud,
- vastuvõtmata jäänud sideühendused.

Logi sissekannete kustutamine

- Logi sissekannete, viimaste kõnede registri ja sõnumite saateraportite taastamatuks kustutamiseks valige **Valikud** → *Kustuta logi*. Kinnitamiseks vajutage **OK**.

Pakettandmesideloendur ja ühenduse taimer

- Selleks, et vaadata ülekantud andmehulka kilobaitides ning mingi kindla GPRS-sideühenduse kestust, leidke sisenenud või väljunud sideühenduste hulgast sissekanne, mille juures näete pöördupunkti tähist ning valige **Valikud** → *Vaata täpsustusi*.

Joonis 5. Uldlogi.

Avage **Menüü** → **SIM**.

Valikud SIM-kaardi kaustas: *Ava, Helista, Uus SIM-kirje, Muuda, Kustuta, Vali/Tühista valik, Kop. Kontaktidesse, Minu numbrid, SIM-kaardi info, Abi, Välja.*

Logi seaded

- Valige **Valikud** → **Seaded**. Avaneb seadete loend.
 - Logi talletusaeg** - Logi sissekandeid hoitakse telefoni mälus teatud arv päevi, seejärel kustutab telefon need mälu ruumi vabastamise eesmärgil automaatselt.
  Märkus: Kui valisite **Logi ei talletata**, kustutatakse alaliselt kõik logi sissekanded, viimaste kõnede register ja sõnumite saateraportid.
 - Funktsioonide **Kestvus**, **Näita hinda** ja **Kõnehinna limiit** sissekannete kohta vaadake **'Kõnede kestus'** ja **'Kõnede maksumus (võrguteenus)'** eespool.

SIM-kaust

Nimetatud kaustas võib Teile täiendavaid funktsioone pakkuda ka Teie SIM-kaart. Vt. ka **'Kontaktkirjete kopeerimine SIM-kaardilt telefoni ja vastupidi'** lk. 44, "SIM-kaardi teenuste kinnitamine" lk. 40, "Valiknumbrite funktsiooni seaded" lk. 39 ja **'SIM-kaardi sõnumite vaatamine'** lk. 89.

- Märkus:** SIM-kaardi teenuste olemasolu, hindade ja kasutusjuhiste kohta küsige teavet SIM-kaardi väljastajalt, näiteks võrguoperaatorilt, teenusepakkujalt või mõnelt teiselt teenuse osutajalt.
- SIM-kaustast saab vaadata SIM-kaardile salvestatud nimesid ja telefoninumbreid, neid juurde salvestada ja olemasolevaid redigeerida ning numbritele helistada.

3. Seaded

Üldiste seadete muutmine

- 1 Leidke seadete grupp ja vajutage avamiseks .
- 2 Leidke seade, mida soovite muuta ja vajutage , et
 - lülitada sisse teine seade, kui seadeid on ainult kaks (**Sisse/Välja**).
 - avada valikloend või redaktor.
 - avada liugur, väärtuse suurendamiseks või vähendamiseks vajutage vastavalt või , vt. joon. 1 lk. 27.

Märkus: Võrguoperaator võib saata Teile seadeid lühisõnumi vahendusel. Vt. ['Smart-sõnumite vastuvõtmine'](#) lk. 82.

Telefoni seaded

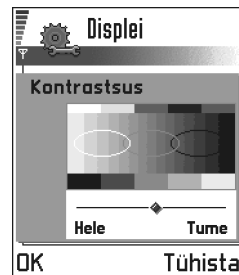
Tavaline

- **Telefoni keel** - Teil on võimalik muuta telefoni ekraanile ilmutate tekstide keelt. Teise keele valimisega võib kaasneda muudatus kuupäeva ja kellaaja esitusviisis ning kalkulaatori funktsioonis kasutatakse teisi eraldajaid. Telefoni on installeeritud kolm keelt. Funktsioon **Automaatne** valib telefon keele SIM-kaardi salvestatud informatsiooni alusel. Peale ekraanitekstide keele muutmist tuleb telefon taaskäivitada.

Märkus: Kui muudate funktsioonide **Telefoni keel** või **Sisestuskeel** seadet, avaldab see mõju telefoni kõikidele funktsioonidele, seade jääb kehtima niikauaks, kuni Te selle ise ära muudate.

← Avage **Menüü** →
Vahendid → **Seaded**.

Joonis 1. Seadmine liuguriga.

Näpunäide! Keelt

saab vahetada ka mõnedes editorides.

Vajutage ja valige

[Sisestuskeel](#):

- [Sisestuskeel](#) - Teil on võimalik valida telefonile alaliselt teine sisestuskeel. Keele vahetamine mõjutab järgmist:
 - klahvide (-) all olevaid sümbboleid,
 - sõnastikupõhise tekstisisestuse sõnastikku,
 - klahvide ja all olevaid erisümbboleid.
- **Näide:** Kasutate telefoni, mille ekraaniteksid on ingliskeelsed, kuid soovite kirjutada sõnumeid prantsuse keeles. Kui olete telefoni keele ära muutnud, otsib sõnastikupõhine tekstisisestus sõnu prantsuskeelsest sõnastikust ning ja klahvi alt avanevad prantsuse keelele omased erisümbolid ja kirjavahemärgid.
- [Sõnastik](#) - Sõnastikupõhise tekstisisestuse sisse- ([Sisse lülitatud](#)) või väljalülitamiseks ([Välja lülitatud](#)), seade kehtib kõikides redaktorites. Seadet võite muuta ka redaktori seest. Vajutage ja valige [Sõnastik](#) → [Kasuta sõnastikku](#) või [Välja lülitatud](#).
 - **Märkus:** Sõnastikupõhine tekstisisestus ei ole kõikides keeltes kasutatav.
- [Tervitustekst ja logo](#) - Seade vaatamiseks vajutage . Telefoni sisselülitamisel ilmub korra ekraanile tervitustekst või logo. Kui soovite valida algse pildi või animatsiooni, valige [Vaikimisi](#). Tervitusteksti kirjutamiseks valige [Tekst](#) (maks. 50 tähte). Selleks, et valida kaustast [Fotod](#) pilt või foto, valige [Foto](#).
- [Telefoni algseaded](#) - Võite taastada mõningate menüüde algsead. Selleks tuleb sisestada lukukood. Vt. lk. [38](#). Peale seadete nullimist võib telefoni käivitumine rohkem aega võtta.
 - **Märkus:** Teie enda poolt koostatud dokumente ega faile ei kustutata.

Ooterežiim

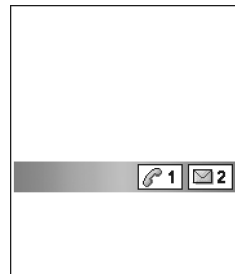
- [Taustapilt](#) - Te saate valida pildi, mida näidatakse taustapildina ooterežiimi ekraanil. Valige [Jah](#), seejärel leidke kaustast [Fotod](#) sobiv pilt.
- [Vasak valiku klahv](#) ja [Parem valiku klahv](#) - Saate valida funktsioonid, mis ilmuvad ooterežiimis vasakpoolse ja parempoolse valiku klahvi kohale. Lisaks rakendustele võib valiku klahv osutada ka rakenduse teatud funktsioonile, näiteks võib selleks olla [Uus sõnum](#).

Märkus: Teie enda poolt installeeritud rakenduste puhul ei saa otseid kasutada.

Displei

- **Kontrastsus** – Ekraani kontrastsuse seadmiseks. Vt. joon. 1 lk. 27.
- **Värvipalett** – Ekraani värvigamma valimiseks.
- **Pimendus. käivitub** – Aeg, mille möödudes pimenduspilt ekraanil aktiveerub. Kui pimenduspilt aktiveerub, ilmub tühjale ekraanile pimenduspildi riba. Vt. joon. 2 lk. 29.
 - Pimenduspildi väljalülitamiseks vajutage suvalisele klahvile.
- **Pimenduspilt** – Saate valida, mida kuvatakse pimenduspildi real: kellaaega ja kuupäeva või Teie enda poolt koostatud teksti. Vt. joon. 2 lk. 29. Iga minuti järel muudab pimenduspildi riba oma asukohta ja taustavärvi. Pimenduspildi riba võib näidata ka saabunud sõnumite või vastamata kõnede arvu.

Joonis 2. Pimenduspilt.

Kõne seaded

Märkus: Suunamise seadete muutmiseks avage **Menüü** → **Vahendid** → **Suunamine**. Vt. '[Suunamise seaded](#)' lk. 21.

Saada minu number

- Selle võrguteenuse abil on võimalik valida, kas inimese kellele helistate, näeb oma telefoni ekraanil Teie telefoninumbrit (**Jah**) või mitte (**Ei**). Võite valida liitumislepingu sõlmimisel võrguoperaatori poolt kehtestatud seade (**Lepingujärgne**).

Koputus: (võrguteenus)

- Võrk teavitab Teid poolelioleva kõne ajal uuest sissetulevast kõnest. Valige: **Aktiveeri**, et saata võrku nõue koputuse sisselülitamiseks, **Tühista** et saata võrku nõue koputuse väljalülitamiseks või **Vaata olekut**, et vaadata, kas koputus on aktiveeritud või mitte.

Kõneposti tähised:

 või näitavad, et Teile on saabunud üks või mitu kõneteadet.

Näpunäide:

Kõneliini vahetamiseks hoidke ooterežiimis all klahvi.

Aut.kordusvalimine

- Kui see funktsioon on sisse lülitatud, üritab telefon veel vähemalt kümme korda sellele telefoninumbrile helistada, millega Teil ühendust saada ei õnnestunud. Automaatse kordusvalimise lõpetamiseks vajutage .

Kõnejärgne info

- Aktiveerige see funktsioon, kui soovite, et telefon näitaks peale kõne lõpetamist korrald ekraanil kõne kestust ja maksumust. Selleks, et telefon näitaks kõne maksumust, peab SIM-kaardi funktsioon *Kõnehinna limiit* aktiveeritud olema. Vt. lk. [24](#).

Kiirvalimine

- Valige *Sisse lülitatud* - nüüd saate kiirvalimisklahvi (-) all hoides helistada nende klahvide alla programmeeritud telefoninumbritele. Vt. ka '[Kiirvalimisklahvide määramine](#)' lk. [49](#).

Vasta suvaklahviga

- Valige *Sisse lülitatud* ning Te võite sissetulnud kõne vastu võtta kerge vajutusega suvalisele klahvile, välja arvatud klahvid , ja .

Kasutatav liin (võrguteenus)

- Antud funktsioon ilmub menüüsse juhul, kui Teie SIM-kaardil on kaks abonentnumbrit, s.t. Teie käsutuses on kaks kõneliini. Valige, kummalt liinilt (*Liin 1* või *Liin 2*) väljuvad Teie kõned ja lühisõnumid. Vastu saab võtta kõik kõned, olenemata valitud liinist.

Märkus: Kui valisite *Liin 2*, kuid ei ole kõnealust võrguteenust tellinud, ei saa Te helistada.

Liini lukustamiseks valige *Liini vahetus* → *Ära luba*, eeldusel, et Teie SIM-kaart seda võimaldab. Lukustatud liini avamiseks tuleb sisestada PIN2-kood.

Ühenduse seaded

Andmesideühendustest ja pöördupunktidest

Pöördupunkti määramise sisestamiseks avage **Seaded** → *Ühenduse seaded* → *Pöördupunkt*.

Pöördupunktiga ühenduse saamine eeldab dataühenduse olemasolu. Telefon toetab kolmetüübilisi dataühendusi:

- GSM-datakõne (D),
- GSM-kiirendatud datakõne (D*) ja
- pakettandmeside (GPRS) (G).

Teil on võimalik häälestada kolme tüüpi pöördupunkte: MMS-i pöördupunkt, brauseri pöördupunkt ja Interneti pöördupunkt (IAP). Võtke ühendust teenusepakkuja ja tehke kindlaks, millist pöördupunkti tuleb kasutada. Pöördupunkt tuleb määrata

- multimeediasõnumite saatmiseks ja vastuvõtmiseks,
- e-kirjade saatmiseks ja vastuvõtmiseks,
- veebilehed,
- Java™ rakenduste allalaadimiseks,
- fotode üleslaadimiseks,
- telefoni kasutamiseks modeminaga.

Vt. ka '[Andmeside indikaatorid](#)' lk. 10.

GSM-datakõned

GSM-datakõne puhul võib andmeedastuskiiruseks olla maksimaalselt 14,4 kbit/s. Tellimisinfo ja muu teave võrguoperaatorilt või teenusepakkujalt.

Mõistete

seletused: Pöördupunkt

- Koht, kus telefon datakõne või pakettandmeside vahendusel Internetiga ühendust saab. Pöördupunkte haldavad internetiteenuse pakkujad, mobiilside-teenuste pakkujad ja võrguoperaatorid.

Näpunäide!

Pöörduspunktide ja postkastide konfigureerimist hõlbustab spetsiaalne häälestusprogramm, mille leiab rakendusest PC Suite for Nokia 3650. Samuti on võimalik seadeid näiteks arvutist telefoni kopeerida. Uurige müügikomplektis olevat CD-d.

Minimaalsed seaded datakõne sooritamiseks

- GSM-datakõne esmaste seadete sisestamiseks avage *Seaded* → *Ühenduse seaded* → *Pöörduspunkt* ning valige **Valikud** → *Uus pöörduspunkt*. Sisestage järgmised andmed: *Andmekandja*: GSM data, *Dial-up number*, *Seansi tüüp*: Alaline, *Datakõne tüüp*: Analoo ja *Maksimaalne kiirus*: Automaatne.

Kiirendatud andmeedastus (High Speed Circuit Switched Data, HSCSD)

Mõistete seletused: Kiirendatud andmeedastus pakub andmeedastuskiirust kuni 43,2 kbit/s, mis ületab kolmekordselt GSM-võrgu tavalise andmeedastuskiiruse. Selles suhtes on HSCSD kiirus võrreldav tavalise arvuti modemiga, mida kasutatakse internetiühenduse saamiseks püsitelefonivõrgu vahendusel.

Tellimisinfo ja muu teave võrguoperaatorilt või teenusepakkujalt.

Märkus: Andmeedastus HSCSD-režiimis tühjendab telefoni akut kiiremini kui tavaline telefoni- või andmesidekõne, kuna andmeid edastatakse võrku sagedamini.

Pakettandmeside (General Packet Radio Service, GPRS)

Mõistete seletused: Pakettandmeside ehk General Packet Radio Service (GPRS) kasutab tehnoloogiat, kus andmed paisatakse mobiilsidevõrku lühiajaliste pursetena. Pakettandmeside eelis seisneb selles, et siin hõivatakse võrk üksnes andmete saatmise või vastuvõtmise ajaks. Kuna GPRS-i võrgukasutus on niivõrd efektiivne, võimaldab see kiiret dataühenduse ülesseadmist ja suuri andmeedastuskiirusi.

Minimaalsed seaded pakettandmeside ülesseadmiseks

- Tellige GPRS-teenus. Tellimisinfo ja muu teave võrguoperaatorilt või teenusepakkujalt.
- Avage *Seaded* → *Ühenduse seaded* → *Pöörduspunkt* ja valige **Valikud** → *Uus pöörduspunkt*. Sisestage järgmised andmed: *Andmekandja*: GPRS ja *Pöörduspunkti nimi*: sisestage teenusepakkuja poolt antud nimetus. Vt. '*Uue pöörduspunkti loomine*' lk. 33.

Pakettandmeside ja rakenduste maksumus

Maksustamisele kuulub nii GPRS-ühendus ise kui GPRS-i rakendused, näiteks teenused ning andmete ja SMS-lühisõnumite saatmine ja vastuvõtmine. Põhjaliku hinnainfo saamiseks pöörduge võrguoperaatori või teenusepakkuja poole. Vt. ka ['Pakettandmesideloendur ja ühenduse taimer'](#) lk. 25.

Uue pöördupunkti loomine

Pöördupunkti seaded võivad juba eelnevalt olla salvestatud Teie mobiiltelefoni Nokia 3650. Mõnikord saadab võrguoperaator pöördupunkti seaded Teie telefonile lühisõnumi vahendusel. Vt. ['Smart-sõnumite vastuvõtmine'](#) lk. 82.

Kui funktsioonis [Pöördupunkt](#) ei ole määratletud ühtegi pöördupunkti, küsib telefon funktsiooni avamisel, kas soovite seda teha.

Kui selles funktsioonis on juba mõned määratletud pöördupunktid, valige uue punkti loomiseks **Valikud** → [Uus pöördupunkt](#) ja siis:

- [Kasuta vaikeseadeid](#), et telefon kasutaks vaikimisi valitavaid seadeid. Sisestage vajalikud muudatused ja vajutage seadete salvestamiseks **Tagasi**.
- [Kasuta olemasolevaid](#), et luua uus pöördupunkt olemasolevate määrangute baasil. Avaneb olemasolevate pöördupunktide loend. Valige üks neist ja vajutage **OK**. Avaneb pöördupunkti seadete ekraan, mille mõned väljad on juba täidetud.

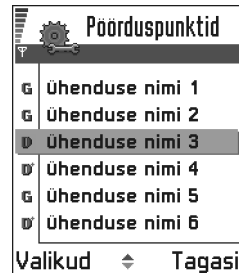
Pöördupunkti seadete muutmine

Pöördupunkti funktsiooni sisenemisel näete ekraanil olemasolevaid pöördupunkte, vt. joon. 3 lk. 33. Leidke pöördupunkt, mille seadeid Te soovite muuta ja vajutage .

Pöördupunkti kustutamine

Leidke pöördupunktide loendist kustutamisele kuuluv pöördupunkt ja valige **Valikud** → [Kustuta](#).

Pöördupunktide loendi valikud: [Muuda](#), [Uus pöördupunkt](#), [Kustuta](#), [Abi](#) ja [Välja](#).

Joonis 3. Erinevaid sideühendusi kasutavad pöördupunktid.

Valikud pöörduspunkti seadete muutmise funktsioonis: [Muuda](#), [Lisaseaded](#), [Abi](#) ja [Välja](#).

Näpunäide! Vt. ka ['Multimeediasõnumi edastamiseks vajalikud seaded'](#) lk. 76, ['E-kirja saatmiseks vajalikud seaded'](#), lk. 78 ja ['Telefoni ettevalmistamine brauseri kasutamiseks'](#) lk. 116.

Pöörduspunkt

Järgnevas lõigus kirjeldame ülevaatlilikult andmesideühenduste ja pöörduspunktide määratlemisel kasutatavaid seadeid.

Märkus: Alustage väljade täitmist ülevalt poolt, kuna andmesideühenduse valikust (*Andmekandja*) ning ka sellest, kas Teil tuleb määrata *Gateway IP-aadress*, sõltub see, millised väljad Teil tuleb täita.

Märkus: Järgige väga täpselt teenusepakkuja poolt antud juhiseid.

- *Ühenduse nimi* – Andke ühendusele nimi.
- *Andmekandja* – Valikud on järgmised: *GSM data*, *Kiire GSM* ja *GPRS*. Häälestusväljade valik sõltub valitud dataühendusest. Täitke väljad, mis on tähistatud kirjaga **Tuleb määratleda** või mille juures on punane tärnike. Kui teenusepakkuja ei ole Teile vastupidiseid juhiseid andnud, võib teised väljad täitmata jätta.

Märkus: Andmesidet saab kasutada ainult siis, kui operaatorvõrk andmesideteenust toetab ning on vajadusel Teie SIM-kaardi vastavalt aktiveerinud.

- *Pöörduspunkti nimi* (ainult pakettandmeside puhul) – Pöörduspunkti nimetust on vaja GPRS-võrguga ühenduse saamiseks. Pöörduspunkti nimetuse (Access Point Name) annab Teile võrguoperaator või teenusepakkuja.
- *Dial-up number* (ainult GSM-data ja kiirendatud andmeside puhul) – Pöörduspunkti modemi telefoninumber.
- *Kasutajanimi* – Sisestage kasutajanimi, kui teenusepakkuja seda nõuab. Andmesideühenduse loomisel tuleb tavaliselt sisestada teenusepakkujalt saadud kasutajanimi. Tihtilugu on kasutajanimed registritundlikud s.t. eristavad suur- ja väiketähti.

- **Küsi parooli** – Kui peate iga kord sisselogimisel uue parooli sisestama või kui Te teatud põhjustel ei soovi oma parooli telefoni salvestada, valige **Jah**.
- **Parool** – Andmesideühenduse loomisel tuleb tavaliselt sisestada teenusepakkuvalt saadud parool. Tihtilugu on paroolid registritundlikud s.t. eristavad suur- ja väiketähti. Parooli sisestamisel ilmuvad sümbolid ekraanil ainult hetkeks, muutudes siis kohe tärideks (*). Numbri sisestamiseks on kõige lihtsam viis vajutada ja valida **Sisesta number**, seejärel jätkake tähtede sisestamist.
- **Autentimine** – **Tavaline** / **Turvaline**.
- **Gateway IP-aadress** – brauseri gateway ehk marsruuteri IP-aadress.
- **Avaleht** – Sõltub Teie valikust, sisestage üks kahest:
 - teenuse aadress või
 - multimeedia sõnumikeskuse aadress.
- **Ühenduse turvalisus** – Valige, kas ühenduse puhul kasutatakse transpordikihi turvalisust (TLS). Järgige teenusepakkuja poolt antud juhiseid.
- **Seansi tüüp** – **Alaline** / **Ajutine**
- **Datakõne tüüp** (ainult GSM-data ja kiirendatud andmeside puhul) – **Analoog**, **ISDN v.110** või **ISDN v.120**, et määrata, kas telefon kasutab analoog- või digitaalühendust. Antud funktsiooni seade sõltub nii GSM-võrgu operaatorist kui internetiteenuse pakkujast, kuna mõned GSM-võrgud ei toeta teatud tüüpi ISDN-ühendusi. Lisateave internetiteenuse pakkujalt. Kui ISDN-ühendus on kasutatav, saate võrguga palju kiiremini ühenduse kui analoogside puhul.
- **Maksimaalne kiirus** (ainult GSM-data ja kiirendatud andmeside puhul) – Valikud on **Automaatne** / 9600 / 14400 / 19200 / 28800 / 38400 / 43200, sõltuvalt Teie valikust funktsioonides **Seansi tüüp** ja **Datakõne tüüp**. Antud funktsioonis saate valida kiirendatud andmeside maksimaalse andmeedastuskiiruse. Kiirem andmeside võib kallim olla, see sõltub võrguoperaatorist.

Märkus: Ülaltoodud andmeedastuskiirused on maksimaalsed kiirused, milleks konkreetne sideühendus võimeline on. Reaalne andmeedastus võib tegelikult kohati aeglasem olla, kuna see sõltub võrgu parameetritest.

Näpunäide!

Erisümbolite tabeli avamiseks vajutage kirjutamise ajal . Tühiku sisestamiseks vajutage .

Mõistete

seletused: ISDN-ühendus on teatud sideühenduse liik, mis võimaldab telefonil datakõne vahendusel saada ühendust Interneti pöörduspunktiga. ISDN on täiel määral digitaalne sideühendus ning seetõttu on ühenduse saamine palju kiirem ning andmeedastuskiirused suuremad kui analoogside puhul. ISDN-i kasutamiseks peab nii Teie internetiteenuse pakkuja kui võrguoperaator toetama ISDN-sidet.

Mõistete

seletused: DNS – Domain Name Service. Internetiteenus, mis transleerib domeeninimesid (näit. **www.nokia.com**) IP-aadressideks (näit. **192.100.124.195**).

Mõistete

seletused: PPP (Point-to-Point Protocol) – üldlevinud võrguprotokoll, mis võimaldab arvutil modemi ja telefoniliini vahendusel Internetiga ühendust saada.

Valikud → Lisaseaded

- *Telefoni IP-aadress* – Teie telefoni IP- aadress.
- *Esmase DNS serveri* – Esmase DNS-serveri IP-aadress.
- *Teise DNS serveri* – Teise DNS-serveri IP-aadress.

Märkus: Kui Teil on vaja sisestada *Telefoni IP-aadress*, *Esmase DNS serveri* või *Teise DNS serveri*, võtke õigete aadresside saamiseks ühendust teenusepakkujaga.

Kui valisite ühenduse tüübiks datakõne või kiirendatud andmeside, on Teie käsutuses järgmised seaded:

- *Tagasihelistamisega* – Antud funktsioonis saate valida, et server pärast teie kõnet Teile tagasi helistaks, sel juhul ei tule Teil sideühenduse eest tasuda. Teenuse tellimise asjus võtke ühendust teenusepakkujaga.

Märkus: Maksustamisele võivad kuuluda teatud tüüpi sissetulnud kõned, näiteks roaming- või kiirendatud andmesidekõned. Lisateave GSM-võrguoperaatorilt.

Märkus: Telefon kasutab tagasihelistamisel samu datakõne seadeid, mida kasutas tagasihelistamismõõde esitanud telefon. Võrk peab antud kõnetüüpi mõlemapoolselt toetama, s.t. nii telefonilt väljunud kui saabunud kõne puhul.

- *Tagasihel. serveri* – Valikud on järgmised: *Kasut. serveri nr.* / *Kasuta muud nr.* Võtke ühendust teenusepakkujaga ja küsige, millist seadet kasutada (oleneb võrgu konfiguratsioonist).
- *Tagasihelistamise nr.* – Sisestage oma andmeside telefoninumber, mida server tagasihelistamisel kasutab. Üldjuhul on selleks Teie telefonile määratud andmeside telefoninumber.
- *PPP kompressiooniga* – Kui valite *Jah*, andmeastuskiirus suureneb, kui PPP-server seda funktsiooni toetab. Kui Teil on ühenduse saamisega probleeme, valige seadeks *Ei*. Võtke juhtnõõride saamiseks ühendust võrguoperaatoriga.
- *Kasuta logiskripti* – Valikud on *Jah* / *Ei*.
- *Logiskript* – Sisestage logiskript.

- *Modemi lähtestamine* (modemi algväärtus)– Kontrollib telefoni modemi AT-käskluste kasutamist. Vajaduse korral sisestage GSM-võrguoperaatorilt või internetiteenuse pakkuvalt saadud sümbolite jada.

GPRS

GPRS-hääletus mõjutab kõiki pöörduspunkte, mis kasutavad pakettandmesidet.

GPRS ühendus – Kui valite *Võimaluse korral* registreerib telefon ennast GPRS-võrku pakettandmesidet toetava võrgu levipiirkonnas olles (lühisõnumid edastatakse GPRS-võrgu vahendusel). Te saate palju kiiremini käivitada aktiivse pakettandmesideühenduse näiteks e-kirjade saatmiseks ja vastuvõtmiseks. Kui valite *Vajadusel*, kasutab telefon pakettandmesidet ainult siis, kui käivitate kindla rakenduse või funktsiooni, mis seda kasutab. Kui ükski rakendus GPRS-i ei kasuta, ühendus katkeb.

Märkus: Kui valisite *Võimaluse korral*, kuid GPRS-võrk piirkonnas ei toimi, püüab telefon regulaarselt pakettandmesideühendust luua.

Pöörduspunkt – Pöörduspunkt tuleb määrata, kui soovite pakettandmesideühenduse loomisel kasutada oma telefoni arvuti modeminä. Modemühenduste kohta vaadake lk. [136](#).

Datakõne

Datakõne hääletus mõjutab kõiki pöörduspunkte, mis kasutavad datakõnet ja kiirendatud andmeedastust.

Ühend. hoidmise aeg – Kui määratud aja jooksul mingeid andmeid ei edastata, katkestatakse datakõne automaatselt. Valikud on: *Määra ise*, et määrata sobiv ajaperiood ning *Piiramatult*.

Avage **Seaded** →
Ühenduse seaded → *GPRS*.

Avage **Seaded** →
Ühenduse seaded →
Datakõne.

Näpunäide! Vt. ka Keele seaded lk. [27](#).

Kellaaeg ja kuupäev

- Kuupäeva ja kellaaaja funktsioonis määratakse telefoni kuupäev ja seatakse õigeks kellaaeg, samas saate muuta kellaaaja ja kuupäeva esitusviisi ning eraldussümboleid. Kui soovite näha ooterežiimi ekraanil teistsugust kella, valige [Kella esitusviis](#) → [Analoog](#) või [Digitaalne](#). Kui soovite, et võrk kellaaega, kuupäeva ja ajavööndit ise korrigeeriks, valige [Autom. aja uuendus](#) (võrguteenus).

Märkus: Selleks, et [Autom. aja uuendus](#) toimima hakkaks, tuleb telefonile korduskäivitus teha.

Turvameetmed

Telefon ja SIM-kaart

Erinevate turvakoodide seletused:

- **PIN-kood (4 kuni 8 numbrit)** – Kaitseb Teie SIM-kaarti lubamatu kasutamise eest. PIN-kood antakse tavaliselt koos SIM-kaardiga. Kui sisestada kolm korda järjest vale PIN-kood, siis PIN-kood blokeerub. Te ei saa oma SIM-kaarti kasutada enne, kui blokeerunud PIN-kood on avatud. Vaadake PUK-koodi teavet.
- **PIN2-kood (4 kuni 8 numbrit)** – Mõned SIM-kaardid on varustatud PIN2-koodiga, mis annab juurdepääsu teatud funktsioonidele, näiteks kõneühiku hinnale.
- **Lukukood (5 numbrit)** – Lukukoodi kasutatakse telefoni ja klaviatuuri lukustamiseks.

Märkus: Tehase poolt sisseprogrammeeritud lukukood on **12345**. Telefoni lubamatu kasutamise ärahoidmiseks muutke see kood. Hoidke uut koodi salajas ja kindlas kohas ning telefonist eraldi.

- **PUK- ja PUK2-kood (8 numbrit)** – PUK-koodi (Personal Unblocking Key) kasutatakse blokeerunud PIN-koodi muutmiseks. PUK2-koodi kasutatakse blokeerunud PIN2-koodi muutmiseks. Kui vastavaid koodi SIM-kaardi juures ei olnud, võtke ühendust kaardi väljastanud võrguoperaatoriga.

Teil on võimalik muuta järgmisi koodi: lukukood, PIN-kood ja PIN2-kood. Koodides võib kasutada üksnes numbreid **0** kuni **9**.

Märkus: Vältimaks juhuslikku hädaabinumbri helistamist, ärge valige kasutuskoodideks hädaabi numbrikombinatsiooni, näiteks 112.

PIN-koodi päring – Kui PIN-koodi päring on aktiveeritud, küsib telefon koodi igakordsel sisselülitamisel. Pidage meeles, et mõned SIM-kaardid ei võimalda PIN-koodi küsimist välja lülitada.

PIN-kood / PIN2-kood / Lukukood – Avage funktsioon, et koodi muuta.

Aeg enne lukustust – Teil on võimalik määrata aeg, mille möödudes lukustub telefon automaatselt, avamiseks tuleb sisestada õige lukukood. Sisestage minutite arv või valige **Puudub**, et automaatlukustus välja lülitada.

- Telefoni avamiseks sisestage lukukood.

Märkus: Kui telefon on lukustatud, saate helistada telefoni programmeeritud hädaabinumbri (näit. 112 või muul ametlikul hädaabinumbri).

Lukusta, kui uus SIM – Valige **Jah**, kui soovite, et telefon küsiks lukukoodi uue või tundmatu SIM-kaardi paigaldamisel. Telefoni mälu on SIM-kaartide loetelu, seetõttu tunneb telefon paigaldamisel ära omaniku kaardi.

Valiknumbrid – Kui SIM-kaart seda võimaldab, saate väljahelistamist piirata kindlate valiknumbrite kehtestamise teel. Funktsiooni kasutamiseks tuleb sisestada PIN2-kood. Kui see funktsioon on aktiveeritud, saab telefonilt helistada ainult lubatud valiknumbrite loendis olevatele telefoninumbritele või numbrile, mille algusnumber või numbrid vastavad loendis olevale telefoninumbri.

Näpunäide!

Telefoni lukustamiseks käsitsi vajutage . Avaneb käskude loend. Valige **Lukusta telefon**.

Lubatud valiknumbrite vaatamiseks avage **Menüü** → **SIM** → **Valiknumbrid**.

Valiknumbrite funktsiooni valikud: *Ava, Helista, Uus kontaktkirje, Muuda, Kustuta, Lisa Kontaktidele, Lisa Kontaktidest, Abi ja Välja.*

Märkus: Kui lubatud valiknumbrite funktsioon on aktiveeritud, saab mõnedes võrkudes helistada kindlatele hädaabinumbritele (näit. 112 või muul ametlikul hädaabinumbril).

- Uute numbrite lisamiseks valiknumbrite loetellu valige **Valikud** → *Uus kontaktkirje* või *Lisa kontaktidest*.

Piiratud grupp (võrguteenus) – Võimaldab määrata inimeste grupid, kellele saab telefonilt helistada ja kes saavad Teile helistada. Lisateave võrguoperaatorilt või teenusepakkuvalt. Valige: *Vaikeseade*, et aktiveerida vaikimisi valitav grupp, mille suhtes olete võrguoperaatoriga kokku leppinud, *Sisse lülitatud*, kui soovite valida mõne teise grupi (peate teadma grupi järjekorranumbrit), või *Välja lülitatud*.

Märkus: Kui telefonil on aktiveeritud funktsioon "Suletud grupid", saab mõnedes võrkudes helistada kindlatele hädaabinumbritele (näit. 112, või muul ametlikul hädaabinumbril).

Kinnita SIM-teenused (võrguteenus) – Võite sisse lülitada telefoni ja võrgu vahelise infovahetuse kuvamise SIM-kaardi teenuste kasutamisel.

Sertif. haldus

Turvasertifikaatide funktsiooni põhiaknas näidatakse telefoni salvestatud turvasertifikaatide loetelu. Kasutaja sertifikaatide vaatamiseks vajutage (kui sertifikaadid on olemas).

Mõistete seletused: Digitaalseid sertifikaate kasutatakse installeeritud tarkvara ja veebilehtede päritolu kontrollimiseks. Sellele vaatamata võite nende usaldusväärsuses kindel olla vaid siis, kui ka sertifikaadi päritolu on tõestatud.

Sertifikaatide funktsiooni valikud: *Sertifikaadi info, Kustuta, Volitatud, Vali/Tühista valik, Abi ja Välja.*

Digitaalseid sertifikaate läheb vaja järgmistel juhtudel:

- kasutate internetipanka või muid saite või servereid, kus tuleb toimingute sooritamiseks sisestada salajasi andmeid
- soovite kindel olla, et alla laetud ja installeeritud programmid pärinevad autentsetest allikatest ja on vabad viirustest.

Tähelepanu: Pidage silmas, et sertifikaatide kasutamine vähendab võrgu kasutamisest ning programmide installeerimisest tulenevaid ohtusid vaid siis, kui neid kasutatakse õigesti. Sertifikaadi olemasolu üksi ei anna veel mingit turvalisuse garantiid, kõik sertifikaatide halduris olevad sertifikaadid peavad olema õiged, autentsed ning usaldusväärsed.

Sertifikaadi info vaatamine – autentsuse kontroll

Brauseri marsruuteri või serveri autentsuses võite kindlad olla ainult siis, kui marsruuteri või serveri sertifikaadi allkirja ja kehtivust on kontrollitud.

Telefoni ekraanile ilmub hoiatus, kui:

- identifitseerimisel selgus, et brauseri server või gateway ei ole autentsed
- Teie telefonis ei ole korrektset turvasertifikaati.

Sertifikaadi andmete vaatamiseks leidke vastav sertifikaat ja valige **Valikud** → [Sertifikaadi info](#). Sertifikaadi info vaatamisel kontrollib sertifikaatide haldur antud sertifikaadi kehtivust ning ekraanile ilmub üks järgmistest teadetest:

- [Sertifikaat ei ole usaldusväärne](#) – Te ei ole ühtegi rakendust selle sertifikaadiga sidunud. Lisateavet leiate järgmises lõigus ['Volitussertifikaadi volitusseadete muutmine'](#).
- [Sertifikaat on kaotanud kehtivuse](#) – Antud sertifikaadi kehtivus on lõppenud.
- [Sertifikaat ei ole veel kehtiv](#) – Antud sertifikaat ei ole veel kehtima hakanud.
- [Sertifikaat on rikutud](#) – Antud sertifikaat on kasutamiskõlbmatu. Võtke ühendust sertifikaadi väljastajaga.

Tähelepanu: Sertifikaatide kehtivusaeg on piiratud. Kui sertifikaat peaks olema kehtiv, kuid ekraanile ilmub teade, et [Sertifikaat on kaotanud kehtivuse](#) või [Sertifikaat ei ole veel kehtiv](#), kontrollige telefoni kuupäeva ja kellaaja õigsust.

Mõistete seletused:

Teatud teenused, näiteks pangateenused, kasutavad volitussertifikaate allkirjade, serveri sertifikaatide ning muude volitussertifikaatide kontrollimiseks.

Mõistete seletused:

Kasutaja sertifikaadid antakse kasutajatele sertifikaadi väljastajate poolt.

Volitussertifikaadi volitusseadete muutmine

- Leidke volitussertifikaat ja valige **Valikud** → *Volitatud*. Avaneb rakenduste loend, mis võivad antud sertifikaati kasutada. Näide:

Teenused / Jah - sertifikaati võib kasutada saitide töendamiseks.

Rakendushaldur / Jah - sertifikaati võib kasutada programmide päritolu töendamiseks.

Internet / Jah - sertifikaati võib kasutada e-posti ja pildiserverite töendamiseks.

Tähelepanu: Enne siinsete seadete muutmist peate olema veendunud, et Te sertifikaadi valdajat tõepoolest usaldate ning et antud sertifikaat ka tegelikult sellele valdajale kuulub.

Kõnepiirang (võrguteenus)

Kõnepiirangu teenus võimaldab piirata telefonilt välja ja sisse helistamise. Funktsiooni kasutamiseks tuleb sisestada piirangu parool, mille saate võrguoperaatorilt.

- Leidke piirangu seade.
- Valige **Valikud** → *Aktiveeri* kõnepiirangu sisselülitamiseks, *Tühista* valitud kõnepiirangu funktsiooni väljalülitamiseks ning *Vaata olekut*, et vaadata, kas kõnesid piiratakse või mitte.
- Piirangu parooli muutmiseks valige **Valikud** → *Muuda piir. parool*.
- Kõikide kõnepiirangute väljalülitamiseks valige **Valikud** → *Lõpeta piirangud*.

Märkus: Kui kõnepiirangu funktsioon on aktiveeritud, saate helistada kindlatele hädaabinumbritele mõnedes võrkudes (näit. 112 või muul ametlikul hädaabunumbri).

Märkus: Kõnepiirang kehtib kõikide kõnede, ka datakõnede jaoks.

Märkus: Sissetulevate kõnede piirangut, kõnede suunamist ning lubatud valiknumbrite funktsioone ei ole võimalik samaaegselt aktiveerida. Vt. '[Suunamise seaded](#)' lk. 21 ja "Valiknumbrid" lk. 39.

Võrgu valimine

- Valige *Automaatne*, et telefon valiks piirkonnas toimivate mobiilsidevõrkude seast ise kasutatava võrgu,
- Valige *Käsitsi*, et valida ise võrkude nimekirjast kasutatav võrk. Kui telefonil kaob käsitsi valitud võrguga side, kostab helisignaal ning telefon palub võrgu uuesti valida. Kui valite võrgu käsitsi, peab valitud võrgul olema roaming-leping Teie koduvõrguga s.t. telefoni paigaldatud SIM-kaardi väljastanud operaatorvõrguga.

Kärjetunnus

- Valige *Sisse lülitatud*, et telefon teavitaks Teid, kui kasutate Micro Cellular Network (MCN) tehnoloogial põhinevat võrku ning et kärjeteadete vastuvõtt aktiveerida.

Tarviku seaded

Leidke lisaseadme kaust ja avage seaded:

- Valige *Vaikeprofiil*, et valida profiil, mis tarviku ühendamisel automaatselt aktiveerub. Vt. 'Profiilid' lk. 97.
- Valige *Autom. vastuvõtt*, et telefon võtaks sissetulnud kõne viie sekundi jooksul ise vastu. Kui kõne märguande seadeks on *Üks piiks* või *Hääletu*, siis automaatset vastuvõttu ei kasutata.

Märkus: Kui soovite kasutada vaegkuuljate komplekti, tuleb see eraldi aktiveerida. Avage kaust Loopset ja valige *Kasuta loopseti* → *Jah*. Kui loopset on aktiveeritud, kasutab peakomplekt loopseti jaoks valitud seadeid.

Mõistete

seletused: Roaming-leping – Vastastikuste teenuste osutamise leping kahe või enama võrguoperaatori vahel.

Indikaatorid

ooterežiimis:

 – telefoniga on ühendatud peakomplekt.

 – telefoniga on ühendatud lisaseade vaegkuuljatele.

4. Kontaktkirjed

↩ Kontaktandmete kausta avamiseks vajutage ooterežiimis või avage **Menüü** → **Kontaktandmed**.

Joonis 1.

Kontaktandmete kaust.

Kontaktandmete funktsioonis on võimalik salvestada kontaktkirjeid, näiteks inimeste nimesid, telefoninumbreid ja aadresse ning vajaduse korral neid muuta. Vt. joon. [1](#) lk. [44](#).

Kontaktandmed kasutavad ühismälu. Vt. '[Ühismälu](#)' lk. [16](#).

Iga kontaktkirje juurde saab salvestada Erineva telefonihelina, tunnussõna ja pispildi. Samas on võimalik kontaktkirjeid grupeerida ning saata lühisõnumeid ja e-kirju korraga mitmele adressaadile.

Mõistete seletused: Tunnussõnaks võib olla ükskõik milline sõna, näiteks inimese nimi. Tunnussõnaga helistamiseks öelge lihtsalt selle inimese nimi.

Kontaktkirje koostamine

- 1 Avage Kontaktandmed ja valige **Valikud** → **Uus kontaktkirje**. Avaneb tühi kontaktk kaart.
- 2 Täitke vajalikud väljad ja vajutage **Valmis**. Kontaktkirje salvestatakse telefoni mälu, kirje suletakse ning see ilmub Kontaktandmete kausta.

Kontaktkirjete kopeerimine SIM-kaardilt telefoni ja vastupidi

- Nimede ja telefoninumbrite kopeerimiseks SIM-kaardilt telefoni avage **Menüü** → **SIM** → **SIM-kaardi kirjed**. Valige kopeerimisele kuuluvad nimed (nimi) ning seejärel **Valikud** → **Kop. Kontaktidesse**.
- Kui soovite kopeerida telefoni-, faksi- või peilerinumbri Kontaktidest SIM-kaardile, avage Kontaktid, leidke vajalik kirje ja valige **Valikud** → **Kopeeri SIM-le**

Kontaktkirje muutmine

- 1 Leidke Kontaktandmetest kirje, mida soovite parandada ja vajutage kirje avamiseks .
- 2 Andmete muutmiseks valige **Valikud** → *Muuda*.
- 3 Muudatuste salvestamiseks ja kontaktkaardi ekraanile pöördumiseks vajutage **Valmis**.

Kontaktkirje kustutamine

- Leidke Kontaktandmete loendist kustutamisele kuuluv kirje ja valige **Valikud** → *Kustuta*.

Mitme kontaktkaardi kustutamiseks

- 1 Markeerige kustutamisele kuuluvad kaardid. Leidke kustutamisele kuuluv kirje ja vajutage **Valikud** → *Vali*. Kontaktkirje kõrvale ilmub linnuke.
 - 2 Olles märganud kõik kirjed, mida soovite kustutada, valige **Valikud** → *Kustuta*.
- **Näpunäide!** Mitme elemendi märkimiseks hoidke klahvi alla ja vajutage samal ajal klahvile. Vt. ka '[Erinevate rakenduste sarnased toimingud](#)' lk. 13.

Kontaktkaardi väljade lisamine ja kustutamine

- 1 Avage kontaktkirje ja valige **Valikud** → *Muuda*.
- 2 Välja lisamiseks valige **Valikud** → *Lisa täpsustus*.
Ebavajaliku välja kustutamiseks valige **Valikud** → *Kustuta täpsustus*.
Kirje väljade nimetuste muutmiseks valige **Valikud** → *Muuda pealdist*.

Pildi lisamine kontaktkirjele

Kontaktkirje juurde võib salvestada kahesuguseid pilte. Pildistamise ja pildi salvestamise kohta vaadake '[Kaamera ja fotod](#)' lk. 52.

- Kui soovite salvestada kontaktkirje juurde pispilti, avage kirje ja valige **Valikud** → *Muuda*, valige **Valikud** → *Lisa pispilt*. Vt. joon. 2 lk. 46. Pispilt ilmub ekraanile, kui see inimene Teile helistab.

Valikud Kontaktandmete kaustas: *Ava, Helista, Uus sõnum, Uus kontaktkirje, Muuda, Kustuta, Tee duplikaat, Lisa gruppi, Kuuluvus gruppi, Vali/Tühista valik, Saada, Kontaktide info, Abi ja Välja*.

Kirje muutmisel kasutatavad funktsioonid: *Lisa pispilt | Eemalda pispilt, Lisa täpsustus, Kustuta täpsustus, Muuda pealdist, Abi ja Välja*.

Joonis 2. Kontaktkirje andmed telefoni ekraanil

Funktsioonid kontaktkaardi vaatamisel, kui valik on telefoninumbril: [Helista](#), [Uus sõnum](#), [Muuda](#), [Kustuta](#), [Põhinumbrid](#), [Lisa tunnussõna](#) | [Tunnussõnad](#), [Vali kiirvalimisklahv](#) | [Tühista kiirvalimine](#), [Helin](#), [Kopeeri SIM-le](#), [Saada](#), [Abi](#) ja [Välja](#).

Märkus: Kui kontaktkirjele on lisatud pispilt, valige pildi asendamiseks [Lisa pispilt](#) ning pispildi eemaldamiseks [Eemalda pispilt](#).

- Foto lisamiseks kirjele avage see kirje ja vajutage klahvile, et fotosid vaadata (). Foto lisamiseks valige **Valikud** → [Lisa foto](#).

Kontaktkirje vaatamine

Kontaktkirje andmete ekraan () näitab kõiki kirje juurde salvestatud andmeid. Foto vaatamiseks () vajutage .

Märkus: Kontaktkirje andmete ekraanil näidatakse ainult täidetud andmevälju. Kui soovite vaadata kõiki andmevälju ja lisada kirje juurde täiendavaid andmeid, valige **Valikud** → [Muuda](#).

Põhinumbrite ja -aadresside määramine

Kui kontaktkirje juurde on salvestatud mitu telefoninumbrit ja e-posti aadressi, hõlbustab helistamist ja sõnumite saatmist see, kui valite ühe numbri ja aadressi vaikimisi valitavaks ehk põhinumbriks.

- Avage kontaktkirje ja valige **Valikud** → [Põhinumbrid](#). Avaneb erinevate valikutega hüpikaken.

Näide: Leidke [Telefoninumber](#) ja vajutage **Määra**. Avanevad valitud kontaktkirjele salvestatud telefoninumbrid. Leidke number, mille soovite valida põhinumbriks ja vajutage . Kontaktkaarti uuesti vaadates näete, et põhinumber on alla kriipsutatud. Vt. joon. 2 lk. [46](#).

Häälvalimine

Teil on võimalik helistada kontaktkirje juurde salvestatud tunnussõna abil. Tunnussõna võib olla ükskõik milline sõna. Häälvalimise juures pidage silmas järgmist:

- Tunnussõnad ei sõltu keelest. Need on seotud konkreetse inimese häälega.
- Tunnussõnad on tundlikud taustamürale. Salvestage tunnussõnad ning pidage kõnesid vaikes ümbruses.
- Liiga lühikesed sõnad ei sobi. Kasutage pikemaid sõnu ning vältige erinevate numbrite puhul sarnaselt kõlavaid tunnussõnu.

Märkus: Lausuge tunnussõna täpselt nii nagu selle salvestamisel. See ei pruugigi nii lihtne olla näiteks mürarohkes keskkonnas või hädaolukorras, seetõttu ärge lootke igas situatsioonis ainuüksi häälvalimise võimalusele.

Näide:

Tunnussõnaks võib olla inimese nimi, näiteks "Jaani mobiil".

Tunnussõna salvestamine telefoninumbri juurde

Märkus: Tunnussõna on võimalik lisada telefoni mällu salvestatud telefoninumbritele. Vt. '[Kontaktkirjete kopeerimine SIM-kaardilt telefoni ja vastupidi](#)' lk. 44.

- 1 Leidke Kontaktandmetest kirje, mille juurde soovite salvestada tunnussõna ja vajutage kirje avamiseks .
- 2 Leidke number, millele soovite tunnussõnaga helistada ja valige **Valikud** → *Lisa tunnussõna*.

Märkus: Iga kontaktkirje juurde võib salvestada ainult ühe tunnussõna.

- 3 Ekraanile ilmub *Vajuta Alusta, oota tooni ja siis räägi*. Salvestamise ajal hoidke telefoni huultest ja ka näost veidi kaugemal. Vajutage Alusta ja õelge selge häälega tunnussõnaks salvestatav sõna või sõnad.
 - Tunnussõna salvestamiseks vajutage **Alusta**. Kostab toon ja ekraanile ilmub *Räägi nüüd*.

Näpunäide!

Kõikide salvestatud tunnussõnade vaatamiseks valige kontaktandmete kaustast **Valikud** → *Kontaktide info* → *Tunnussõnad*.

- 4 Peale salvestamist mängib telefon salvestatud tunnussõna Teile ette ja kuvab ekraanil teadet *Mängin tunnussõna*. Kui Te ei soovi tunnussõna mällu salvestada, vajutage **Lõpeta**.
 - 5 Tunnussõna salvestamisest annab märku tekst *Tunnussõna salvestati* ning helisignaali. Kontaktkaardil ilmub telefoninumbri kõrvale ☎ sümbool.
- **Märkus:** Teie telefon on võimeline tunnussõnaga helistama 25 telefoninumbrile. Kui mälu täis saab, kustutate mõned tunnussõnad.

Helistamine tunnussõna abil

 Märkus: Lausuge tunnussõna täpselt nii nagu selle salvestamisel.

- 1 Hoidke ooterežiimis klahvi all. Kostab toon ja telefoni ekraanile ilmub *Räägi nüüd*.
 - 2 Tunnussõnaga helistamise ajal on telefon valjuhääldirežiimis. Hoidke telefoni oma huultest ja näost veidi kaugemal ja öelge selge häälega tunnussõna.
 - 3 Telefon mängib tunnussõna ette, näitab nime ja telefoninumbrit ning valib 1,5 sekundi pärast tunnussõnaga seotud telefoninumbri.
- Kui telefon mängis ette vale tunnussõna või kui soovite häälvalimist uuesti alustada, vajutage **Uuesti**.

 Märkus: Kui GPRS-rakendus on hõivatud andmete saatmise või vastuvõtuga, siis häälvalimisega helistada ei saa. Tunnussõnaga helistamiseks katkestage aktiivsed sideühendused.

Tunnussõna ettemängimine, kustutamine ja muutmine

Tunnussõna kuulamiseks, kustutamiseks või muutmiseks avage kontaktkirje, leidke tunnussõnaga telefoninumber (mille täheks on ☎) ja valige **Valikud** → *Tunnussõnad* → ja siis

- *Mängi ette* – tunnussõna kuulamiseks,
- *Kustuta* – tunnussõna kustutamiseks,
- *Muuda* – uue tunnussõna salvestamiseks. Salvestuse käivitamiseks vajutage **Alusta**.

Joonis 3.
Kiirvalimisloend

Kiirvalimisklahvide määramine

Kiirvalimine on lihtsam ja kiirem moodus telefoninumbrite valimiseks. Teil on võimalik määrata kaheksa kiirvalimisnumbrit. Klahv **1** on reserveeritud kõneposti jaoks.

- 1 Avage kontaktkirje, mille telefoninumbri Te soovite määrata kiirvalimisnumbriks ja valige **Valikud** → **Vali kiirvalimisklahv**. Avaneb kiirvalimisloend numbritega **1-9**.
Vt. joon. [3](#) lk. [48](#).
- 2 Leidke number ja vajutage **Määra**. Kontaktklaarti uuesti vaadates näete telefoninumbri kõrval kiirvalimise tähist. Vt. joon. [2](#) lk. [46](#).
- Telefoninumbri kiirvalimiseks pöörduge ooterežiimi ning vajutage kiirvalimisklahvile ja siis klahvile.

Telefonihelina valimine kontaktkirjele või grupile

Teil on võimalik valida kontaktkirjetele ja kirjete gruppidele erinevaid helinaid. Kui see inimene või grupi liige Teile helistab, kasutab telefon Teie poolt valitud helinat (eeldusel, et võrk on helistaja telefoninumbri edastanud ning Teie telefon on selle ära tundnud).

- 1 Kontaktklaarti avamiseks vajutage , grupi valimiseks avage gruppide loend.
- 2 Valige **Valikud** → **Helin**. Avaneb helina toonide loend.
- 3 Leidke sirvimisklahviga helin, mille soovite määrata antud kirjele või grupile ja vajutage **Vali**.
- Helina tooni kustutamiseks helinate loendist valige **Helin vaikimisi**.

Märkus: Üksikute kontaktkirjete puhul kasutab telefon alati kõige viimati valitud personaalset helinat. Nii et, kui valisite helina esmalt grupile ja alles seejärel samasse gruppi kuuluvale kirjele, kasutab telefon helinat, mis salvestati kirje juurde.

Mõistete seletused:

Kontaktandmete saatmist ja vastuvõtmist nimetatakse visiitkaartide vahetamiseks. Visiitkaart on lühisõnumiteenuse poolt aktsepteeritavasse vormingusse teisendatud kontaktkaart, üldjuhul on selleks vorminguks "vCard".

Funktsioonid gruppide loendis: *Ava*, *Uus grupp*, *Kustuta*, *Muuda nime*, *Helin*, *Kontaktide info*, *Abi* ja *Välja*.

Kontaktandmete saatmine

- 1 Leidke kontaktandmete kaustast kaart, mille soovite saata.
- 2 Valige **Valikud** → *Saada*, seejärel valige meetod: *Lühisõnumi abil*, *E-posti abil* (kasutatav vaid siis, kui e-post on häälestatud), *Infrapuna abil* või *Bluetooth'i abil*. Nüüd ongi kontaktkaardist saanud "visiitkaart". Täiendav teave peatükis '[Sõnumid](#)', '[Andmete saatmine ja vastuvõtmine infrapuna vahendusel](#)' lk. 134 ja '[Andmeedastus Bluetooth'i vahendusel](#)' lk. 131.
- Vastuvõetud visiitkaardi võite salvestada kontaktandmete kausta. Vt. '[Smart-sõnumite vastuvõtmine](#)' lk. 82.

Gruppide haldamine

Teil on võimalik koostada kontaktkirjete gruppe, et lühisõnumite ja e-kirjade saatmine mitmele adressaadile oleks lihtsam. Grupi helina valimise kohta vt. lk. 49.

Gruppide koostamine

- 1 Gruppide loendi avamiseks vajutage kontaktkirjete kaustas .
- 2 Valige **Valikud** → *Uus grupp*. Vt. joon. 4 lk. 51.
- 3 Sisestage grupi nimi või kasutage algset nime *Grupp* ja vajutage **OK**.

Liikmete lisamine gruppi

- 1 Leidke kontaktandmete kaustast kirje, mille soovite grupile lisada ja valige **Valikud** → *Lisa grupp*. Avaneb gruppide loend.
- 2 Leidke grupp, mille juurde Te soovite kirje lisada ja vajutage .

Korrage mitme liikme lisamine

- 1 Avage gruppide loendist sobiv grupp ja valige **Valikud** → *Lisa liikmeid*.
- 2 Leidke kontaktkirje ja vajutage selle märgistamiseks . Korrake sama toimingut kõikide kirjete juures, mida soovite lisada, seejärel vajutage **OK**.

Liikmete kustutamine grupist

- 1 Avage gruppide loend, leidke grupp, mida soovite muuta ja vajutage .
- 2 Leidke kustutamisele kuuluv kirje ja vajutage **Valikud** → *Eemalda grupist*.
- 3 Kirje kustutamiseks grupist vajutage **Jah**.

Andmete ülekanne teistesse Nokia telefonidesse

Programmi "PC Suite for Nokia 3650" rakendus "Data Import" võimaldab kalendri- ja kontaktkirjete ning ülesannete ülekandmist teistest Nokia mobiiltelefonidest Teie 3650-ssse. Programmi kasutusjuhised leiate PC Suite'i interaktiivsest abist, mis asub CD-ROM-il.

Joonis 4. Grupi koostamine.

5. Kaamera ja fotod

↩ Vajutage ooterežiimis
Kaamera või avage
Menüü → **Kaamera**.

Funktsioonid enne
pildistamist: *Kaader, Ava*
Fotod, Seaded, Abi ja *Välja*.

Telefoni kaameraga on võimalik jäädvustada sündmusi n.ö. käigu pealt. Fotod salvestatakse automaatselt rakendusse Fotod. Seal saate hiljem muuta nende nimetusi ja neid kaustadesse paigutada. Fotosid saab saata multimeediasõnumites ja e-kirja manusena ning Bluetooth'i ja infrapuna vahendusel. Kaameraga võetud fotod on JPEG-vormingus.

Mõistete seletused: JPEG on standardne piltide tihendamise algoritm. JPEG-faile saab avada enamikes kujutise vaaturites, kujutise redaktorites ja internetibrauserites. Neid faile on lihtne ära tunda JPG laiendi järgi.

Pildistamine

Märkus: Pildistamisel järgige kohalikust seadusandlusest tulenevaid ettekirjutusi.

Märkus: Nimetatud funktsiooni kasutamine eeldab, et telefon on sisse lülitatud. Kui mobiiltelefonide kasutamine on keelatud, kui see võib tekitada häireid või ohtlikke olukordi, ärge telefoni sisse lülitage.

- 1 Vajutage ooterežiimis **Kaamera**. Kaamera funktsioon avaneb ning näitab ekraanil fotografeeritavat kaadrit.
Joonis 1 lk. 52 kujutab kadreerimisfunktsiooni. Pöörake tähelepanu kärpejoontele, mis kaadrit piiritlevad. Joonisel olev fotoloendur näitab, mitu fotot Teil on võimalik telefoni mälu salvestada, see sõltub pildikvaliteedi seadest.
- 2 Pildistamiseks vajutage .

Märkus: Ärge liigutage telefoni enne, kui kaamera funktsioon on foto salvestamist alustanud. Fotod salvestatakse automaatselt fotode kausta.

Kui foto on salvestatud:

- Kui Te ei soovi seda fotot fotode kausta salvestada, vajutage **Valikud** → *Kustuta*.
- Kadreerimisfunktsiooni taasavamiseks ja uue foto tegemiseks vajutage .
- Kontaktkaadri saamiseks lisada foto. Vt. '[Pildi lisamine kontaktkirjele](#)' lk. 45.

Märkus: Kui Te minuti jooksul ühelegi klahvile ei vajuta, lülitub kaamera energiasäästurežiimi. Pildistamise jätkamiseks vajutage .

Seaded

Kaamera funktsiooni seadetest on võimalik seada pildikvaliteeti ning muuta fotodele telefoni poolt vaikimisi antavat nime.

- 1 Valige **Valikud** → *Seaded*.
- 2 Leidke seade, mida soovite muuta:
 - *Pildi kvaliteet* – *Väga hea*, *Hea* ja *Rahuldav*. Mida kvaliteetsem on pilt, seda rohkem võtab ta mälu. Vt. ka '[Fotod ja mälumaht](#)' lk. 54.
 - *Nimi vaikimisi* – kui Te seda seadet ei muuda, annab telefon fotodele nimeks "*Foto.jpg*". Funktsioonis *Nimi vaikimisi* saate valida fotodele vaikimisi valitava nime. Vaadake lehe serval olevat näidet.
 - *Kasutatav mälu* – Valige, kas fotod salvestatakse telefoni mällu või mälukaardile (kui kasutate mälukaarti).

Kaamera režiim mõjutab foto suurust ja paigutusviisi

Kaamera erinevad režiimid muudavad pildi suurust ja paigutust. Vt. joon. 2 lk. 54. Režiimide vahetamiseks vajutage pildistamise funktsioonis või . Valige:

- *Tava*, kui pildistate maastikku,
- *Portree*, kui soovite teha inimesest väikese ikoonisuuruse pildi, mille võib lisada kontaktkirjele ning
- *Õõ*, kui valgust on vähe ning kvaliteetse pildi saamiseks peab säritusaeg pikem olema. Pidage meeles, et pilt võib udune jääda, kui pildistate liikuvat objekti hämaras. Foto suurus ja paigutus on funktsioonides *Tava* ja *Õõ* samad.

Funktsioonid pärast pildistamist: *Uus foto*, *Kustuta*, *Saada*, *Muuda nime*, *Ava Fotod*, *Seaded*, *Abi* ja *Välja*.

Näide: Kui valite vaikimisi valitavaks nimeks "Rand", annab kaamera kõikidele järgmistele fotodele nimeks "Rand", "Rand(01)", "Rand(02)" jne kuni Te uuesti nime muudate.

Näpunäide! Proovige erinevaid režiime, et vaadata, kuidas pilt kõige paremini välja tuleks.

Mõistete

seletused: Eraldusvõime – Pildi teravuse ja selguse näitaja. Eraldusvõime näitab, kui paljudest punktidest (pikslitest) kujund või ekraani koosneb. Mida rohkem punkte, seda teravam on pilt. Eraldusvõimet mõõdetakse tavaliselt pikslites, näiteks $640 \times 480 = 300$ kilopikslit (kpix)=0,3 megapikslit (Mpix).

Joonis 2. Tava-, portree- ja öörežiim

- Tava- ja öörežiimis on kadreerimisfunktsiooni eraldusvõime 160x120 pikslit, portreerežiimis aga 80x96 pikslit.
- Tava- ja öörežiimis tehtud fotod salvestatakse 640x480 pikslises (VGA) formaadis ning portreerežiimis tehtud fotod 80x96 pikslises formaadis.
- Avamisel mastaabib telefon foto ekraani mõõtu, milleks on 176x208 pikslit. Seetõttu on tava- ja öörežiimis tehtud fotod teravamad, kui neid vaadata suurema eraldusvõimega ekraanil (näiteks arvuti ekraanil) ning fotorakenduses zoomitud kujul.

Fotod ja mälumaht

Telefonil on fotode, kontakt- ja kalendrikirjete, sõnumite ja muu info salvestamiseks 3 MB (megabaiti) mälu. Vt. '[Ühismälu](#)' lk. 16. Portreefotod (mis võetakse alati väga hea pildikvaliteediga) on nii väikesed, et kasutavad mälu minimaalselt. Fotod, mille pildikvaliteediks on valitud "väga hea" ning öörežiimis tehtud fotod võtavad kõige rohkem mälu.

22 "hea" pildikvaliteediga tehtud fotot, mis on tehtud tavarežiimis, võtavad enda alla umbes 1 MB mälu. Allolevas tabelis näete, kui palju fotosid mahutab keskmiselt 1 MB.

Pildi kvaliteet Foto tüüp	Rahuldav	Hea	Väga hea
Tava	55	22	15
Öö	50	25	18
Portree	-	-	>300

Näpunäide! Kui kasutate oma telefonis mälukaarti, saate salvestada palju rohkem fotosid.

Fotod – fotode salvestamine

Märkus: Nimetatud funktsiooni kasutamine eeldab, et telefon on sisse lülitatud. Kui mobiiltelefonide kasutamine on keelatud, kui see võib tekitada häireid või ohtlikke olukordi, ärge telefoni sisse lülitage.

Avage **Menüü** →
Fotod.

Funktsioon "Fotod" võimaldab Teil vaadata, korrastada, kustutada ja saata telefoni salvestatud pilte ja fotosid. Fotode funktsioonis saab hallata järgmisi pilte:

- kaameraga võetud fotod,
- multimeedia- või piltsõnumina saadetud fotod, e-kirja manusega saadetud fotod ning infrapuna või Bluetooth'i vahendusel edastatud fotod. Saabunud sõnumite postkasti saabunud foto tuleb salvestada fotode kausta.

Fotorakenduse funktsioonid: *Ava, Saada, Foto üleslaadija, Kustuta, Teisalda kausta, Uus kaust, Vali/Tühista valik, Muuda nime, Infrapunavastuvõtt* (ainult digitaalkaamerast, mis toetab IrTran-P protokoll, vastasel korral *'Infrapunaühendus'*, vt. lk. *134*), *Pildi info, Lisa Lemmikutesse, Värskena pispilpe, Abi ja Välja*.

Funktsioonid foto vaatamise ajal: *Saada, Pööra, Suurenda, Vähenda, Täisekraan, Kustuta, Muuda nime, Pildi info, Lisa Lemmikutesse, Abi ja Välja*.

Joonisel 3 lk. 57 on kujutatud fotorakenduse põhiakent ning fotode ja kaustade loetelu. Loetelus on:

- foto pildistamise või salvestamise kuupäev ja kellaaeg,
- väike pispilp sellest fotost,
- kausta objektide arv ja
- sakk, mis näitab, kas need fotod ja kaustad asuvad telefoni mälus või mälukaardil (kui kasutate mälukaarti).

Fotode vaatamine

Märkus: Kui avate **Fotod** ning Teie telefonis on mälukaart, sõltuvad avakuva sakid sellest, millise mälu olete funktsioonis *Kasutatav mälu* valinud.

- 1 Mälusakkide vahetamiseks vajutage või .
- 2 Fotode sirvimiseks vajutage või .
- 3 Foto avamiseks vajutage . Kui foto on avatud, näete ekraani ülemisel real foto nimetust ja kaustas olevate fotode arvu.

Fotode sirvimisel avab vajutus või klahvile kausta järgmise või eelmise foto.

Animeeritud GIF-faile võite vaadata sama meeleolu nagu tavalisi fotosid. Animatsiooni näidatakse üks kord. Kui animatsioon lõpeb, näete liikumatut pilti. Kui soovite animatsiooni uuesti vaadata, tuleb pilt sulgeda ja siis uuesti avada.

Zoomimine

- 1 Valige **Valikud** → *Suurenda* või *Vähenda*. Ekraani ülemisel real näidatakse suurenduse/vähenduse suhet, vt. joon. 4 lk. 57. Vt. sama ptk. lõiku *'Otsevaliku klahvid'*.
- 2 Põhiakna taasavamiseks vajutage **Tagasi**.

Märkus: Fotot ei ole võimalik suurendatult või vähendatult salvestada.

Märkus: GIF-animatsioone ei ole võimalik suurendada ega vähendada mängimise ajal.

Täisekraan

Kui valite **Valikud** → *Täisekraan*, kaovad pildi ümbrisraamid ning Te näete suuremat ala. Eelmise vaate taastamiseks vajutage .

Fookuse muutmine

Kui vaatate fotot suurendatult või täisekraanil, liikuge fookuse muutmiseks ja pildi teatud koha lähemaks silmitsemiseks sirvimisklahviga vasakule, paremale, üles või alla. Joonisel 4 lk. 57 on lähema vaatluse alla võetud foto ülemine parempoolne nurk.

Pööramine

Valige **Valikud** → **Pööra** → **Vasakule**, et pöörata kujutist 90 kraadi vastupäeva või **Paremale**, et pöörata kujutist päripäeva. Fotot ei ole võimalik pööratud kujul salvestada.

Otsevaliku klahvid

- Pööramine: - vastupäeva, - päripäeva
- Liikumine: - üles, - alla, - vasakule, - paremale
- - suurendamine, - vähendamine, normaalkuva taastamiseks hoidke klahvi all.
- - täisekraani ja normaalkuva vahetamine.

Foto andmete vaatamine

- Kui soovite vaadata foto üksikasjalikke andmeid, leidke vajalik foto ja valige **Valikud** → **Pildi info**. Avaneb fotot iseloomustav info:
Formaat - JPEG, GIF, PNG, TIFF, MBM, BMP, WBMP, OTA, WMF, Puudub toetus või Tundmatu.
Kuupäev ja **Kellaeg** - näitab, millal foto pildistati või salvestati,
Eraldusv. - foto suurus pikslites, vt. mõiste selgitus lk. 54,
Suurus - suurus baitides või kilobaitides (kb),
Värvid - Loomutruu, 65536 värvi, 4096 värvi, 256 värvi, 16 värvi, Hallskaala või Must-valge.

Joonis 3. Fotorakenduse põhiaken

Joonis 4. Suurendamine ja fookuse muutmine

Näpunäide!

Infrapunaühenduse ja Bluetooth'iga saab mitu fotot korraga saata.

Selleks, et mitut fotot korraga saata, tuleb need kõigepealt markeerida.

Mitme foto valimiseks vajutage **Valikud** → **Vali/Tühista valik** või hoidke all

klahvi ja vajutage samaaegselt või

klahvile. Markeeritud fotode kõrvale ilmub linnuke. Kui vajalikud elemendid on selekteeritud, lõpetage sirvimisklahviga liikumine ja laske klahv lahti.

Fotode paigutamine kaustadesse

- Foto või kausta kustutamiseks leidke see ja valige **Valikud** → *Kustuta*.
- Foto või kausta nime muutmiseks leidke see foto või kaust ja valige **Valikud** → *Muuda nime*. Sisestage uus nimi ja vajutage .

Kaustade loomisest, elementide valimisest ja nende paigutamisest kaustadesse vt. ['Erinevate rakenduste sarnased toimingud'](#) lk. 13.

Fotode saatmine

Fotosid ja pilte võib saata erinevate sõnumiteenuste vahendusel.

- 1 Leidke foto, mida soovite saata ja vajutage **Valikud** → *Saada*.
- 2 Seejärel valige edastuskanal – *Multimeedia abil*, *E-posti abil*, *Infrapuna abil* või *Bluetooth'i abil*.
 - Kui valisite, et foto saadetak e-kirja või multimeediasõnumina, avaneb vastav redaktor. Vajutage , et valida kontaktandmete seast adressaat (adressaadid) või sisestage väljale *Saaja* adressaadi telefoninumber või e-posti aadress. Lisage tekst või heli ja valige **Valikud** → *Saada*. Täiendavat teavet leiate lõigus ['Uute sõnumite kirjutamine ja saatmine'](#) lk. 73.
 - Foto saatmiseks infrapuna või Bluetooth'i vahendusel vaadake ['Andmeedastus Bluetooth'i vahendusel'](#) lk. 131 ja ['Andmete saatmine ja vastuvõtmine infrapuna vahendusel'](#), lk. 134.

Piltsõnumite kaust

Piltsõnumite kaustas on piltsõnumitega saadetud pildid.

Kui soovite piltsõnumis saabunud pilti salvestada, avage **Sõnumid** → *Saabunud*, avage sõnum ja valige **Valikud** → *Salvesta pilt*.

Piltide vaatamine

- 1 Leidke pilt, mida soovite vaadata ja vajutage . Pilt avaneb. Järgmise pildi vaatamiseks vajutage .
- 2 Piltide põhiakna taasavamiseks vajutage **Tagasi**.

Piltsõnumi kausta funktsioonid: *Ava*, *Saada*, *Kustuta*, *Vali/Tühista valik*, *Nimeta ümber*, *Pildi info*, *Abi* ja *Välja*.

6. Videosalvesti

↩ Avage **Menüü** →
Videosalvesti.

Märkus: Videote salvestamisel järgige kohalikust seadusandlusest tulenevaid ettekirjutusi.

Märkus: Videosalvesti kasutamiseks peab telefon olema sisse lülitatud. Kui mobiiltelefonide kasutamine on keelatud, kuna see võib tekitada häireid või ohtlikke olukordi, ärge telefoni sisse lülitage.

Videosalvestiga saab salvestada videoklippe ning vaadata telefoni mällu või mälukaardile salvestatud videoklippe. Videosalvesti on tihedalt seotud sõnumite funktsiooniga, võimaldades salvestatud videoklippe hõlpsasti edasi saata.

Videosalvesti kasutab ühismälu. Vt. '[Ühismälu](#)' lk. 16.

Joonis 1. Videoklipi salvestamine

Videoklipi salvestamine

Teil on võimalik salvestada 95 kB suuruseid ehk umbes 10 sekundi pikkuseid videoklippe. Salvestatud videoklipid on 3gp-vormingus.

Mõistete seletused: Failivorming 3GPP (.3gp) on videofaili standardvorming multimeediasõnumites.

- 1 Klipi salvestamiseks avage Videosalvesti ja valige **Valikud** → **Salvesta** – ekraanile ilmub salvestuskuva. Vt. joon. 1 lk. 60.
- 2 Salvestuse käivitamiseks vajutage .
Ekraani alumises servas olev edenemisindikaator näitab olemasolevat salvestusaega. Salvestuse peatamiseks vajutage .

Äjasalvestatud videoklipi vaatamiseks vajutage .

Videoklipp salvestatakse telefoni mällu või mälukaardile, olenevalt funktsiooni **Kasutatav mälu** seadest Vt. '[Videosalvesti ettevalmistamine](#)' lk. 61.

Videoklipi vaatamine

Videoklipi vaatamine Videosalvesti videoklippide loendist:

- 1 Avage Videosalvesti.
- 2 Leidke videoklipp ja valige **Valikud** → *Esita*. Vt. joon. 2 lk. 61.

Videoklipi vaatamise ajal on Teie käsutuses samad valikud mis funktsioonis 'RealOne Player'. Vt. 'RealOne Player' lk. 62.

Videoklippide saatmine

Videoklipi saatmiseks klippide loendist valige funktsioon *Saada*.

- 1 Leidke klipp, mille soovite saata ja valige **Valikud** → *Saada*.
- 2 Valige klipi edastuskanal – *Multimedia abil*, *E-posti abil*, *Bluetooth'i abil* või *Infrapunaga abil*.

Videosalvesti ettevalmistamine

Teil on võimalik valida, kas videoklipid salvestatakse telefoni mällu või mälukaardile (kui viimane on kasutusel) ning mis nimega need salvestatakse. Valige **Valikud** → *Seade* ja:

- *Kasutatav mälu* – valige *Telefoni mälu* või *Mälukaart*.
- *Klipi nimi vaikimisi* – valige vaikimisi valitav nimi.

Näide: Kui valite videoklippide vaikenimeks näiteks "Puhkus", salvestab telefon Teie videoklipid nimega "Puhkus", "Puhkus(01)", "Puhkus(02)" jne seni, kuni Te vaikenime ära muudate.

Funktsioonid
videosalvesti klipi
vaatamiseks: *Esita*, *Salvesta*,
Saada, *Kustuta*, *Muuda*
nime, *Seade*, *Tootest*, *Abi*
ja *Välja*.

1 7. RealOne Player™

↩ Avage Menüü →
RealOne Player™.

Märkus: Nimetatud funktsiooni kasutamine eeldab, et telefon on sisse lülitatud. Kui mobiiltelefonide kasutamine on keelatud, kui see võib tekitada häireid või ohtlikke olukordi, ärge telefoni sisse lülitage.

RealOne Player™ võimaldab mängida telefoni mällu või mälukaardile salvestatud meediafaile, muusika- ja videofaile ning "striimida" interaktiivseid veebilehti.

Mõistete seletused: Meediafailid on video-, muusika- ja audioklipid, mida saab vaadata ja kuulata meediapleieriga, näiteks RealOne Player'iga. RealOne Player toetab faile laiendiga 3gp, .amr, .mp4, .rm, .ram, .ra ja .rv.

RealOne Player ei pruugi toetada kasutatavate failivormingute teisendeid. Näiteks võib RealOne Player üritada avada .mp4-faile. Siiski tuleb arvestada, et mõned .mp4-failid ei pruugi 3GPP-standardit toetada ning sel juhul ei saa Nokia 3650 neid avada. Kui see nii on, võib toiming ebaõnnestuda ning ekraanile ilmub veateade või siis esitatakse fail osaliselt.

RealOne Player kasutab ühismälu. Vt. '[Ühismälu](#)' lk. 16.

Valikute menüü näitab erinevaid kasutusvõimalusi järgmiselt:

- Kui loendis ei ole faile, linke ega kaustu: [Ava](#), [Uus kaust](#), [Seaded](#), [Toote info](#), [Abi](#) ja [Välja](#).
- Kui valitud element on lokaalfail: [Esita](#), [Ava](#), [Muuda nime](#) (kui ühtegi elementi ei ole markeeritud), [Kustuta](#), [Uus kaust](#), [Teisalda kausta](#), [Vali/Tühista valik](#), [Saada](#), [Lisa Lemmikutesse](#), [Seaded](#), [Toote info](#), [Abi](#) ja [Välja](#).
- Kui valitud element on lokaal-link: [Esita](#) (kui ühtegi elementi ei ole markeeritud), [Ava](#), [Muuda nime](#), [Muuda linki](#), [Kustuta](#), [Uus kaust](#), [Teisalda kausta](#), [Vali/Tühista valik](#), [Saada](#), [Lisa Lemmikutesse](#), [Seaded](#), [Toote info](#), [Abi](#) ja [Välja](#).
- Kui kaust on markeeritud: [Ava kaust](#) (kui ühtegi elementi ei ole markeeritud), [Ava](#), [Muuda nime](#) (kui ühtegi elementi ei ole markeeritud), [Kustuta](#), [Uus kaust](#), [Vali/Tühista valik](#), [Seaded](#), [Toote info](#), [Abi](#) ja [Välja](#).

Valikud: Vaadake
kõrvalolevat loendit.

- Kui mitu elementi on markeeritud: *Ava*, *Kustuta*, *Uus kaust*, *Teisalda kausta*, *Vali/Tühista valik*, *Saada*, *Lisa Lemmikutesse*, *Seaded*, *Toote info*, *Abi* ja *Välja*.

Media Guide

RealOne Player'is saab avada Media Guide'i veebileht, mis sisaldab striimide ja meediafailide lingikogu. Vt. '[Interneti striimimine](#)' lk. 64.

Meediafailide mahamängimine

Käivitades RealOne Player'i, on Teil võimalik mängida loendis esitatud muusika- või videofaile, samuti vaadata faile otse Internetist.

Joonis 2. Lokaalse meediafaili mängimine

- Selleks, et mängida telefoni mällu või mälukaardile salvestatud meediafaili, avage RealOne Player, leidke fail ja valige **Valikud**→**Esita**. Vt. joon. 1 lk. 63 ja joon. 2 lk. 63.

Joonis 1. Muusika- ja videoklippide loend

Mõistete

seletused: Striimimine on heli- või video kuulamine-vaatamine reaalajas, nii nagu seda Internetist alla laetakse, vastupidine protsess on, kui heli- või videofail salvestatakse kõigepealt failina ja siis mängitakse maha.

- Meediafaili mahamängimine Internetist:

- 1 Valige **Valikud** → **Ava** → **URL-aadress**.

- 2 Sisestage veebilehe URL-aadress.

Märkus: Telefon saab saidiga ühendust võtta vaid siis, kui pöörduspunkt on konfigureeritud, vaadake *Vaikimisi pöördusp.* lk. 66. Üldjuhul soovitavad teenusepakkujad valida vaikimisi valitavaks pöörduspunktiks Interneti pöörduspunkti (IAP). Mõningad teenusepakkujad lubavad kasutada ka WAP-pöörduspunkti. Informatsiooni saamiseks pöörduge teenusepakkuja poole.

Märkus: RealOne Playeris saab vaadata ainult rtsp-protokolli (rtsp://) URL-aadresse. http:// URL-aadressi avada ei saa, kuid RealOne Player tunneb ära http-lingi .ram-failile, kuna .ram-fail on tekstifail, mis sisaldab rtsp-linki.

Interneti striimimine

- Interaktiivsete veebilehtede striimimiseks (võrguteenus), konfigureerige vaikimisi valitav pöörduspunkt, vt. märkus lk. 64. Seejärel:
 - 1 Avage RealOne Player ja valige **Valikud** → **Ava** → **Juhend**. Avage "Media Guide" ja leidke link huvipakkuvale striiming-saidile.
 - 2 Valige see link. Teil palutakse lõpetada ühendus WAP-pöörduspunktiga.
 - Kui RealOne Playeri vaikepöörduspunktiks on valitud Interneti pöörduspunkt (IAP) (vastavalt kokkulepele võrguoperaatoriga), **kinnitage** ühenduse lõpetamine.
 - Kui RealOne Playeri vaikepöörduspunktiks on valitud WAP-pöörduspunkt (vastavalt kokkulepele võrguoperaatoriga), **keelduge** ühenduse lõpetamisest.

Nüüd peaks striiminguseanss käivituma.

Enne kui meediafaili mahamängimine või striim käivitub, võtab telefon saidiga ühendust ja laeb faili alla. Vt. joon. 3 lk. 65.

Täiendav teave Nokia 3650 RealOne Playeri striimingu seadistamiseks on aadressil **http://www.nokia.com/phones/3650/support**.

Joonis 3. Meediafaili striimimine Internetis; ühenduse võtmine, puhverdamine ja mahamängimine

Mõistete

seletused: Puhverdus on striimi osaline ja ajutine salvestamine telefoni mällu enne selle mahamängimist.

Helitugevuse seadmine

- Helitugevuse suurendamiseks vajutage , helitugevuse vähendamiseks vajutage .
- Heli väljalülitamiseks hoidke klahvi all, kuni ekraanile ilmub tähis.
- Heli sisselülitamiseks hoidke klahvi all, kuni ekraanile ilmub tähis, vt. joon. [2 lk. 63.](#)

Meediafailide saatmine

Meediafailide saatmiseks klippide loendist valige funktsioon [Saada](#).

- 1 Leidke fail, mida soovite saata ja vajutage **Valikud** → [Saada](#).
- 2 Valige üks neljast edastuskanalist - [Infrapuna abil](#), [Bluetooth'i abil](#), [Multimeedia abil](#) või [E-posti abil](#).

Näpunäide! Seade valimisel avaneb sakkidega aken. Erinevate sakkide valimiseks vajutate ja . Seadeid tähistavad järgmised sümbolid:

 [Video](#)

 [Taasesitus](#)

 [Võrk](#),

 [Proksi](#).

Seadete muutmine

[Video](#) seadete muutmiseks valige **Valikud** → [Seaded](#) → [Video](#) - avaneb järgmine valikloend:

- [Video kvaliteet](#) - valige [Pildi teravus](#), et parandada kaadrisageduse arvelt pildikvaliteeti või [Kaadrisagedus](#), et kiirendada pildikvaliteedi arvelt kaadrisagedust.
- [Autom. mastaapimine](#) - valige [Sisse lülitatud](#), et kasutada videopildi automaatset mastaapimist.

Selleks et muuta funktsiooni [Taasesitus](#) seadeid, valige **Valikud** → [Seaded](#) → [Taasesitus](#) - avanevad järgmised seaded:

- [Kordus](#) - valige [Sisse lülitatud](#), et video- või audiofail peale mahamängimist automaatselt taaskäivituks.

Selleks et muuta funktsiooni [Võrk](#) seadeid, valige **Valikud** → [Seaded](#) → [Võrk](#) - avanevad järgmised seaded:

- [Vaikimisi pöördusp.](#) - nagu see on määratud funktsioonis [Ühenduse seaded](#), vt. ['Pöörduspunkt'](#) lk. [34](#). Vaadake juhiseid punktis 2 lk. [64](#).
- [Ribalaius](#) - valige [Automaatne](#), et kasutada parimat edastuskiirust.
- [Maksim. ribalaius](#) - striimimise puhul valige maksimaalne ribalaius.
- [Ühenduse ajalõpp](#) - avage liugur ja muutke serveriga ühenduse saamise aega striimimisseansil.
- [Serveri ajalõpp](#) - avage liugur ja muutke vastuse ootamise aega serverilt, juhul kui server ei vasta.
- [Kõrgeim Port](#) ja [Madalaim Port](#) - sisestage pordi number striimingu kasutamiseks. Kui Te numbrit ei tea, pöörduge teenusepakkuja poole.

Selleks, et muuta funktsiooni [Proksi](#) seadeid, valige **Valikud** → [Seaded](#) → [Proksi](#) - avanevad järgmised seaded:

- [Kasuta proksit](#) / [Serveri aadress](#) / [Port](#) - defineerige proksi kasutus.

8. Sõnumid

Märkus: Selleks, et menüü **Sõnumid** funktsioone kasutada, peab telefon olema sisse lülitatud. Kui mobiiltelefonide kasutamine on keelatud, kui see võib tekitada häireid või ohtlikke olukordi, ärge telefoni sisse lülitage.

Sõnumite menüüs on Teil võimalik koostada, saata, vastu võtta, vaadata, redigeerida ja hallata:

- lühisõnumeid,
- multimeediasõnumeid,
- e-kirju,
- smart-sõnumeid (lühisõnumi liik data edastamiseks).

Lisaks sellele saate sõnumeid ja andmeid vastu võtta infrapuna- või Bluetooth-ühenduse vahendusel. Samuti on võimalik telefoniga vastu võtta teatesõnumeid ja kärjeteateid ning saata võrku päringuid teenuste sisselülitamiseks.

Lühi- ja multimeediasõnumid kasutavad ühismälu. Vt. '[Ühismälu](#)' lk. [16](#).

Sõnumite funktsiooni avamisel on ekraanil *Kirjuta sõnum* ning algsete kaustade loend:

Saabunud - siin on kõik Teile saadetud sõnumid, kaust ei sisalda e-kirju ega võrguteateid. E-kirjad salvestatakse kausta *Postkast*. Võrguteadete lugemiseks valige **Valikud** → *Kärjeteated*.

Minu kaustad - Teil on võimalik paigutada oma sõnumeid kaustadesse.

Postkast - Kui Te selle kausta avate, on Teil võimalik ühendust võtta serveris asuva postkastiga ning laadida telefoni uued e-kirjad või vaadata ühendust võtmata, s.t. offlainis eelnevalt saabunud e-kirju. Onlaini ja offlaini kohta lugege lähemalt lk. [85](#). Olles uue postkasti seadetega määratlenud, näete põhiaknas *Postkast* asemel seda nime, mille Te oma postkastile andsite. Vt. '[E-posti seaded](#)' lk. [94](#).

Avage **Menüü** → **Sõnumid**.

Valikud sõnumite funktsiooni põhiaknas:
Kirjuta sõnum, Loo ühendus (kui postkast on seadetega määratud) või *Katkesta ühendus* (kui telefon on hetkel postkastiga ühenduses), *SIM-kaardi sõnumid, Kärjeteated, Teenuse juhtimine, Seaded, Abi ja Välja*.

Näpunäide!
 Sõnumite haldamiseks looge "Minu kaustadesse" ise uusi kaustu juurde.

Näpunäide! Kui mõni telefoni algsetest kaustadest, näiteks kaust **Saadetud** on avatud, saate hõlpsasti ühest kaustast teise liikuda: vajutus klahvile avab järgmise kausta (**Saatmiseks**), vajutus klahvile avab eelmise kausta (**Mustandid**).

Mustandid – siin on saatmata mustandsõnumid.

Saatmiseks – siin hoitakse ajutiselt saatmise ootel olevaid sõnumeid.

Saadetud – siit leiata 15 viimast saadetud sõnumit. Mälus hoitavate sõnumite arvu muutmiseks vaadake '[Saadetud sõnumite kausta seaded](#)' lk. 96.

Raportid – Teil on võimalik paluda, et võrk saadaks Teile lühisõnumi, smart-sõnumi või multimeediasõnumi edastusraporti. Saateraporti funktsiooni sisselülitamiseks valige **Valikud** → **Seaded** → **Lühisõnum** või **Multimeediasõnum** leidke **Saateraport** ja valige **Jah**.

Märkus: Võib juhtuda, et Teil ei ole võimalik saada E-posti aadressile saadetud multimeediasõnumile saateraportit.

Märkus: Selleks, et saata multimeediasõnumeid ja e-kirju ning ühendust võtta oma postkastiga serveris tuleb telefoni salvestada õiged ühenduse seaded. Vt. '[E-kirja saatmiseks vajalikud seaded](#)' lk. 78 ja '[Multimeediasõnumi edastuseks vajalikud seaded](#)' lk. 76.

Sõnumid – üldine teave

Sõnumi olekut kirjeldades räägime mustanditest ning saadetud või saabunud sõnumitest. Enne saatmist võib salvestada sõnumi mustandite kausta. Enne ära saatmist paigutatakse sõnum ajutiselt kausta "Saatmiseks". Kui sõnum on ära saadetud, võite kaustast "Saatmiseks" vaadata selle sõnumi koopiat. Saabunud ja saadetud sõnumid on esialgu mõeldud ainult lugemiseks, kui aga sisenete funktsiooni **Vastussõnum** või **Saada edasi**, kopeeritakse sõnum redaktorisse. Pidage meeles, et enda poolt saadetud e-kirju edasi saata ei ole võimalik.

Märkus: Infrapuna või Bluetooth'i vahendusel saadetud sõnumeid ja datat mustandite ega saadetud sõnumite kausta ei salvestata.

Saabunud sõnumi avamine

- Kui Teile saabub sõnum, ilmub ooterežiimi ekraanile ja teade [1 uus sõnum](#). Sõnumi avamiseks vajutage **Näita**.
- Kui Teil on mitu uut sõnumit, vajutage **Näita**, et avada saabunud sõnumite kaust ja vaadata sõnumite päseid. Sõnumi avamiseks saabunud sõnumite kaustas leidke see sõnum ja vajutage .

Adressaadi lisamine sõnumile

Sõnumi koostamisel on adressaadi lisamiseks mitu võimalust:

- lisage adressaat kontaktkirjete loendist. Kontaktkirjete avamiseks vajutage väljal **Saaja:** või klahvile. või **Koopia:** või valige **Valikud** → **Lisa adressaat**. Leidke kontaktkirje ja vajutage selle märgistamiseks . Korraga saab märgistada mitu nime. Sõnumi juurde tagasi pöördumiseks vajutage **OK**. Adressaadid ilmuvad väljale **Saaja:** ning eraldatakse automaatselt semikoolonitega (;).
- sisestage väljale **Saaja:** adressaadi telefoninumber või e-posti aadress või
- kopeerige adressaadi kontaktandmed mõnest teisest rakendusest ja "kleepige" väljale **Saaja:** Vt. ['Teksti kopeerimine'](#) lk. 72.

Näide: +44 123
456; 050 456 876

Kursorist vasakule jääva adressaadi kustutamiseks vajutage .

Märkus: Kui sisestate väljale **Saaja:** mitu telefoninumbrit või e-posti aadressi, ärge unustage neid semikooloniga (;) eraldada. Kui lisate adressaate kontaktkirjete loendist, sisestatakse semikoolon automaatselt.

Saatevõimalused

Soovides sõnumi kirjutamise funktsioonis muuta sõnumi saatmise viisi, valige **Valikud** → **Saatmise valikud**. Kui Te sõnumi salvestate, salvestatakse ka Teie poolt valitud saatmise valikud.

Näpunäide!

Sõnastikupõhise tekstisisestuse sisse- või väljalülitamiseks vajutage kirjutamise ajal kaks korda kiiresti klahvile.

Tähised: ABC ja

näitavad, kas kasutusel on suur- või väiketähed. tähendab, et sõnumi järgmine sõna kirjutatakse suure tähega, kõik teised tähed aga automaatselt väiketähtedega. tähistab numbrirežiimi.

Teksti kirjutamine

Telefonil on kaks sisestusrežiimi – tavaline tekstisisestus ja sõnastikupõhine tekstisisestus.

Tavalise tekstisisestuse kasutamine

Kui kasutusel on tavaline sisestusrežiim, on ekraani ülemises parempoolses servas indikaator.

- Vajutage korduvalt numbriklahvile (-), kuni vajalik täht ekraanile ilmub. Pidage meeles, et iga numbriklahvi all on rohkem sümboteid kui klahvil näha.
- Numbri sisestamiseks vajutage numbriklahvile ja hoidke klahvi all. Tähe- ja numbrirežiimi vahetamiseks hoidke all klahvi.
- Kui järgmine täht on samal klahvil, oodake kursori ilmumist (või vajutage , et ooteaeg lõpetada) ja sisestage siis täht.
- Sisestusvea korral vajutage sümboli kustutamiseks klahvile. Mitme sümboli kustutamiseks hoidke klahvi all.
- Enamkasutatavad kirjavahemärgid leiata klahvi alt Vajaliku kirjavahemärgi leidmiseks vajutage korduvalt klahvile. Vajutage klahvile, et avada erisümbolite loetelu. Sirvige loetelu sirvimisklahviga ja vajutage sümboli valimiseks **OK**.
- Tühiku sisestamiseks vajutage . Kursori viimiseks järgmisele reale vajutage kolm korda .
- Suur- ja väiketähtede registri vahetamiseks vajutage .

Sõnastikupõhise tekstisisestuse kasutamine

Sõnastikupõhise tekstisisestuse aktiveerimiseks vajutage ja valige *Kasuta sõnastikku*. Nüüd kasutavad kõik telefoni editorid sõnastikupõhist tekstisisestust. Ekraani ülemisel real on tähis.

- 1 Kirjutage klahvide - abil sõna. Tähtede sisestamisel vajutage igale klahvile ainult üks kord. Peale igat vajutust ekraanil olev sõna muutub.

Märkus: Ärge pöörake ekraanil toimuvale tähelepanu. Telefon püüab juba sisestamise ajal leida sobivaimat vastet, lõpptulemust kontrollige alles peale viimase tähe sisestamist.

Näiteks selleks, et kirjutada ingliskeelse sõnastiku põhjal sõna Nokia, vajutage:

N tähe saamiseks, o tähe saamiseks, k tähe saamiseks, i tähe saamiseks ja a tähe saamiseks.

Nagu joonisel 1 lk. 71 näha, muutub ekraanil olev sõna pärast igat klahvivajutust.

- 2 Kui olete sõna kirjutamise lõpetanud, kontrollige, kas ekraanil on õige sõna.
 - Kui ekraanil on õige sõna, vajutage sõna kinnitamiseks või sisestage klahviga tühik. Sõnaalune joon kaob ja Te võite alustada järgmise sõna kirjutamist.
 - Kui ekraanil on vale sõna, toimige järgmiselt:
 - Vajutage korduvalt klahvile, et vaadata ükshaaval sõnastikust leitud sõnu.
 - Alternatiivsete sõnavariantide vaatamiseks vajutage ja valige **Sõnastik** → **Vasted**. Leidke sõna, mida soovite kasutada ja vajutage selle valimiseks .
 - Kui sõna järel on ? sümbol, puudub sõnastikus sõna, mida Te soovisite kirjutada. Sõna lisamiseks sõnastikku vajutage **Kirjuta**, sisestage sõna tavalisel meetodil (kuni 32 tähte) ja vajutage **Salvesta**. Sõna lisatakse sõnastikku. Kui sõnastikku enam sõnu juurde ei mahu, asendatakse kõige vanem sõna kõige uuemaga.
 - ? märgi ja tähtede kustutamiseks vajutage .

Nõuandeid sõnastikupõhise sisestuse kasutamiseks

- Sümboli kustutamiseks vajutage . Mitme sümboli kustutamiseks hoidke klahvi all.
 - Erinevate täherežiimide - **Abc**, **abc** ja **ABC** - sisselülitamiseks vajutage . Kui vajutate kaks korda kiiresti klahvile, lülitub sõnastikupõhine režiim välja.
 - Numbrisiestamiseks täherežiimis vajutage vastavale numbriklahvile ja hoidke klahvi all.
- Või vajutage ja valige **Lisa number**, sisestage vajalikud numbrid ja vajutage **OK**.

Q	
On	
Onl	
Onli	
Nokia	

Joonis 1.
Sõnastikupõhine
tekstisisestus

Näpunäide!

Sõnakupõhine sisestus püüab ära arvata, millist kirjavahemärki kasutada („?!“). Kirjavahemärkide järjekord ja valik sõltub sõnakupõhise keelest.

- Tähe- ja numbrežiimi vahetamiseks hoidke all klahvi.
- Enamkasutatavad kirjavahemärgid leiab klahvi alt Vajaliku kirjavahemärgi leidmiseks vajutage ja siis korduvalt . Erisümbolite loetelu avamiseks hoidke all klahvi. Sirvige loetelu sirvimisklahviga ja vajutage sümboli valimiseks **OK**. Teine võimalus: vajutage ja valige .
- Vajutage korduvalt klahvile, et vaadata ükshaaval sõnakupõhise leitud sõnu.

Võie vajutada ka , valida **Sõnakupõhine** ja siis

- Vasted** – et vaadata Teie klahvivajutustele vastavaid sõnu. Valige sobiv sõna ja vajutage .
- Sisesta sõna** – et lisada sõna (pikkusega kuni 32 tähte) sõnakupõhise, kasutades tavalist tekstisistestust. Kui sõnakupõhise enam sõnu juurde ei mahu, asendatakse kõige vanem sõna kõige uuemaga.
- Muuda sõna** – avaneb aken, milles saab sõna redigeerida. Kasutatav vaid siis, kui sõna on aktiveeritud (sõnal on joon all).

Liitsõnade kirjutamine

- Kirjutage esimene osa liitsõnast ja kinnitage klahviga. Kirjutage teine osa liitsõnast ja kinnitage kogu sõna, vajutades tühiku sisestamiseks .

Sõnakupõhise tekstisistestuse väljalülitamine

- Vajutage ja valige **Sõnakupõhine** → **Välja lülitatud**, et lõpetada sõnakupõhise režiimi kasutamine kõikides telefoni editorides.

Teksti kopeerimine

Teksti on kõige lihtsam puhvermällu kopeerida järgmiselt:

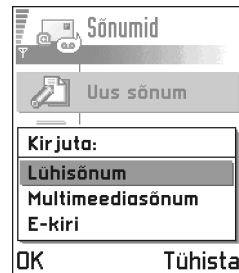
- Tähtede ja sõnade markeerimiseks hoidke klahvi all. Vajutage samal ajal või klahvile Valitud tekstiosa markeerub. Tekstiridade markeerimiseks hoidke klahvi all. Vajutage samal ajal või klahvile

- 2 Kui soovite markeerimise lõpetada, ärge enam sirvimisklahvile vajutage (⌘ klahvi hoidke all).
- 3 Teksti kopeerimiseks puhvermällu, hoides ⌘ klahvi ikka veel all, vajutage **Kopeeri**. Võite ⌘ klahvi lahti lasta ja siis korra samale klahvile vajutada, et vaadata redigeerimisfunktsioone, näiteks leiate nii funktsioonid **Kopeeri** ja **Lõika**.
Kui soovite valitud tekstilõigu kustutada, vajutage ⌘.
- 4 Tekstiosa sisestamiseks dokumenti hoidke all ⌘ klahvi ja vajutage **Kleebi**. Või vajutage üks kord ⌘ ja valige **Kleebi**.

Redigeerimisfunktsioonid

Kui vajutate ⌘, ilmuvad ekraanile järgmised valikud (sõltuvalt redigeerimisrežiimist ja situatsioonist):

- **Sõnastik** (sõnastikupõhine tekstisisestus), **Täherežiim** (tavaline tekstisisestus), **Numbrerežiim**
- **Lõika**, **Kopeeri** - kasutatav ainult siis, kui tekst on eelnevalt markeeritud.
- **Kleebi** - kasutatav vaid siis, kui tekst on eelnevalt puhvermällu lõigatud või kopeeritud.
- **Lisa number**, → ja
- **Sisestuskeel**: - sisestuskeele muutmine kõikides telefoni editorides. Vt. ["Telefoni seaded"](#) lk. 27.

Joonis 2. Sõnumi kirjutamine, sõnumi tüübid.

Uute sõnumite kirjutamine ja saatmine

Märkus: Sõnumite saatmisel võib telefoni ekraanile ilmuda teade "**Saadetud**". Selline teade informeerib Teid, et sõnum mobiiltelefonist ära saadetud Teie telefoni programmeeritud sõnumikeskuse numbrile. See ei raporteeri sõnumi jõudmist sihtkohta. Üksikasjalikuma info saamiseks sõnumiteenuste kohta pöörduge oma operaatorfirma poole.

Sõnumit võib kirjutama hakata kahel viisil:

- Valige sõnumite menüü põhiaknas [Uus sõnum](#) → [Kirjuta](#): → [Lühisõnum](#), [Multimeediasõnum](#) või [E-kiri](#) või
- Alustage sõnumi kirjutamist sellisest rakenduses, millel on olemas funktsioon [Saada](#). Sel juhul lisatakse sõnumile Teie poolt valitud fail (näiteks foto või tekst).

Lühisõnumite kirjutamine ja saatmine

- 1 Valige [Uus sõnum](#). Avanevad sõnumi valikud. Vt. joon. [2](#) lk. [73](#).
- 2 Valige [Kirjuta](#): → [Lühisõnum](#). Avaneb editor, kursor on väljal [Saaja](#): Vajutage , et valida aadressaat (aadressaadid) kontaktkirjete loendist või sisestage ise aadressaadi telefoninumber.
Eraldage aadressid semikooloniga (;), mille sisestamiseks vajutage . Sõnumi tekstiväljale liikumiseks vajutage .
- 3 Kirjutage sõnum.
 Märkus: Telefon võimaldab üheaegselt mitme lühisõnumi edastust, seetõttu võib ühe sõnumi pikkus ületada tavapärase 160 sümboli piiri. Kui tekst on pikem kui 160 sümbolit, edastatakse Teie sõnum kahe või enama lühisõnumina ning sellise sõnumi saatmine võib kallim olla.
Navigatsiooniribal loendatakse sõnumi sümboleid 160-st tagasi. Näiteks 10 (2) tähendab, et Teil on võimalik lisada veel 10 sümbolit ning et Teie sõnum edastatakse kahe lühisõnumina.
- 4 Sõnumi saatmiseks vajutage [Valikud](#) → [Saada](#) või vajutage .

Smart-sõnumite saatmine

Smart-sõnumid on datat sisaldavad lühisõnumid. Smart-sõnumid on näiteks:

- piltsõnumid,
- visiitkaardid, mis sisaldavad geneerilisi (vCard-vormingust) kontaktandmeid,
- Kalendermärkmed (vCalendar-vormingust).

Täiendav teave peatükis '[Kontaktandmete saatmine](#)' lk. [50](#), '[Kalendrikirjete saatmine](#)' lk. [104](#) ja '[Järehoidja saatmine](#)' lk. [118](#).

Sõnumi editori funktsioonid: [Saada](#), [Lisa aadressaat](#), [Sisesta](#), [Kustuta](#), [Sõnumi info](#), [Saatmise valikud](#), [Abi](#) ja [Välja](#).

Näpunäide!

Teenusepakkujad võivad saata Teile uusi helinaid, logosid või seadeid, vt. lk. [82](#).

Piltsõnumite koostamine ja saatmine

Teie telefon võimaldab piltsõnumite edastust. Piltsõnumid on lühisõnumid, mis sisaldavad väikeseid, must-valgeid graafilisi pilte. Telefonis on juba algselt mitmeid piltsõnumeid, need leiate kaustast [Piltsõnumid](#), mis asub funktsioonis [Fotod](#).

Märkus: Kõnealune funktsioon on kasutatav võrguoperaatori või teenusepakkuja toetuse korral. Piltsõnumeid võtavad vastu ja näitavad vaid need telefonid, millel on piltsõnumi funktsioon olemas.

Piltsõnumi saatmine:

- 1 Selleks on kaks võimalust:
 - Avage [Fotod](#) → [Piltsõnumid](#) ja valige saatmiseks pilt. Valige [Valikud](#) → [Saada](#) või
 - Valige [Sõnumid](#) → [Uus sõnum](#) → [Kirjuta: Lühisõnum](#) ja valige [Sisesta](#) → [Pilt](#).
- 2 Määrake adressaat ja kirjutage tekst. Vt. joon. 3 lk. [75](#).
- 3 Valige [Valikud](#) → [Saada](#) või vajutage .

Märkus: Piltsõnum koosneb mitmest lühisõnumist. Seetõttu võib ühe piltsõnumi saatmine kallim olla kui ühe lühisõnumi saatmine.

Multimeediasõnumid

Multimeediasõnum võib koosneda kas tekstist ja videoklipist või siis tekstist, fotodest ja heliklipist, st. multimeediasõnum ei saa sisaldada fotosid ja videoklippe korraga.

Märkus: Kõnealune funktsioon on kasutatav võrguoperaatori või teenusepakkuja toetuse korral. Multimeediasõnumeid saavad vastu võtta ja näidata ainult need seadmed, millel on Teie telefoniga ühilduv multimeediasõnumi või e-posti toetus. Seadmed, millel taoline toetus puudub, võivad näidata veebilehe linki, kus Teie sõnum asub.

Piltsõnumi editori funktsioonid: [Saada](#), [Lisa adressaat](#), [Sisesta](#), [Eemalda pilt](#), [Kustuta](#), [Sõnumi info](#), [Abi](#) ja [Välja](#).

Näide:

Domeeninimi, näiteks **www.nokia.com** transleeritakse IP-aadressiks, näiteks selliseks:
192.100.124.195.

Multimeediasõnumi editori funktsioonid:
[Saada](#), [Lisa aadressaati](#), [Lisa](#), [Sõnumi eelvaatlus](#), [Elemendid](#), [Eemalda](#), [Kustuta](#), [Sõnumi info](#), [Saatevõimalused](#), [Abi](#) ja [Välja](#).

Multimeediasõnumi edastuseks vajalikud seaded

Võrguoperaator või teenusepakkuja võib saata Teile vajalikud seaded smart-sõnumis. Vt. ['Smart-sõnumite vastuvõtmine'](#) lk. 82.

Andmesideteenuste tellimisinfo ja muu teave võrguoperaatorilt või teenusepakkuvalt.

- 1 Avage **Menüü** → **Vahendid** → **Seaded** → **Ühenduse seaded** → **Pöörduspunkt** ning sisestage multimeediasõnumite pöörduspunkti seaded:
[Ühenduse nimi](#) – Andke ühendusele nimi.
[Seansi tüüp](#) – Valige andmeside tüüp: [GSM data](#), [Kiire GSM](#) või [GPRS](#).
[Gateway IP-aadress](#) – sisestage aadress, vaadake lehe serval olevat näidet.
[Avalaht](#) – sisestage multimeedia sõnumikeskuse aadress.
 - Kui valisite [GSM data](#) või [Kiire GSM](#), sisestage: [Dial-up number](#) – andmesidekõnede telefoninumber.
 - Kui valisite [GPRS](#), sisestage: [Pöörduspunkti nimi](#) – teenusepakkuja poolt antud nimetus.
 Erinevate dataühenduste kohta leiate teavet peatükis ['Ühenduse seaded'](#) lk. 31.
- 2 Avage **Sõnumid** → **Valikud** → **Seaded** → **Multimeediasõnum**. Avage [Eelistatud edastus](#) ning valige pöörduspunkt, mille valisite kasutamiseks eelisühenduse puhul. Vt. ka ['Multimeediasõnumi seaded'](#) lk. 92.

Kasutatava mälu valimine

Mälu valikust sõltub see, kuhu telefon andmed vaikimisi salvestab – telefoni mällu või mälukaardile. Kasutatava mälu valimiseks:

- Avage **Sõnumid** ja valige **Valikud** → **Seaded** → **Muu** → **Kasutatav mälu** ning valige telefoni mälu või mälukaart (kui viimane on kasutusel).

Multimeediasõnumite koostamine

Märkus: Saates multimeediasõnumit mõnda teist tüüpi telefonile, mitte Nokia 3650-le või Nokia 7650-le, soovitame saata foto vähendatud kujul, helikliipi pikkus ei tohiks ületada 15 sekundit. Algsedes on [Foto suurus: Väike](#). Kui soovite foto

suuruse seadet kontrollida, avage **Sõnumid** → **Valikud** → **Seaded** → **Multimeediasõnum** või valige multimeediasõnumi koostamise ajal **Valikud** → **Saatevõimalused**. Kui saadate multimeediasõnumit e-posti aadressile või teisele Nokia 3650-le või Nokia 7650-le, valige võimaluse korral foto suuruseks "Suur" (sõltub võrgust). Seade muutmiseks valige multimeediasõnumi koostamise ajal **Valikud** → **Saatevõimalused** → **Foto suurus** → **Suur**.

- 1 Valige sõnumite menüüst **Uus sõnum** → **Kirjuta**: → **Multimeediasõnum** ja vajutage .
- 2 Vajutage , et valida kontaktandmete seast adressaat (adressaadid) või sisestage väljale **Saaja**: adressaadi telefoninumber või e-posti aadress. Eraldage aadressid semikooloniga (;). Sõnumi väljale liikumiseks vajutage .
- 3 See, millises järjekorras Te multimeediasõnumisse elemente lisate, ei oma tähtsust.
 - Foto lisamiseks valige **Valikud** → **Lisa** → **Foto** või **Uus foto**.
 Näpunäide! Kui saadate multimeediasõnumit e-posti aadressile, on soovitatav muuta foto mõõtmed suuremaks, valige **Valikud** → **Saatevõimalused** → **Foto suurus** → **Suur**. Kui saadate multimeediasõnumit teisele mobiiltelefonile, kasutage algseadet **Väike**.
 - Heli lisamiseks valige **Valikud** → **Lisa** → **Heliklipp** või **Uus heliklipp**. Peale heli lisamist ilmub navigatsiooniribale tähis. Vt. joon. 4 lk. 77.
 - Video lisamiseks valige **Valikud** → **Lisa** → **Videoklipp**.
 - Teksti sisestamiseks vajutage .
 - Kui valisite **Lisa** → **Foto**, **Heliklipp**, **Videoklipp** või **Mall**, avaneb valikloend. Leidke element, mille soovite lisada ja vajutage **Vali**.
 Märkus: Kui valisite **Foto**, tuleb Teil kõigepealt näidata, kas foto on salvestatud telefoni mällu või mälukaardile (kui viimane on kasutusel).
 - Kui valite **Lisa** → **Uus foto**, avaneb kaamera ja Te saate teha uue foto. Kui soovite teha uue foto ning olemasoleva eemaldada, vajutage **Eemalda**.
 - Kui valite **Lisa** → **Uus heliklipp**, avaneb salvesti ja Te saate salvestada uue heliklipi. Uus foto ja heliklipp salvestatakse automaatselt ning sõnumile lisatakse koopia.

Joonis 4.
Multimeediasõnumi
koostamine

Märkus: Multimeediasõnumis võib olla ainult üks foto ja üks heli- või videoklipp.

4 Sõnumi saatmiseks vajutage **Valikud** → *Saada* või vajutage .

Multimeediasõnumi eelvaatlus

Selleks, et vaadata, kuidas multimeediasõnum välja näeb, valige **Valikud** → *Sõnumi eelvaatlus*.

Elemendi eemaldamine multimeediasõnumist

Elemendi eemaldamiseks sõnumist valige **Valikud** → *Eemalda* → *Foto Videoklipp* või *Heliklipp*. Teksti eemaldamiseks vajutage .

Töötamine sõnumi erinevate elementidega

Kui soovite vaadata kõiki multimeediasõnumis olevaid elemente, avage see sõnum ja valige **Valikud** → *Elemendid*.

Sõnumi elementide aknas on võimalik muuta elementide järjestust, elemente kustutada ja elemente vastavates rakendustes avada.

Erinevaid elemente ja nende failisuurusi näidatakse joonisel 5 lk. 78.

E-post

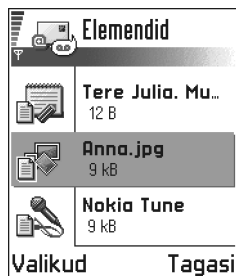
E-kirja saatmiseks vajalikud seaded

Enne e-kirjade saatmist, vastuvõtmist, kirjadele vastamist ja nende edasisaatmist:

- Konfigureerige Interneti pöörduspunkt (IAP). Vt. '[Ühenduse seaded](#)' lk. 31.
- Defineerige e-posti seaded. Vt. '[E-posti seaded](#)' lk. 94.

Märkus: Järgige serveri postkasti ja internetiteenuse pakkuja poolt antud juhiseid.

Joonis 5.
Multimeediasõnumi
elemendid.

Elemendiakna valikud:

Ava, Lisa, Esmalt foto / Esmalt tekst, Eemalda, Abi ja Välja.

E-kirjade kirjutamine ja saatmine

- 1 Valige *Uus sõnum* → *Kirjuta*: → *E-kiri*. Avaneb editor.
 - 2 Vajutage , et valida kontaktandmete seast adressaat (adressaadid) või sisestage väljale *Saaja*: e-posti aadress. Eraldage aadressid semikooloniga (;). Kui soovite saata kellelegi kirja koopia, kirjutage selle inimese e-posti aadress väljale *Koopia*: Sõnumi väljale liikumiseks vajutage .
 - 3 Kirjutage sõnum. Kui soovite e-kirjale manuse lisada, valige **Valikud** → *Lisa* → *Foto*, *Heliklipp*, *Videoklipp* või *Märge*. Navigatsiooniribale ilmub tähis, mis näitab, et e-kirjale on lisatud manus. *Mall* võimaldab sisestada eelnevalt valmiskirjutatud teksti. Kui e-kiri on avatud, võite manuse lisamiseks valida **Valikud** → *Manused*. Avaneb manuse aken, kus Teil on võimalik manuseid juurde lisada, vaadata ja eemaldada.
 Märkus: Kui valisite *Foto*, tuleb Teil kõigepealt näidata, kas foto on salvestatud telefoni mällu või mälukaardile (kui viimane on kasutusel).
 - 4 Manuse eemaldamiseks leidke see ja valige **Valikud** → *Eemalda*.
 - 5 E-kirja saatmiseks vajutage **Valikud** → *Saada* või vajutage .
- **Märkus:** Enne saatmist paigutatakse e-kiri kausta "Saatmiseks". Kui e-kirja saatmise ajal on telefonil tõrge, jääb see kiri kausta "Saatmiseks" ning kirja olek on *Nurjus*.

Saabunud sõnumite kaust

Sõnumeid ja andmeid saab vastu võtta lühisõnumina, multimeediasõnumina ning infrapuna- või Bluetooth ühendusega. Kui saabunud sõnumite kaustas on lugemata sõnumeid, näete tähist.

Saabunud sõnumite kaustas olevaid sõnumeid iseloomustavad erinevad tähised. Allolevas loendis kirjeldatakse mõningaid neist:

E-kirja editori funktsioonid: *Saada*, *Lisa adressaat*, *Lisa*, *Manused*, *Kustuta*, *Sõnumi täpsustused*, *Saatevõimalused*, *Abi* ja *Välja*.

Näpunäide! Kui soovite saata manusena mõnda muud faili, mis ei ole foto, heliklipp ega märge, avage vastav rakendus ja valige funktsioon *Saada* → *E-posti abil*, kui see valik on olemas.

Saabunud sõnumite kausta valikud: *Ava*, *Kirjuta sõnum*, *Kustuta*, *Sõnumi info*, *Pane kausta*, *Vali/Tühista valik*, *Abi* ja *Välja*.

- lugemata lühisõnum lugemata smart-sõnum,
- lugemata multimeediasõnum,
- lugemata teatesõnum,
- infrapunaühendusega vastuvõetud data,
- Bluetooth ühendusega vastuvõetud data,
- sõnumi tüüp tundmatu.

Saabunud sõnumite kausta vaatamine

- Sõnumi avamiseks leidke vajalik sõnum ja vajutage .
Sõnumis üles-alla liikumiseks kasutage sirvimisklahvi. Kausta järgmise või eelmise sõnumi avamiseks vajutage või .

Erinevate sõnumivaaturite valikud

Valikud sõltuvad vaatamiseks valitud sõnumi tüübist:

- *Salvesta pilt* – salvestab pildi kausta **Fotod** → *Piltsõnumid*.
- *Vastussõnum* – saatja aadress kopeeritakse väljale *Saaja*: Valige *Vastussõnum* → *Kõigile* – et kopeerida uue sõnumi aadressväljale saatja aadress ja kõik aadressid väljalt *Koopia*.
- *Saada edasi* – kopeerib sõnumi sisu vastavasse editori.
- *Helista* – helistamiseks vajutage .
- *Vaata fotot* – foto vaatamiseks ja salvestamiseks.
- *Kuula heliklippi* – sõnumis oleva heliklipi kuulamiseks.
- *Elemendid* – näitab multimeediasõnumi kõiki elemente.
- *Manused* – näitab e-kirja manustena saadetud faile.
- *Sõnumi info* – näitab sõnumiga seotud informatsiooni.
- *Pane kausta / Kopeeri kausta* – saate teisaldada või kopeerida sõnumeid oma kaustadesse, saabunud sõnumite kausta või teistesse omaloodud kaustadesse. Vt. "Elementide paigutamine kaustadesse" lk. [14](#).

- [Lisa Kontaktidele](#) - saatja telefoninumbri või e-posti aadressi kopeerimine kontaktandmete loendisse. Valige, ka soovite koostada uue kontaktandmete kaardi või lisada andmeid olemasolevale kaardile.
- [Leia](#) - otsib sõnumitest telefoninumbreid, e-posti aadresse ja internetiaadresse. Otsingu lõppedes saate leitud numbrile helistada või sõnumi saata, leitud e-posti aadressile aga e-kirja saata ning need andmed kontaktandmete või brauseri järjehoidjate loendisse salvestada.

Multimeediasõnumite postkasti vaatamine

Multimeediasõnumeid tähistab :

- Multimeediasõnumi avamiseks leidke see sõnum ja vajutage . Foto, tekst ja heli - kõik avanevad korraga.

Helitugevuse suurendamiseks või vähendamiseks vajutage kuulamise ajal või . Kui soovite heli vaigistada, vajutage **Stopp**.

Multimeediasõnumi elemendid

- Kui soovite vaadata sõnumile lisatud meediaelemente, avage sõnum ja valige **Valikud** → [Elemendid](#). Elementide aknas saab vaadata multimeediasõnumisse lisatud faile. Teil on võimalik salvestada see fail oma telefoni või saata näiteks infrapuna abil teisele seadmele.
 - Faili avamiseks leidke see fail ja vajutage .
- **Tähelepanu:** Multimeediasõnumi elemendid võivad sisaldada viiruseid või kahjustada muul viisil Teie telefoni või arvutit. Kui Te ei tea, kas kiri on saabunud usaldusväärsest allikast või mitte, ärge avage kirjale lisatud manuseid. Täiendavat teavet leiate lõigus ['Sertif. haldus'](#) lk. [40](#).

Elemendiakna valikud:
[Ava](#), [Salvesta](#), [Saada](#), [Abi](#) ja [Välja](#).

 Näide: Avades vCard faili, saate failis olevad andmed oma kontaktandmete loendisse salvestada.

Näpunäide!

Kui Teile saadeti vCard fail, mille juurde oli lisatud pilt, salvestatakse see pilt ka kontaktkirjetesse.

Näpunäide!

Kui soovite hiljem muuta brauseri või multimeediasõnumite vaikimisi valitava pöörduspunkti seadeid, avage **Teenused** → **Valikud** → **Seaded** → **Vaikimisi pöördusp.** või **Sõnumid** → **Valikud** → **Seaded** → **Multimeediasõnum** → **Eelistatud edastus**.

Multimeediasõnumi heli

Multimeediasõnumi helilisi elemente tähistab sümbol navigatsiooniribal. Algseades kasutab telefon helifailide mängimiseks valjuhääldit. Kuulamise lõpetamiseks vajutage mängimise ajal **Stopp**. Helitugevuse reguleerimiseks vajutage või .

- Kui soovite pärast kõikide elementide vaatamist ning heli kuulamist heliklippi veelkord kuulata, valige **Valikud** → *Kuula heliklippi*.

Smart-sõnumite vastuvõtmine

Teie telefon saab vastu võtta erinevaid smart-sõnumeid s.o. datat sisaldavaid lühisõnumeid (nimetatakse ka OTA-sõnumiteks). Saabunud smart-sõnumi avamiseks, avage saabunud sõnumite kaust, leidke seal vajalik smart-sõnum () ja vajutage .

- Piltsõnum* - et salvestada pilt kausta *Piltsõnumid* menüüs **Fotod**, valige **Valikud** → *Salvesta pilt*.
- Visiitkaart* - kontaktandmete salvestamiseks, valige **Valikud** → *Salvesta visiitkaart*.
 Märkus: Visiitkaardile lisatud sertifikaate ja helifaile ei salvestata.
- Helina toon* - helina salvestamiseks menüüsse Helilooja valige **Valikud** → *Salvesta*.
- Võrgu logo* - logo salvestamiseks valige **Valikud** → *Salvesta*. Nüüd näete seda logo ooterežiimi ekraanil operaatorvõrgu nimetuse asemel.
- Kalendrikirje* - kutse salvestamiseks kalendrisse valige **Valikud** → *Salv. kalendrisse*.
- WAP-sõnum* - järjehoidja salvestamiseks valige **Valikud** → *Salv. järjehoidja*. Järjehoidja salvestatakse brauseri järjehoidjate loendisse.
Kui sõnum sisaldab nii brauseri pöörduspunkti seadeid kui järjehoidjaid, valige andmete salvestamiseks **Valikud** → *Salvesta kõik*. Või valige **Valikud** → *Vaata infot*, et vaadata järjehoidjat ja pöörduspunkti andmeid eraldi. Kui Te ei soovi salvestada kõiki andmeid, valige seade või järjehoidja, vaadake infot ja valige, olenevalt sellest, mida vaatate **Valikud** → *Salv. Seadetes* või *Salv. järjehoidja*.
- Tuli e-kiri* - näitab, mitu uut e-kirja on serveris Teie postkastis. E-kirja teade võib mõnikord sisaldada täiendavat teavet kirja teema, saatja, manuste jms. kohta.

- Lisaks sellele saab telefoniga vastu võtta SMS-lühisõnumikeskuse numbrit, kõneposti numbrit, kaugsünkroniseerimise seadeprofiili, brauseri, multimeediasõnumi ja e-posti pöördepunkti seaded, pöördepunkti logiskripti seaded ning e-posti seaded. Seadete salvestamiseks valige **Valikud** → *Salv. SMS seaded, Salvesta kõneposti, Salv. seadetes, Salv. Seadetes* või *salv. e-posti sead.*

Teatesõnumid

Teatesõnumeid on võimalik tellida teenusepakkujalt. Teatesõnumid kujutavad endast lühiteateid, näiteks uudiste juhtkirju, tekstisõnumeid või veebipõhise teenuse aadressi. Lisateave ja tellimisinfo teenusepakkujalt.

Teenusepakkuja võib uuendada olemasolevat teatesõnumit iga kord uue teatesõnumi saabumisel. Sõnumid uuendatakse ka siis, kui olete need asetanud mõnda teise kausta, mitte saabunud sõnumite kausta. Kehtivuse kaotanud teatesõnumid kustutatakse automaatselt.

Saabunud teatesõnumite kausta vaatamine

- Leidke saabunud sõnumite kaustast teatesõnum (📧) ja vajutage .
- Teenuse allalaadimiseks või vaatamiseks vajutage **Lae alla**. Ekraanile ilmub *Laen teatesõnumit*. Vajadusel hakkab telefon looma andmesideühendust.
- Saabunud sõnumite kausta taasavamiseks vajutage **Tagasi**.

Teatesõnumite vaatamine brauseris

Uute teatesõnumite allalaadimiseks ja vaatamiseks valige sirvimise ajal **Valikud** → *Loe teenuse teateid*.

Valikud teatesõnumite vaatamise funktsioonis:
Lae alla, Teisalda kausta, Sõnumi info, Abi ja Välja.

"Minu kaustade" valikud:
[Ava](#), [Uus sõnum](#), [Kustuta](#),
[Sõnumi info](#), [Pane kausta](#),
[Uus kaust](#), [Muuda nime](#), [Abi](#)
 ja [Välja](#).

Minu kaustad

Funktsioonis "Minu kaustad" on Teil võimalik paigutada oma sõnumeid kaustadesse, luua juurde uusi kaustu ning olemasolevaid ümber nimetada ja kustutada. Valige **Valikud** → [Pane kausta](#), [Uus kaust](#) või [Muuda kausta nime](#). Vt. "Elementide paigutamine kaustadesse" lk. 14.

Mallide kaust

- Sõnumid, mida tihti saadate võite salvestada mallisõnumitena. Uue mallisõnumi salvestamiseks valige **Valikud** → [Uus mall](#).

Serveri postkast

Kui Te selle kausta avate, saate luua ühenduse serveris asuva postkastiga:

- laadida alla uued e-kirjad või nende päised
- vaadata eelnevalt alla laetud e-kirju või kirjade päiseid offlainis.

Kui valite sõnumite menüü põhiaknast [Uus sõnum](#) → [Kirjuta](#): → [E-kiri](#) või [Postkast](#), kuid ei ole oma e-posti kontot häälestanud, palub telefon seda teha. Vt. ["E-kirja saatmiseks vajalikud seaded"](#) lk. 78.

Kui loote uue postkasti, näete sõnumite menüü põhiaknas sõna [Postkast](#) asemel uue postkasti nimetust. Postkaste võib olla mitu (kuni kuus).

Postkasti avamine

Kui Te oma postkasti avate, võite valida, kas vaadata vastuvõetud e-kirju ja kirjade päseid offlainis või võttes ühendust e-posti serveriga.

- Kui liigute oma postkastile ja vajutate , küsib telefon *Võtan ühenduse postkastiga?* Postkastiga ühenduse võtmiseks vajutage *Jah*, kirjade vaatamiseks offlainis valige *Ei*.
- Teine võimalus ühenduse loomiseks on valida **Valikud** → *Loo ühendus*.

E-kirjade vaatamine onlainis

Onlain tähendab seda, et Teil on datakõne või pakettandmeside vahendusel oma serveri postkastiga pidev ühendus. Vt. ka '[Andmeside indikaatorid](#)' lk 10, '[GSM-datakõned](#)' lk 31 ja '[Pakettandmeside \(General Packet Radio Service, GPRS\)](#)' lk 32.

Märkus: Kui kasutate POP3-protokolli, ei uuendata e-kirju onlainis automaatselt. Selleks, et vaadata kõige uuemaid e-kirju, tuleb ühendus katkestada ning siis postkastiga uuesti ühendust võtta.

E-kirjade vaatamine offlainis

E-kirju offlainis vaadates ei ole telefon serveri postkastiga sideühenduses. See aitab kokku hoida sideühenduse kulusid. Vt. lk 31.

Kui soovite oma e-kirju offlainis vaadata, tuleb kirjad kõigepealt postkastist alla laadida, vt. järgmist lõiku. Kui olete kirjad telefoni laadinud, valige sideühenduse katkestamiseks **Valikud** → *Katkesta ühendus*.

Võite jätkata alla laetud e-kirjade päiste ja/või e-kirjade lugemist offlainis. Te saate kirjutada uusi e-kirju, saata alla laetud e-kirjadele vastuseid ning e-kirju edasi saata. Samas on Teil võimalik valida, et e-kirjad saadetak, kui Te järgmisel korral serveriga ühendust võtate. Kui Te järgmisel korral *Postkast* avate ning soovite oma e-kirju offlainis vaadata, vastake küsimusele *Võtan ühenduse postkastiga?* *Ei*.

Näpunäide!

Pööruspunktide ja postkastide konfigureerimist hõlbustab spetsiaalne häälestusprogramm, mille leiab rakendusest PC Suite for Nokia 3650. Samuti on võimalik seadeid näiteks arvutist telefoni kopeerida. Uurige müügikomplektis olevat CD-d.

Valikud e-kirja päiste vaatamisel: *Ava*, *Uus sõnum*, *Loo ühendus* / *Katkesta ühendus*, *Kanna üle*, *Kustuta*, *Sõnumi täpsustused*, *Kopeeri*, *Vali* / *Tühista valik*, *Abi* ja *Välja*.

Joonis 6. E-kirjade vaatamine.

E-kirjade allalaadimine postkastist

- Kui olete offline, valige serveri postkastiga ühenduse loomiseks **Valikud** → **Loo ühendus**.

Serveri postkast sarnaneb saabunud sõnumite postkastiga. Loendis üles-alla liikumiseks vajutage või . E-kirja olekut näitavad järgmised tähised:

- uus e-kiri (offline või online režiimis). Kiri ise ei ole veel postkastist telefoni laetud (tähtselt on väljapoole osutav nool).

- uus e-kiri, kiri on postkastist telefoni laetud (sissepoole osutav nool).

- loetud e-kirjad.

- läbiloetud e-kirjade päised, kirjad ise on telefonist kustutatud.

- Kui olete serveri postkastiga ühenduses, valige **Valikud** → **Kanna üle** →
 - Uued** - kõik uued e-kirjad laetakse telefoni.
 - Validud** - telefoni kantakse ainult selekteeritud e-kirjad. Kirjade valimiseks kasutage funktsiooni **Vali/Tühista valik** → **Vali** / **Tühista valik**. Kui soovite valida korraga mitu elementi, vaadake lk. 14.
 - Kõik** - kõik kirjad laetakse postkastist telefoni.
 Kirjade allalaadimise katkestamiseks vajutage **Tühista**.
- Kui olete e-kirjad üle kandnud, võite jätkata nende vaatamist online. Ühenduse katkestamiseks ja kirjade vaatamiseks offline valige **Valikud** → **Katkesta ühendus**.

E-kirjade kopeerimine teise kausta

Kui soovite kopeerida serveri postkastis oleva kirja mõnda kausta funktsioonis "Minu kaustad", valige **Valikud** → **Kopeeri**. Valige loendist kaust ja vajutage **OK**.

E-kirja avamine

- Kui vaatate oma e-kirju kas onlineis või offlineis, leidke kiri, mida soovite avada ja vajutage . Kui e-kiri ei ole alla laetud (tähisel olev nool osutab väljapoole) ning Te valite offline režiimis [Ava](#), küsib telefon luba selle kirja laadimiseks telefoni. Pidage meeles, et peale e-kirja ülekandmist jääb andmesideühendus aktiivseks. Sideühenduse katkestamiseks valige **Valikud** → [Katkesta ühendus](#).

Valikud e-kirja vaatamisel: [Vastussõnum](#), [Saada edasi](#), [Kustuta](#), [Manused](#), [Sõnumi täpsustused](#), [Pane kausta](#), [Lisa Kontaktidele](#), [Leia](#), [Abi](#) ja [Välja](#).

Ühenduse katkestamine postkastiga

Datakõne või GPRS-ühenduse katkestamiseks serveri postkastiga valige online režiimis **Valikud** → [Katkesta ühendus](#). Vt. ka '[Andmeside indikaatorid](#)' lk. 10.

E-kirja manuste vaatamine

- Avage manuse tähisega kiri ja valige **Valikud** → [Manused](#) - avaneb manuse aken. Manuse aknas on Teil võimalik manuseid alla laadida, avada ja salvestada. Manuseid saab saata ka infrapuna ja Bluetooth'iga.

Tähelepanu: E-kirja manused võivad sisaldada viiruseid või kahjustada muul viisil Teie telefoni või arvutit. Kui Te ei tea, kas kiri on saabunud usaldusväärsest allikast või mitte, ärge avage kirjale lisatud manuseid. Täiendavat teavet leiate lõigus '[Sertif. haldus](#)' lk.40.

Manuseakna valikud: [Ava](#), [Kanna üle](#), [Salvesta](#), [Saada](#), [Kustuta](#), [Abi](#) ja [Välja](#).

Manuste laadimine telefoni

- Telefoni laadimata manuste tähised on heledamad. Manuse laadimiseks leidke see ja valige **Valikud** → [Kanna üle](#).
 Märkus: Kui Teie postkast kasutab IMAP 4-protokolli, võite valida, kas telefoni laetakse ainult kirjade päised, kirjad või kirjad ja manused. Protokolli POP3 puhul on valikuteks ainult e-kirjade päised või kirjad ja manused. Vaadake lk. 94.

Näpunäide!

Telefoni mälu aitab kokku hoida, kui eemaldate kirjast manuse ja hoiate seda serveris. Valige manuse aknas **Valikud** → [Kustuta](#).

Näpunäide!

Kasutatavad vormingud on loetletud lk. 57. Teisi failivorminguid, mida Nokia 3650 toetab, saate vaadata veebiaadressilt www.nokia.com.

Manuse avamine

- 1 Leidke manuse aknast manus ning vajutage selle avamiseks .
 - Kui olete onlain režiimis, kantakse manus serverist üle ja avatakse vastavas rakenduses.
 - Kui olete offlain režiimis, küsib telefon manuse ülekandmiseks Teie luba. Kui vastate *Jah*, luuakse serveri postkastiga sideühendus.
- 2 E-kirja juurde pöördumiseks vajutage **Tagasi**

Manuste salvestamine eraldi

Manuse salvestamiseks valige manuse aknas **Valikud** → **Salvesta**. Manus salvestatakse vastavasse rakendusse. Näiteks salvestatakse helifail salvesti funktsiooni ja tekstifail (.TXT) märkmikku.

Märkus: Manused, näiteks manusena saadetud fotod, võib salvestada mälukaardile, kui viimane on kasutusel.

E-kirja kustutamine

- E-kirja kustutamine telefonist, kuid säilitamine serveri postkastis.

Valige **Valikud** → **Kustuta** → **Ainult telefonist**.

Märkus: Telefon näitab postkastis olevate e-kirjade päiseid täpselt nii, nagu need on serveris. Niisiis, vaatamata sellele, et kustutasite kirja sisu, jääb selle päis ikkagi telefoni alles. Kui soovite ka päised kustutada, tuleb e-kirjad kõigepealt serveri postkastist kustutada ning siis telefonilt serveri postkastiga uuesti ühendust võtta, et postkasti olekut uuendada.

- E-kirja kustutamine nii telefonist kui serveri postkastist.

Valige **Valikud** → **Kustuta** → **Tel-st ja serverist**.

Märkus: Kui olete offlain režiimis kustutatakse e-kiri kõigepealt telefonist. Kui Te järgmine kord serveriga ühendust võtate, kustutatakse see kiri automaatselt ka serverist. Kui kasutate protokollit POP3, kustutatakse valitud kirjad alles siis, kui ühendus postkastiga on katkestatud.

E-kirjade taastamine offlainis

Kui soovite kirja kustutamise nii telefonist kui serverist tühistada, leidke märgistatud kiri, mis järgmise ühenduse ajal kustutatakse (☒) ja valige **Valikud** → *Ennista*.

Saatmiseks

Kaust "Saatmiseks" on saatmise ootel olevate sõnumite ajutine säilituskoht.

Sõnumite olek kaustas "Saatmiseks"

- *Saadan* – ühendus on loodud ja sõnumit edastatakse.
- *Ootel* / *Saatmise ootel* – kui kaustas "Saatmiseks" on näiteks kaks ühetüübilist sõnumit ning ühte sõnumit saadetakse ja teine on saatmise ootel.
- *Saadan uuesti kell* (kellaeg) – saatmine ebaõnnestus. Telefon üritab sõnumit teatud aja pärast uuesti edastada. Kui soovite saatmise kohe käivitada, vajutage *Saada*.
- *Edasilükatud* – kaustas "Saatmiseks" olevat sõnumit ei saadeta kohe ära, vaid pannakse "ootele". Leidke saatmiseks määratud sõnum ja valige **Valikud** → *Katkesta saatmine*.
- *Nurjus* – telefon on kasutanud ära kõik võimalused sõnumit saata, kuid tagajärjetult. Saatmine ebaõnnestus. Kui üritasite saata lühisõnumit, avage see sõnum ja kontrollige sõnumi edastusseadeid.

Näide: Sõnumid asetatakse kausta "Saatmiseks" näiteks siis, kui telefon on hetkel võrgu levipiirkonnast väljas. Teil on võimalik valida, et sõnumid saadetakse ära, kui Te järgmisel korral serveriga ühendust võtate.

SIM-kaardi sõnumite vaatamine

SIM-kaardi sõnumite vaatamiseks tuleb need kõigepealt mõnda telefoni kausta kopeerida.

- 1 Valige sõnumite menüü põhiaknas **Valikud** → *SIM-kaardi sõnumid*.
- 2 Valige **Valikud** → *Vali/Tühista valik* → *Vali* või *Vali kõik*.
- 3 Valige **Valikud** → *Kopeeri*. Avaneb kaustade loend.
- 4 Valige kaust ja vajutage **OK**. Sõnumite vaatamiseks avage see kaust.

➡ Valige sõnumite menüü põhiaknas
Valikud → *Kärjeteated*.

Valikud kärjeteate funktsioonis: *Ava, Telli / Tühista tellimus, Märgista / Tühista märgistus, Teema, Seaded, Abi* ja *Välja*.

➡ Valige sõnumite menüü põhiaknas
Valikud → *Teenuse juhtimine*.

Kärjeteated (võrguteenus)

Teil on võimalik vastu võtta mitmesugust operaatorvõrgu poolt edastatavat informatsiooni, näiteks ilma- ja liiklusteateid. Võrguteate teemad ja nende numbrid saate võrguoperaatorilt. Põhiaknas saate vaadata:

- teema olekut: - uusi tellitud kärjeteateid ja - uusi tellimata kärjeteateid.
- teema numbrit, teema nimetust ning kas teema on lipukesega () järgneva märgitud. Kui Teile on saabunud kärjeteade lipukesega märgitud teemal, annab telefon sellest märku.

Märkus: Pakettandmesideühendus (GPRS) võib takistada kärjeteadete vastuvõttu. Õigete GPRS-seadete saamiseks võtke ühendust võrguoperaatoriga. GPRS-seadete kohta leiate teavet peatükis '[Pakettandmeside \(General Packet Radio Service, GPRS\)](#)' lk. [32](#).

Teenuse juhtimise redaktor

Teil on võimalik sisestada ja saata operaatorvõrku päringuid (nimetatakse ka USSD käsklusteks), näiteks võrguteenuste sisselülitamiseks. Lisateave võrguoperaatorilt. Päringu saatmiseks:

- sisestage ooterežiimis või aktiivse kõne ajal käsu number (numbrid) ja vajutage **Saada** või
- kui Teil on vaja sisestada nii tähti kui numbreid, valige **Sõnumid** → **Valikud** → *Teenuse juhtimine*.

Sõnumite seaded

Sõnumi seaded on grupeeritud sõnumi tüübi järgi. Leidke seade, mida soovite muuta ja vajutage .

Lühisõnumi seaded

Avage **Sõnumid** ja valige **Valikud** → **Seaded** → **Lühisõnum** - avanevad järgmised seaded:

- **Sõnumikeskused** - loetleb kõik määratletud sõnumikeskused. Vt. '[Uue sõnumikeskuse salvestamine](#)' lk. 91.
 - **Kasutatav keskus** - valib sõnumikeskuse lühisõnumite edastamiseks ja smart-sõnumite, näiteks piltsõnumite edastamiseks.
 - **Saateraport** (edastusraport) - kui selle võrguteenuse seadeks on **Jah**, näidatakse logis saadetud sõnumi olekut (**Ootel**, **Nurjus**, **Edastatud**). Vt. lk. 22.
 - **Sõnumi kehtivus** - kui sõnumi kehtivusaja vältel ei õnnestunud sõnumit edastada, kustutatakse sõnumikeskuses see sõnum. Pidage meeles, et võrk peab seda teenust toetama. **Maksimaalne aeg** on pikim võrgu poolt lubatud ajaperiood.
 - **Sõnumi formaat** - valikud on järgmised: **Tekst**, **Faks**, **Piipar** ja **E-kiri**. Info saamiseks pöörduge võrguoperaatori poole.
- **Märkus:** Antud seadet võib muuta vaid siis, kui olete veendunud, et võrk saab Teie lühisõnumit teisesse vormingutesse konverteerida.
- **Eelistatud edastus** - võrgu toetuse olemasolul saab lühisõnumi edastamiseks kasutada tavalist GSM-võrku või GPRS-i. Vt. '[Pakettandmeside \(General Packet Radio Service, GPRS\)](#)' lk. 32.
 - **Vastuse edast. sama** (võrguteenus) - kui valite seadeks **Jah** ning sõnumi adressaat Teile vastussõnumi saadab, edastatakse see sama sõnumikeskuse vahendusel. Pidage meeles, et kõik operaatorvõrgud ei pruugi seda toetada.

Uue sõnumikeskuse salvestamine

- 1 Avage **Sõnumikeskused** ja valige **Valikud** → **Uus sõnumikeskus**.
- 2 Vajutage , sisestage sõnumikeskuse nimetus ja vajutage **OK**.
- 3 Vajutage , vajutage ja sisestage sõnumikeskuse number (**Tuleb määratleda**). Vajutage **OK**. Teksti- ja piltsõnumite saatmiseks tuleb salvestada sõnumikeskuse number. Numbri annab Teile võrguoperaator.
 - Uute seadete kasutamiseks avage uuesti seadete aken. Leidke **Kasutatav keskus**, vajutage ja valige uus sõnumikeskus.

Valikud SMS sõnumikeskuse määramisel: **Uus sõnumikeskus**, **Muuda**, **Kustuta**, **Abi** ja **Välja**.

Multimeediasõnumi seaded

Avage **Sõnumid** ja valige **Valikud** → *Seaded* → *Multimeediasõnum* – avanevad järgmised seaded:

- *Eelistatud edastus (Tuleb määratleda)* – valige, millist pöörduspunkti kasutatakse eelisedastusena multimeediasõnumikeskusega ühenduse saamiseks. Vt. [‘Multimeediasõnumi edastuseks vajalikud seaded’](#) lk. 76.
 Märkus: Kui Teile saadetakse multimeediasõnumi seaded smart-sõnumina ja Te salvestate need seaded, kasutatakse neid automaatselt eelistatud ühenduse seadetena. Vt. [‘Smart-sõnumite vastuvõtmine’](#) lk. 82.
- *Abiedastus*– valige, millist pöörduspunkti kasutatakse abiedastusena multimeediasõnumikeskusega ühenduse saamiseks.
 Märkus: Nii *Eelistatud edastus* kui *Abiedastus* peab olema sama *Avaleht*, mis osutab samale multimeedia sõnumikeskusele. Ainult andmesideühendus on erinev.
 Näide: Kui valisite, et eelistatud edastus kasutab pakettandmesidet, võib abiedastusena kõne alla tulla kiirendatud andmeside või datakõne. Sel juhul toimib multimeediasõnumite edastus ka sellises võrgus, mis pakettandmesidet ei toeta. Andmesideteenuste tellimisinfo ja muu teave võrguoperaatorilt või teenusepakujalt. Vt. ka [‘Andmesideühendustest ja pöörduspunktidest’](#) lk. 31.
- *Multim. vastuvõtt* – valige:
Vaid koduvõrgus – kui soovite multimeediasõnumeid vastu võtta ainult koduvõrgus. Kui olete koduvõrgu levipiirkonnast väljas, lülitab telefon multimeediasõnumite vastuvõtu välja.
Pidev vastuvõtt – kui soovite alati multimeediasõnumeid vastu võtta.
Vastuvõttu ei ole – kui Te ei soovi multimeediasõnumeid ega reklaami üldse vastu võtta.

Tähelepanu:

- Kui viibite väljaspool koduvõrgu levipiirkonda, võib multimeediasõnumite saatmine ja vastuvõtmine kallim olla.
- Kui valisite *Vaid koduvõrgus* või *Pidev vastuvõtt*, võib telefon luua andmeside- või GPRS-ühenduse, ilma et Teie sellest teadlik oleksite.
- *Sõnumi saabumisel* - Valige:
Lae kohe alla - kui soovite, et multimeediasõnumid kohe telefoni laetaks. Kui seal on ka "edasilükatud" sõnumeid, kantakse ka need üle.
Lae hiljem alla - kui soovite, et multimeedia sõnumikeskus salvestaks sõnumi, et Te saaksite selle hiljem oma telefoni laadida. Kui soovite sõnumeid hiljem alla laadida, valige funktsiooni *Sõnumi saabumisel* seadeks *Lae kohe alla*.
Keeldu sõnumist - kui Te ei soovi multimeediasõnumeid vastu võtta. Sõnumid kustutatakse multimeedia sõnumikeskuses.
- *Anonüümsed lubatud* - valige *Ei*, kui soovite keelduda sõnumitest, mille saatja on anonüümne.
- *Reklaami vastuvõtt* - valige, kas telefon võtab vastu multimeediasõnumina saadetud reklaami või mitte.
- *Saateraport* - valige *Jah*, kui soovite, et logis näidataks sõnumi olekut (*Ootel*, *Nurjus*, *Edastatud*). Vt. lk. [22](#).
- **Märkus:** Võib juhtuda, et Teil ei ole võimalik saada E-posti aadressile saadetud multimeediasõnumile saateraportit.
- *Keeldu raportist* - valige *Jah*, kui Te ei soovi, et telefon Teid multimeediasõnumi kättetoimetamisest teavitaks.
- *Sõnumi kehtivus* - kui sõnumi kehtivusaja vältel ei õnnestunud sõnumit edastada, kustutatakse multimeedia sõnumikeskuses see sõnum. Pidage meeles, et võrk peab seda teenust toetama. *Maksimaalne aeg* on pikim võrgu poolt lubatud ajaperiood.
- *Foto suurus* - määra multimeediasõnumiga edastatava foto suurus. Valikud on järgmised: *Väike* (maks. 160x120 pikslit) või *Suur* (maks. 640x480 pikslit).
- *Heli* - valige *Valjuhääldi* või *Kõnetoru*, et multimeediasõnumi heli kostaks vastavalt valjuhääldist või kuularist. Täiendavat teavet leiате lõigus *'Valjuhääldi'* lk. [15](#).

E-posti seaded

Avage **Sõnumid** ja valige **Valikud** → *Seaded* → *E-post*.

Avage *Kasutatav postkast*, et valida, millist postkasti Te soovite kasutada.

Postkastide seaded

Selleks, et avada määratletud postkastide nimekiri, valige *Postkastid*. Kui ühtegi postkasti ei ole määratud, palutakse Teil seda teha. Ekraanile ilmub seadete loend:

- *Postkasti nimi* – Andke postkastile nimi.
- *Pöörduspunkt (Tuleb määratleda)* – postkasti pöörduspunkti määratlemine. Valige loendist pöörduspunkt. Pöörduspunktide häälestamise kohta vaadake '[Ühenduse seaded](#)' lk. 31.
- *Minu e-posti aadress (Tuleb määratleda)* – sisestage teenusepakkujalt saadud e-posti aadress. Aadressis peab olema @ sümbol. Sellele aadressile saabuvad Teie kirjadele saadetud vastused.
- *Väljuva posti server: (Tuleb määratleda)* – sisestage e-kirju edastava arvuti IP-aadress või nimi.
- *Saada sõnum* – valige, millal e-kiri telefonist ära saadetakse. *Kohe* – telefon loob postkastiga sideühenduse niipea, kui vajutate *Saada. Järgm. ühendusel* – E-kiri saadetakse ära siis, kui Te järgmisel korral serveris oleva postkastiga ühendust võtate.
- *Saada endale koopia* – valige *Jah*, et e-kirja koopia salvestataks serveri postkasti ning saadetak funktsioonis *Minu e-posti aadress* määratud aadressil.
- *Koos allkirjaga* – valige *Jah*, e-kirjade allkirjastamiseks ja allkirjastatava teksti kirjutamiseks või redigeerimiseks.
- *Kasutajanimi* – sisestage teenusepakkujalt saadud kasutajanimi.
- *Parool* – Sisestage parool. Kui jätate selle välja tühjaks, tuleb Teil sisestada parool serveri postkastiga ühenduse loomisel.

Valikud e-posti seadete määratlemisel: *Muuda*, *Uus postkast*, *Kustuta*, *Abi* ja *Välja*.

- *Sisset. posti server:* (**Tuleb määratleda**) – sisestage e-kirju vastuvõtva arvuti IP-aadress või nimi.
- *Postkasti tüüp:* – saate määrata postkasti teenusepakkuja poolt soovitatud e-posti protokoll. Valikud on: *POP3* ja *IMAP4*.
 Märkus: Antud seadet saab valida vaid üks kord ning kui olete selle seade salvestanud või postkasti seadetest väljunud, ei saa Te seda enam muuta.
- *Turvalisus* – kasutatakse POP3, IMAP4 ja SMTP-protokollide puhul ühenduse turvalisuse tagamiseks.
- *APOP turvaline login* – kasutatakse POP3-protokollil puhul e-posti serverisse saadetavate paroolide krüpteerimiseks. Ei ole kasutatav, kui *Postkasti tüüp:* on valitud IMAP4.
- *Manuste laadimine* (ei ole kasutatav, kui e-posti protokoll on POP3) – e-kirjade allalaadimiseks koos manustega või ilma.
- *Päiste ülekanne* – telefoni laetavate e-kirja päiste arvu määratlemiseks. Valikud on *Kõik* ja *Määra ise*. Kasutatakse üksnes IMAP4 protokollil puhul.

Teatesõnumite seaded

Kui avate **Sõnumid** ja valite **Valikud** → *Seaded* → *Teenuse teade*, avaneb järgmine seadete loend:

- *Teenuse teated* – valige, kas telefon võtab teatesõnumeid vastu või mitte.
- *Autentimine vajalik* – valige, kas telefon võtab vastu ainult usaldusväärsetest allikatest pärinevaid teatesõnumeid.

Kärjeteate seaded

Võtke ühendust võrguoperaatoriga ja uurige, kas võrk kärjeteate funktsiooni toetab, milliseid on võrguteadete teemad ja millised koodid neile vastavad. Avage **Sõnumid** → **Valikud** → **Seaded** → **Kärjeteated** ja muutke järgmisi seadeid:

- **Vastuvõtt** - **Sisse lülitatud** või **Välja lülitatud**,
- **Keel** - **Kõik** - telefon võtab vastu võrguteateid kõikides keeltes. **Valitud** - saate valida, mis keeles võrguteateid telefon vastu võtab. Kui vajalikku keelt loendis ei ole, valige **Muu**.
- **Teematu vastus** - kui telefon võtab vastu sellise võrguteate, mis ei kuulu ühegi teema alla, võimaldab valik **Teematu vastus** → **Sisse lülitatud** salvestada teema koodi automaatselt. Teema kood salvestatakse teemade loendisse ilma nimeta. Kui Te ei soovi uute teemade koodi automaatselt salvestada, valige **Välja lülitatud**.

Saadetud sõnumite kausta seaded

Avage **Sõnumid** ja valige **Valikud** → **Seaded** → **Muu** - avanevad järgmised seaded:

- **Salv. saadet sõnum** - valige, kas telefon salvestab iga saadetud lühisõnumi, multimeediasõnumi ja e-kirja koopia kausta "Saadetud".
- **Salvestatud sõnumid** - määrake, kui palju sõnumeid saadetud sõnumite kausta salvestatakse. Algseades on selleks arvuks 20. Kui see arv täis saab, kustutatakse kõige vanem sõnum.
- **Kasutatav mälu** - valige, millisesse mällu andmed salvestatakse. Valikuteks on telefoni mälu ja mälukaart, kui viimane on kasutusel.

9. Profiilid

Profiilid võimaldavad kohaldada telefoni helisignaali seadeid vastavalt ümbrusele ja olukorrale, milles viibite ning määrata helinad helistajate gruppidele. Algselt on telefonis viis profiili: *Tavaline*, *Hääletu*, *Koosolek*, *Õues* ja *Piipar*, mille seadeid saate soovi korral muuta.

Aktiveeritud profiili näidatakse ooterežiimi ekraani ülemisel real. Kui aktiveeritud on profiil "Tavaline", näidatakse ekraanil ainult kuupäeva.

Helinad on telefoni algsed helina toonid, Helilooja funktsioonis loodud helinad, sõnumitega saadetud või infrapuna ning Bluetooth'i vahendusel saabunud helinad või arvutist üle kantud helinad.

Profiili vahetamine

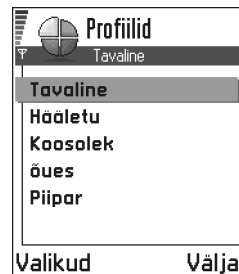
- 1 Avage **Menüü** → **Profiilid**. Avaneb profiilide loend. Vt. joon. 1 lk. 97.
- 2 Leidke profiilide loendist vajalik profiil ja valige **Valikud** → **Aktiveeri**.

Profiilide kohaldamine

- 1 Kui soovite muuta profiili seadeid, leidke profiilide loendist see profiil ja valige **Valikud** → **Muuda seadeid**. Avaneb profiili seadete loend.
- 2 Leidke seade, mida soovite muuta ja vajutage , et avada valikud:
 - **Helin** – tavakõnede helisignaali valimiseks leidke loendist sobiv helin. Kui soovite enne valimist helinat kuulata, peatuge sirvimise ajal selle helina nimetusel. Kuulamise lõpetamiseks vajutage suvalisele klahvile. Kui kasutusel on mälukaart, tähistab mälukaardile salvestatud helinaid sümbol.
 - Helinad kasutavad ühismälu. Vt. '**Ühismälu**' lk. 16.

↩ Avage **Menüü** → **Profiilid**.

 Otsevalik: Teise profiili valimiseks vajutage ooterežiimis . Leidke profiil, mille tahate aktiveerida ja vajutage **OK**.

Joonis 1. Avaneb profiilide loend.

Joonis 2. Profiili seaded

Märkus: Helinaid saab valida kahes funktsioonis: profiilides ja kontaktandmetes. Vt. ['Telefonihelina valimine kontaktkirjele või grupile'](#) lk. 49.

- **Kõne märguanne** – kui valisite *Valjenev*, alustab telefon helisemist kõige vaiksema helitugevusega ning valjeneb järk-järgult, kuni saavutab telefonile määratud maksimaalse helitugevuse.
- **Helina tugevus** – helina ja sõnumi märguande helitugevuse seadmine.
- **Sõnumi signaal** – sõnumi märguandetooni valimine.
- **Vibroalarm** – kõne või sõnumi saabudes hakkab telefon vibreerima.
- **Klahvitoonid** – telefoni klahvitoonide helitugevuse seadmine.
- **Hoiatustoonid** – lülitab sisse telefoni hoiatussignaale, mis annavad märku näiteks aku tühjenemisest.
- **Märguanne** – telefon heliseb vaid siis, kui kõne saabub valitud helistajate grupi telefoninumbri. Kui helistaja valitud gruppi ei kuulu, siis telefon ei helise. Valikud on järgmised: *Kõik kõned* / (gruppide loend, juhul kui grupid on loodud). Vt. ['Grupptide koostamine'](#) lk. 50.
- **Profiili nimi** – võite muuta profiilide nimetusi. Profiili "Tavaline" ei saa ümber nimetada.

10. Lemmikud

Märkus: Nimetatud funktsiooni kasutamine eeldab, et telefon on sisse lülitatud. Kui mobiiltelefonide kasutamine on keelatud, kui see võib tekitada häireid või ohtlikke olukordi, ärge telefoni sisse lülitage.

Lemmikutesse võib salvestada otsevalikuid ning lemmikfotode, videoklippide, märgete, salvesti helifailide, brauseri järjehoidjate ja salvestatud veebilehekülgede linke.

Algsed otsevalikud: - avab märkmiku editori, - avab kalendri tänaselt kuupäevalt, - avab saabunud sõnumite kausta. Vt. joon. 1 lk. 99.

Otsevalikute lisamine

Otsevaliku saab lisada vastavast rakendusest. Kõik rakendused ei pruugi seda funktsiooni toetada.

- 1 Avage rakendus ja leidke funktsioon, mille otsetee soovite lisada Lemmikutesse.
- 2 Valige **Valikud** → [Lisa Lemmikutesse](#) ja vajutage **OK**.

Märkus: Kui viite elemendi näiteks teise kausta, uuendatakse automaatselt selle elemendi otsevalik Lemmikutes.

Lemmikutes:

- **Otsetee avamiseks** leidke vajalik tähis ja vajutage . Fail avaneb vastavas rakenduses.
- **Otsetee kustutamiseks** leidke kustutamisele kuuluv otsetee ja valige **Valikud** → [Kustuta otsetee](#). Otsetee kustutamine ei mõjuta mingil määral seda faili, millele otsetee osutab.
- **Otsetee nimetuse muutmiseks** valige **Valikud** → [Muuda otsetee nime](#). Sisestage uus nimi. Muudatus kehtib ainult otsetee puhul ega mõjuta faili ega funktsiooni, millele ta osutab.

Avage **Menüü** → **Lemmikud**.

Joonis 1. Lemmikute põhiaken.

Valikud Lemmikute põhiaknas: [Ava](#), [Muuda otsetee nime](#), [Otsetee tähis](#), [Kustuta otsetee](#), [Teisalda](#), [Loendikuva](#) | [Pildikuva](#), [Abi](#) ja [Välja](#).

11. Kalender ja ülesanded

← Avage **Menüü** →
Kalender.

Kalendrikirje redigeerimisakna funktsioonid: *Kustuta*, *Saada*, *Abi* ja *Välja*.

Märkus: Nimetatud funktsiooni kasutamine eeldab, et telefon on sisse lülitatud. Kui mobiiltelefonide kasutamine on keelatud, kuni see võib tekitada häireid või ohtlikke olukordi, ärge telefoni sisse lülitage.

Kalendrisse saate üles märkida oma kohtumised, koosolekud, sünni- ja tähtpäevad ning muud meespead. Kui salvestate kalendrikirje juurde helisignaali, annab see Teile sündmusest märku.

Kalender kasutab ühismälu. Vt. ['Ühismälu'](#) lk. 16.

Kalendrikirjete koostamine

1 Valige **Valikud** → *Uus kanne* ja valige:

- *Koosolek*, et telefon tuletaks Teil meelde kindlal kuupäeval ja kellaajal toimuva koosoleku.
- *Meeldetuletus*, et salvestada teatud päevale üldisemat laadi meeldetuletus.
- *Tähtpäev*, et mees pidada sünnipäevi ja muid tähtpäevi. Tähtpäeva meeldetuletus kordub igal aastal.

2 Täitke väljad, vt. lõiku ['Kalendri sisestusväljad'](#) lk. 101. Vt. joon. 1 lk. 100. Ühelt väljalt teisele liikumiseks kasutage sirvimisklahvi. Täheregistri vahetamiseks vajutage

3 Kirje salvestamiseks vajutage **Valmis**.

Joonis 1. Kalendrikirje redigeerimine.

Kalendrikirje redigeerimine

- 1 Leidke päeva ülevaatest kirje ja vajutage selle avamiseks klahvile.
 - 2 Redigeerige sisestusväljadel olevaid andmeid ja vajutage **Valmis**.
- Kordumisele määratud kirje redigeerimisel valige, kuidas muudatus toimima hakkab: *Kõik juhud* – muudatus kehtib ka korduste puhul / *Ainult see kanne* – muudatus kehtib ainult selle kirje puhul.

Kalendrikirje kustutamine

- Leidke päeva ülevaatest kustutamisele kuuluv kirje ja valige **Valikud** → *Kustuta* või vajutage . Kinnitamiseks vajutage **OK**.
- Kordumisele määratud kirje kustutamisel valige, kuidas muudatus toimima hakkab: *Kõik juhud* – ka kordused kustutatakse / *Ainult see kanne* – kustutatakse ainult see kirje.

Kalendri sisestusväljad

- *Teema / Sündmus* – Sisestage sündmuse kirjeldus.
- *Koht* – kohtumispaik, ei ole kohustuslik.
- *Algusaeg, Lõpuaeg, Alguskuupäev* ja *Lõppkuupäev*.
- *Alarm* – Vajutage , et aktiveerida väljad *Alarmi kellaaeg* ja *Alarmi kuupäev*.
- *Kordus* – vajutage , et muuta korduvat kalendrikannet. Korduva kirje tähiseks päeva ülevaates on .

 Näide: Korduse funktsiooni on soovitatav kasutada perioodiliste sündmuste puhul, näiteks iganädalase trenni või alati kahe nädala tagant toimuva koosoleku meeldetuletuseks või siis mingi igapäevase toimuva meenutuseks.

- *Korda kuni* – Saate valida, mis ajani meeldetuletust korratakse, selleks kuupäevaks võib olla näiteks iga nädal toimuva koolituse lõppemise kuupäev. Valik on kasutatav vaid siis, kui tegemist on korduva kirjega.

 Näide: Sel nädalal jääb Teie iganädalane trenn ära. Olete valinud, et trenni meeldetuletus kalendris korduks iga nädal. Valige *Ainult see kanne*, siis tuletab kalender järgmisel nädalal Teile jälle trenni meelde.

Näpunäide!

Vajutades kuu, nädala või päeva ülevaates , markerub tänane kuupäev.

Kalendrikirje tähised päeva ja nädala ülevaates:

- Kossolek,

- Meeldetuletus ja

- Tähtpäev.

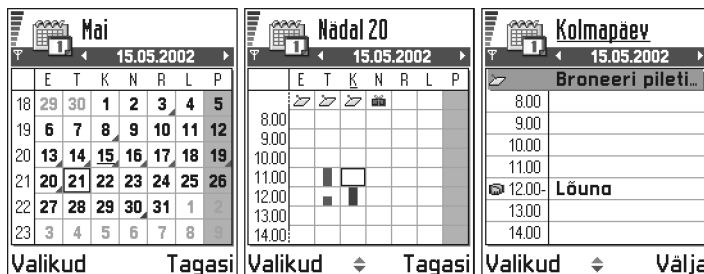
- **Sünkroniseerimine** – Kui valite **Isiklik**, on see kirje peale sünkroniseerimist nähtav ainult Teile, teised võrgukalendri vaatajad seda kirjet ei näe. See võib kasulikuks osutuda näiteks siis, kui sünkroniseerite oma telefoni kalendrit töökoha arvutis oleva kalendriga. Kui valite **Avalik**, näevad seda kirjet ka teised, kellel on luba Teie võrgukalendrit vaadata. Kui valite **Puudub**, ei kopeerita kalendri sünkroniseerimisel seda kalendrikirjet Teie arvutisse.

Kalendri ülevaated

Kuu ülevaade

Kuu ülevaates on iga nädal eraldi real. Täna sel kuupäeval on joon all. Kuupäevad, mille juurde on salvestanud märke, on tähistatud väikese kolmnurgaga alumises paremas nurgas. Hetkel valitud päev on ümbritsetud raamiga. Vt. joon. 2 lk. 102.

- Päeva ülevaate avamiseks leidke kuupäev, mis Teid huvitab ja vajutage klahvile.
- Kindla kuupäeva avamiseks valige **Valikud** → **Mine kuupäevale**. Sisestage kuupäev ja vajutage **OK**.

Joonis 2. Kuu, nädala ja päeva ülevaade kalendis.

Nädala ülevaade

Nädala ülevaates näidatakse selle nädala kanded seitsmes kastikeses, iga päeva kohta üks. Täna sel päeval on joon all. Meeldetuletusi ja tähtpäevi näidatakse kella 8-st eespool. Kohtumisi tähistavad värvilised sambakesed, näidates ka kohtumise algust ja lõppu. Vt. joon. 2 lk. 102.

- Kirje vaatamiseks või redigeerimiseks leidke kirjega kastike ning vajutage päeva ülevaate avamiseks klahvile, seejärel leidke kirje ja vajutage selle avamiseks .

Päeva ülevaade

Päeva ülevaates näidatakse valitud päeva kandeid. Kanded on järjestatud toimumisaja järgi. Meeldetuletusi ja tähtpäevi näidatakse kõige ülemisel real (enne 8.00). Vt. joon. 2 lk. 102.

- Kui soovite mingit kirjet redigeerida, leidke see kirje ja vajutage avamiseks .
- Järgmise päeva avamiseks vajutage , eelmise päeva avamiseks vajutage .

Kalendri ülevaadete seaded

Valige **Valikud** → **Seaded** ja valige:

- Esitusvaikimisi** – Saate valida, milline vaade ilmub ekraanile vahetult peale kalendri avamist.
- Nädal algab** – Saate valida päeva, millega nädal algab.
- Nädala esitusviis** – Saate valida, kas nädala ülevaate päises näidatakse selle nädala numbrit või kuupäevi.

Sünkroniseerimise tähised kuu ülevaates:

- – *Isiklik*,
- – *Avalik*,
- – *Puudub* ja
- – päeval on mitu kannet.

Kalendri ülevaadete funktsioonid: *Ava*, *Uus kanne*, *Nädala esitus* / *Kuu esitus*, *Kustuta*, *Mine kuupäevale*, *Saada*, *Seaded*, *Abi* ja *Välja*.

Otsevalik:

Kalendrikirje kirjutamiseks võite kalendri kõikides ülevaadetes vajutada klahvile (-). Avaneb koosoleku kirje ja Teie poolt sisestatud tähed ilmuvad väljale *Teema*.

Kalendri helisignaaliid

- 1 Koostage uus koosoleku või tähtpäeva kirje või avage olemasolev kirje.
- 2 Leidke [Alarm](#) ja vajutage , et avada väljad [Alarmi kellaeg](#) ja [Alarmi kuupäev](#).
- 3 Määrake helisignaali kellaeg ja kuupäev.
- 4 Vajutage [Valmis](#). Päeva ülevaates ilmub kirje kõrvale tähis.

Kalendri helisignaali väljalülitamine

- Meeldetuletussignaali vältab ühe minuti. Kui signaal käivitub, vajutage selle lõpetamiseks [Stopp](#). Kui vajutasite suvalisele klahvile, kordub signaal mõne aja möödudes uuesti.

Kalendrikirjete saatmine

- Leidke päeva ülevaatest kirje, mida soovite saata ja valige [Valikud](#) → [Saada](#). Seejärel valige edastusviis: [Lühisõnumi abil](#), [E-posti abil](#) (kasutatav vaid siis, kui e-post on häälestatud), [Bluetooth'i abil](#) või [Infrapuna abil](#). Täiendav teave peatükis '[Sõnumid](#)', '[Andmete saatmine ja vastuvõtmine infrapuna vahendusel](#)' lk. [134](#) ja '[Andmeedastus Bluetooth'i vahendusel](#)' lk. [131](#).

Ülesanded

Ülesannete loetelu aitab Teil meeles pidada toiminguid, mis Teil teha tuleb. Vt. joon. 3 lk. 105.

Ülesannete loetelu kasutab ühismälu. Vt. 'Ühismälu' lk. 16.

- 1 Toimingu sisestamiseks vajutage suvalisele klahvile (-). Avaneb editor, kursor vilgub Teie poolt sisestatud tähtede taga.
- 2 Kirjutage väljale **Teema** toimingu kirjeldus. Erisümbolite sisestamiseks vajutage .
 - Ülesande tähtaja määramiseks liikuge väljale **Tähtaeg** ja sisestage kuupäev.
 - Ülesande prioriteedi määramiseks leidke **Prioriteet** ja vajutage .
- 3 Ülesande salvestamiseks vajutage **Valmis**.

Märkus: Kui kustutate kõik sümbolid ja vajutate **Valmis**, eelnevalt salvestatud kirje kustutatakse.

- Ülesande avamiseks leidke see kirje ja vajutage .
- Ülesande kustutamiseks, leidke see kirje ja valige **Valikud** → **Kustuta** või vajutage .
- Sooritatud ülesande märkimiseks, leidke see kirje ja valige **Valikud** → **Märgi tehtud**.
- Ülesande taastamiseks valige **Valikud** → **Märgi tegemata**.

Prioriteedi tähised: - **Kõrge**, - **Madal** ja (ilma märgita) - **Keskmine**.

Oleku tähised: - tehtud töö ja - tegemata töö.

Avage **Menüü** →
Ülesanded.

Ülesanded		
☐ 13.05	Helista Mari...	!
☐ 13.05	Lennupiletid	
☐ 14.05	Hambaarst	!
☐ 14.05	Kingitus Su...	!
☐ 14.05	Osta piima ja...	
☐ 17.05	Margole ra...	!
Valikud ▼		Välja

Joonis 3. Toimingud
ülesannete loetelus.

Andmete ülekanne teistesse Nokia telefonidesse

Programmi "PC Suite for Nokia 3650" rakendus "Data Import" võimaldab kalendri- ja kontaktkirjete ning ülesannete ülekandmist teistest Nokia mobiiltelefonidest Teie 3650-sse. Programmi kasutusjuhised leiate PC Suite'i interaktiivsest abist, mis asub CD-ROM-il.

12. Lisad

Märkus: Selleks, et menüü **Lisad** funktsioone kasutada peab telefon olema sisse lülitatud. Kui mobiiltelefonide kasutamine on keelatud, kui see võib tekitada häireid või ohtlikke olukordi, ärge telefoni sisse lülitage.

Kalkulaator

- 1 Sisestage tehte esimene arv. Sisestusvea korral vajutage ©.
- 2 Leidke funktsioon ja vajutage selle valimiseks Ⓢ.
Liitmiseks vajutage +, lahutamiseks −, korrutamiseks × ja jagamiseks ÷.
- 3 Sisestage teine arv.
- 4 Vastuse saamiseks leidke = ja vajutage Ⓢ.

Märkus: Kalkulaatori täpsus ei ole kuigi suur, mistõttu on võimalik ümardusvigade tekkimine, mis võivad ilmneda just suurte arvude jagamisel.

- Koma sisestamiseks vajutage #.
- Eelmise vastuse kustutamiseks ekraanilt hoidke all © klahvi.
- Eelmiste tehete vaatamiseks ning ekraanil liikumiseks vajutage ⏮ ja ⏭.
- Numbri salvestamiseks mällu, mille tähiseks on M, valige MS. Numbri taasleidmiseks mälust valige MR.
- Viimase tehte vastuse taasleidmiseks valige **Valikud** → *Viimane vastus*.

Helilooja

Helilooja funktsioonis on Teil võimalik koostada ise telefonihelinaid. Pidage meeles, et telefoni algseid helinaid ei saa muuta.

- 1 Valige **Valikud** → *Uus helin* – avaneb editor ning Te saate alustada komponeerimist.

↩ Avage **Menüü** →
Lisad → **Arvuti**.

Kalkulaatori funktsioonid:
Viimane vastus, Mälu,
Tühjenda ekraan, Abi ja
Välja.

Näpunäide!

Funktsioonide sirvimiseks vajutage korduvalt Ⓢ klahvile. Võite näha, kuidas valik muutub.

↩ Avage **Menüü**
→ **Lisad** → **Helilooja**.

- Nootide ja pauside sisestamiseks kasutage telefoni klahve. Vaadake tabelit. Või valige nootide ja pauside loendi avamiseks **Valikud** → *Sisesta sümbol*. Vaikimisi valitakse noodipikkuseks 1/4.
 - Helina kuulamiseks vajutage või valige **Valikud** → *Mängi ette*. Ettemängimise lõpetamiseks vajutage **Stopp**.
 - Helitugevuse reguleerimiseks valige enne kuulamist **Valikud** → *Helitugevus*.
 - Tempo määramiseks valige **Valikud** → *Tempo*. Tempo kiirendamiseks või aeglustamiseks vajutage vastavalt või . Tempot mõõdetakse löökide arvuga minutis. Kiireim tempo on 250 lööki, uue meloodia vaikimisi valitav tempo on 160 lööki ning kõige aeglasem tempo on 50 lööki.
 - Korraga mitme noodi või pausi valimiseks hoidke korraga all ja või klahvi.
 - Erinevate stiilide rakendamiseks valige vähemalt kaks nooti ja siis **Valikud** → *Stiil* → *Legato* - sujuvam, voolavam esitus, või valige paar nooti ja siis *Staccato* - teravam, dieesiga esitus.
 - Noodi (nootide) viimiseks noodijoonel pooltooni võrra üles- või allapoole leidke see noot ja vajutage või .
 - C# saamiseks hoidke korraga all ja klahvi.
- 2 Salvestamiseks vajutage **Tagasi**.

Valikud Helilooja funktsiooni põhiaknas:
Ava, Uus helin, Kustuta, Vali/Tühista valik, Muuda nime, Dublikaat, Abi ja Välja.

Valikud komponeerimise ajal: *Mängi ette, Sisesta sümbol, Stiil, Tempo, Helitugevus, Abi ja Välja.*

Klahv	Noot	Klahv ja funktsioon
	c	 Vähendab astmeliselt valitud noodi (nootide) või pausi(de) pikkust.
	d	 Suurendab astmeliselt valitud noodi (nootide) või pausi(de) pikkust.
	e	 Pausi sisestamine.
	f	Vajutage klahvile, et avada nootide ja pauside loetelu.
	g	 Oktavi vahetus, kõik valitud noodid või pausid viiakse järgmisesse oktavi.
	a	 Valitud noot (noodid) kustutatakse.
	b	Pikaajaline vajutus klahvidele - tekitab pikendatud (punktiga tähistatud) heli või pausi või muudab pikendatud noodi lühikeseks.

Teisendi

↩ Avage **Menüü** →
Lisad → **Teisendaja**.

Teisendusfunktsioonis on võimalik teisendada näiteks *Pikkusühikud* ühest mõõtühikust teise (näiteks *Jard Meeter*).

Märkus: Teisendi täpsus on piiratud, võib esineda vigu ümardamisel.

Ühikud

- 1 Leidke väli **Tüüp** ja vajutage mõõtühikute vaatamiseks . Leidke vajalik ühik ja vajutage **OK**.
- 2 Leidke esimene **Ühik** väli ja vajutage mõõtühikute vaatamiseks . Valige ühik, mida soovite teisendada ja vajutage **OK**.
Leidke teine **Ühik** ja valige ühik, **milleks** Te soovite teisendada.
- 3 Leidke esimene **Kogus** väli ja sisestage teisendatav väärtus. Vastus ilmub automaatselt teisele väljale **Kogus**.
Koma sisestamiseks vajutage , vajutage , et sisestada +, - (temperatuuri puhul) ning E (eksponent).

 Märkus: Kui sisestate väärtuse teisele väljale **kogus**, muutub teisenduse suund. Tulemus ilmub esimesele väljale **Kogus**.

Põhivaluuta ja vahetuskursside määramine

Enne valuutakursside vahe arvutamist tuleb Teil määrata põhivaluuta (tavaliselt on selleks Teie kodumaal käibel olev rahaühik) ning salvestada vahetuskursid.

 Märkus: Põhivaluuta kurss on alati 1. Põhivaluuta määrab teiste valuutade vahetuskursid.

- 1 Valige ühiku tüübiks **Valuutat**, valige **Valikud** → **Valuutakursid**. Avaneb valuutade loetelu – esimesel kohal ühik, mille määrasite põhivaluutaks.
- 2 Põhivaluuta muutmiseks leidke see valuuta (tavaliselt on selleks Teie kodumaal käibel olev rahaühik) ja valige **Valikud** → **Pane põhivaluutaks**.

 Tähelepanu: Teise põhivaluuta kehtestamisel antakse kõikidele eelnevalt määratud vahetuskurssidele väärtuseks **0** ning Teil tuleb sisestada uued kursid.

- 3 Sisestage vahetuskursid, leidke valuuta ja sisestage uus kurss, s.t. mitu ühikut vastab ühele põhivaluuta ühikule. Vaadake lehe serval olevat näidet.
- 4 Kui olete sisestanud kõik vajalikud vahetuskursid, saate valuutakursside vahesid arvutada, vt **'Ühikud'** lk. **109**.

Teisendusfunktsiooni valikud: **Vali ühik** / **Muuda valuutat**, **Teisenduse tüüp**, **Valuutakursid**, **Abi** ja **Välja**.

Näpunäide!

Valuuta nimetuse muutmiseks avage valuutakursside loetelu, leidke sealt vajalik valuuta ja valige **Valikud** → **Teine valuuta**.

Näide: Kui valite põhivaluutaks Euro (EUR), on Eesti kroon (EEK) umbes 15,64664 EUR. Seega tuleb EEK-i vahetuskursiks sisestada 15,64664.

↩ Avage **Menüü** →
Lisad → **Märkmik**.

Märkmik

Teil on võimalik linkida märkmeid Lemmikutega ja saata neid teisele seadmele. Märkmikku võib salvestada telefonile saadetud tavalisi tekstifaile (laiendiga TXT).

- Kirjutamise alustamiseks vajutage (-). Tähtede kustutamiseks vajutage . Salvestamiseks vajutage **Valmis**.

Kell

↩ Avage **Menüü** →
Lisad → **Kell**.

Kella seadete muutmine

- Kellaaja või kuupäeva muutmiseks valige kella funktsioonis **Valikud** → *Seaded*. Kellaaja esitusviisi muutmiseks ooterežiimi ekraanil liikuge funktsioonis *Kellaeg ja kuupäev* allapoole, et leida seaded ja valige *Kella esitusviis* → *Analoog* või *Digitaalne*.

Äratuse seadmine

- 1 Äratuse seadmiseks valige **Valikud** → *Äratuse aeg*.
- 2 Sisestage äratuse kellaag ja vajutage **OK**. Kui äratus on aktiveeritud, on ekraanil tähis.

Märkus: Äratuskell töötab ka väljalülitatud telefoniga.

- Äratuse tühistamiseks valige kella funktsioonis **Valikud** → *Tühista äratus*.

Äratuse väljalülitamine

- Äratuse väljalülitamiseks vajutage **Stopp**.
- Kui vajutate äratussignaali ajal suvalisele klahvile või valite **Hiljem**, kordab telefon äratussignaali viie minuti pärast uuesti. Seda võib teha kuni viis korda.

Kui äratuse kellaajal on telefon välja lülitatud, lülitub telefon automaatselt sisse ja hakkab helisema. Kui vajutate **Stopp**, küsib telefon, kas soovite telefoni sisse lülitada. Vajutage **Ei** telefoni väljalülitamiseks või **Jah** helistamiseks ja saabuvate kõnede vastuvõtmiseks.

Märkus: Ärge vajutage **Jah**, kui mobiiltelefonide kasutamine on keelatud, kui see võib tekitada häireid või ohtlikke olukordi.

Kella funktsiooni valikud:

Äratuse aeg, Uus äratuse aeg, Tühista äratus, Seaded, Abi ja Välja.

Salvesti

Salvesti võimaldab ka telefonivestluse ja kõnemälude salvestamist. Kui salvestate telefonikõnet, kuulevad mõlemad vestlejad iga viie sekundi järel piiksu.

Märkus: Kõnede salvestamisel järgige kohalikust seadlusandlusest tulenevaid ettekirjutusi. Ärge kasutage seda funktsiooni kui see ei ole lubatud.

- Valige **Valikud** → **Salvesta heliklipp**, leidke vajalik funktsioon ja vajutage selle valimiseks . Vajutage: - salvestamine, - paus, - lõpetamine, - kiire edasikerimine, - kiire tagasikerimine, - avatud helifaili kuulamine.

Märkus: Aktiivse datakõne või GPRS-ühenduse ajal ei saa salvestit kasutada.

Mängud

Mängu alustamiseks vajutage **Menüü** → **Mängud**, liikuge mängu ikoonile ja vajutage . Mängujuhiste vaatamiseks vajutage **Valikud** → **Abi**.

Mälukaart

Kui Teil on mälukaart, saate salvestada mälukaardile multimeedia faile, näiteks videoklippe ja helifaile, fotosid, sõnumitega seotud informatsiooni ning salvestada sinna varukoopiaid telefonis olevatest andmetest.

Tähelepanu: Hoidke mälukaardid eemal väikelaste käeulatusest.

Märkus: Täpsed juhised mälukaardi kasutamiseks Nokia 3650-ne teistes rakendustes leiate nende funktsioonide ja rakenduste kirjelduste juurest.

Avage **Menüü** → **Lisad** → **Salvesti**.

Salvesti funktsioonid: *Ava, Salvesta heliklipp, Kustuta, Telefoni mälu, Mälukaardile, Vali/Tühista valik, Muuda heliklipi nime, Saada, Lisa Lemmikutesse, Seaded, Abi ja Välja.*

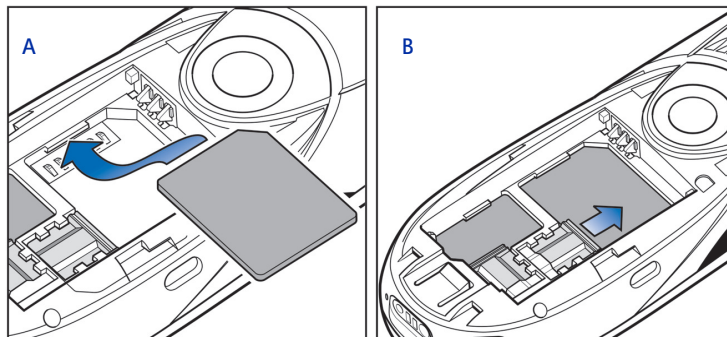
Avage **Menüü** → **Mängud**.

Avage **Menüü** → **Lisad** → **Mälukaart**.

Mälukaardi funktsioonid: *Varunda tel. mälu, Taasta kaardilt, Format. mälukaart, Mälukaardi nimi, Määra parool, Muuda parool, Eemalda parool, Ava mälukaart, Kasut. mälu, Abi ja Välja.*

Mälukaardi paigaldamine

Joonis 1. Mälukaardi paigaldamine ja fikseerimine.

- 1 Veenduge, et telefon oleks välja lülitatud. Kui telefon on sisse lülitatud, hoidke selle väljalülitamiseks klahvi all.
- 2 Pöörake telefoni põhi enda poole, lükake kate lahti ja eemaldage aku, katte eemaldamise kohta vaadake Lühijuhendi lõiku 'SIM-kaardi ja aku paigaldamine'.
- 3 Asetage mälukaart kaardi jaoks mõeldud süvendisse, vaadake joonist [1 A lk. 112](#). Kontrollige, et kaardi kullavärvi kontaktid jääksid allapoole.
- 4 Kaardi fikseerimiseks lükake hõbedane riiv mälukaardi peale, vaadake joonist [1 B lk. 112](#).
- 5 Kui mälukaart on fikseeritud, paigaldage tagasi telefoni aku ja lükake kate kinni.

- **Tähelepanu:** Kui telefonil on mingi protsess pooleli, ärge mälukaarti eemaldage. Enne kaardi eemaldamist sulgege kõik mälukaardi rakendused.
- **Tähelepanu:** Kui mälukaardi rakenduse installeerimise käigus tekib vajadus telefoni korduskäivitamiseks, ärge kaarti enne telefonist eemaldage, kui telefon on täielikult käivitunud. Vastasel korral võivad rakenduse failid kaduma minna.

Mälukaardi vormindamine

Enne esmakordset kasutamist tuleb mälukaart vormindada.

- Valige *Valikud* → *Format. mälukaart*.

Telefon palub toimingu kinnitada ning nõusoleku saamisel alustab vormindamist, vt. joon. 2 lk. 113.

Andmete varundamine ja taastamine

Teil on võimalik varundada telefoni mällu salvestatud andmeid mälukaardile.

- Valige *Valikud* → *Varunda tel. mälu*.

Teil on võimalik taastada telefoni mälus olnud andmeid mälukaardi vahendusel.

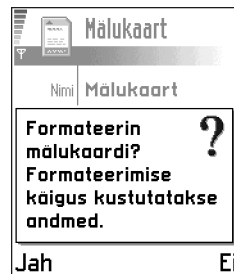
- Valige *Valikud* → *Taasta kaardilt*.

Mälukaardi parool

Lubamatu kasutamise eest on Teil võimalik oma mälukaart lukustada, st. kaitsta parooliga.

- Märkus:** Parool salvestatakse telefoni mällu ning seni, kuni kasutate oma kaarti selles telefonis ei ole Teil vaja parooli uuesti sisestada. Kui kasutate kaarti teises telefonis, palutakse sisestada parool.

Joonis 2. Mälukaardi formateerimine.

Parooli salvestamine, muutmine ja kustutamine

- Valige **Valikud** → *Määra parool*, *Muuda parool* või *Eemalda parool*.

Iga toimingu juures tuleb sisestada parool ja see kinnitada. Parool võib koosneda maksimaalselt kaheksast sümbolist.

Tähelepanu: Kui parool eemaldada, on mälukaart avatud ja seda saab igas telefonis ilma paroolita kasutada.

Mälukaardi avamine

Kui paigaldate telefoni mõne teise parooliga kaitstud mälukaardi, palub telefon sisestada selle kaardi parooli. Kaardi avamiseks:

- Valige **Valikud** → *Ava mälukaart*.

Mälukasutuse vaatamine

Funktsioon *Mälukasutus* võimaldab vaadata erinevate andmegruppide mäluksutust ning mälu hulka, mis on vaba uute rakenduste ja programmide installeerimiseks.

- Valige **Valikud** → *Mälukasutus*.

13. Teenused (XHTML)

Märkus: Nimetatud funktsiooni kasutamine eeldab, et telefon on sisse lülitatud. Kui mobiiltelefonide kasutamine on keelatud, kui see võib tekitada häireid või ohtlikke olukordi, ärge telefoni sisse lülitage.

Interneti teenusepakkujad haldavad mobiiltelefoni kasutajaile suunatud veebilehekülgi ning pakuvad Teile vaatamiseks mitmesugust informatsiooni, näiteks uudiseid, ilmateateid, pangaoperatsioonide sooritamist, reisiinfot, meelelahutust ja mänge. XHTML-brauser võimaldab Teil vaadata neid lehekülgi WAP-lehekülgedena, millede märgistuskeeleks on WML või XHTML või kus on kasutatud mõlemat keelt.

Märkus: Pöörduge oma võrguoperaatori ja/või teenuse pakkuja poole ja küsige informatsiooni teenuste kasutatavuse, hindade ja tariifide kohta. Teenusepakkujad annavad Teile ka juhiseid pakutavate teenuste kasutamiseks.

Peamised toimingud

- Salvestage veebipõhise teenuse ühenduse võtmiseks vajalikud määrandud. Vaadake järgmist lõiku '[Telefoni ettevalmistamine brauseri kasutamiseks](#)'.
- Looge veebipõhise teenusega ühendus. Vt. lk. [116](#).
- Alustage veebilehtede sirvimist. Vt. lk. [118](#).
- Lõpetage ühendus. Vt. lk. [122](#).

Avage **Menüü** → **Teenused** või hoidke ooterežiimis all klahvi.

Mõistete seletused: XHTML-brauser toetab lehekülgi, mis on kirjutatud hüperteksti märgistuskeeles (Extensible Hypertext Markup Language - XHTML) või raadioside märgistuskeeles (Wireless Markup Language - WML).

Joonis 1. Järjehoidjate loend ning aadressväli loendi alumisel real.

Näpunäide!

Vajalikud seaded võivad saadaval olla ka näiteks võrguoperaatori või teenusepakkuja veebilehel.

Näpunäide!

Järjehoidjate loendi avamiseks hoidke sirvimise ajal nuppu all. Brauseri taasavamiseks valige **Valikud** → *Tagasi leheküljele*.

Telefoni ettevalmistamine brauseri kasutamiseks

Seadete saamine Smart-sõnumis

Mõnikord saadavad võrguoperaatorid või teenuse pakkujad Teile vajalikud seaded erilises lühisõnumis nn. smart-sõnumis. Vt. [‘Smart-sõnumite vastuvõtmine’](#) lk. 82. Lisainformatsiooni saamiseks võtke ühendust võrguoperaatori või teenusepakkujaga ning vaadake.

Määrangute sisestamine käsitsi

Järgige teenusepakkuja poolt antud juhiseid.

- 1 Avage **Seaded** → *Ühenduse seaded* → *Pöördupunkt* ning sisestage pöördupunkti seaded. Vt. [‘Ühenduse seaded’](#) lk. 31.
- 2 Avage **Teenused** → **Valikud** → *Lisa järjehoidja*. Sisestage järjehoidja nimi ja kasutusel oleva pöördupunkti jaoks valitud veebilehe aadress.

Ühenduse võtmine

Kui olete salvestanud kõik vajalikud ühenduse määrangud, võite veebilehti vaatama hakata.

Veebilehtede avamiseks on kolm moodust:

- Valige oma teenusepakkuja kodulehekülg (,
- Valige järjehoidjate loendist järjehoidja
- Vajutage klahvidele - , et sisestada teenuse aadress. Kohe aktiveerub ekraani alumisel real olev väli, millel on tekst "Mine" ning Te saate sellel väljal aadressi sisestamist jätkata.

Kui olete valinud lehekülje või sisestanud aadressi, vajutage klahvile, et alustada lehekülje allalaadimist. Vt. ka [‘Andmeside indikaatorid’](#) lk. 10.

Ühenduse turvalisus

Kui ühenduse ajal on ekraanil turvatähis , on andmeedastus telefoni ja marsruuteri ehk gateway või telefoni ja serveri vahel krüpteeritud ja turvaline.

Märkus: Turvatunnuse olemasolu ei garanteeri aga marsruuteri ja päringu serveri vahel edastatavate andmete kaitstust (server on koht, kus talletatakse Teie päringule vastavat infot). Marsruuteri (gateway) ja päringu serveri vahelise infoedastuse turvalisuse eest vastutab teenusepakkuja.

Järjehoidjate vaatamine

Mõistete seletused: Järjehoidja sisaldab internetiaadressi (kohustuslik), järjehoidja nimetust, WAP-pöördupunkti ning mõnikord ka kasutajanime ja parooli.

Märkus: Mõnikord on telefoni salvestatud järjehoidjaid, mis ei kuulu Nokia veebilehede rühma. Need leheküljed ei oma Nokia poolset garantiid ega toetust. Taoliste lehekülgede avamisel tuleb Teil turvalisuse tagamiseks rakendada vastavaid meetmeid.

Järjehoidjate loendis võite näha, et järjehoidjad osutavad erinevatele veebilehetele.

Järjehoidjad on tähistatud järgmiselt:

- Brauseri pöördupunkti jaoks valitud avaleht. Kui kasutate sirvimiseks mõnda teist veebi pöördupunkti, on ka avaleht teine.

- lehekülj, mida viimati külastasite. Kui teenusega katkeb ühendus, jääb viimati külastatud lehekülje aadress mälli seniks, kuni Te järgmise ühenduse ajal uuesti mõne lehekülje avate.

- järjehoidja, mis näitab lehekülje nimetust.

Järjehoidjate funktsiooni valikud (järjehoidjate kaust): *Ava, Lae alla, Tagasi leheküljele, Saada, Mine URL-aadressile / Leia järjehoidja, Lisa järjehoidja, Muuda, Kustuta, Loe teenuse teateid, Katkesta ühendus, Teisalda kausta, Uus kaust, Vali/Tühista valik, Muuda nime, Kustuta vahemälu, Info, Lisa Lemmikutesse, Seaded, Abi ja Välja.*

Valikud sirvimisel: *Ava, Teenuse seaded, Järjehoidjad, Ajalugu, Mine URL-aadressile, Vaata fotot, Loe teenuse teateid, Salv. järjehoidja, Saada järjehoidja, Lae uuesti, Katkesta ühendus, Näita fotosid, Kustuta vahemälu, Salvesta lehekülg, Leia, Info, Seanss, Turvalisus, Seaded, Abi ja Välja.*

Joonis 2. Järjehoidja muutmine.

Järjehoidjate sirvimise ajal näete ekraani alumisel real väljal "Mine" markeeritud järjehoidja aadressi. Vt. joon. 1 lk. 116.

Järjehoidja lisamine käsitsi

- 1 Valige järjehoidjate loendist **Valikud** → *Lisa järjehoidja*.
- 2 Täitke väljad, vt. joon. 2 lk. 118. Kohustuslik on ainult aadressvälja täitmine. Kui Te mõnda teist pöörduspunkti ei vali, määratakse järjehoidjale pöörduspunkt vaikimisi. Erisümbolite, näiteks /, ., : ja @ sisestamiseks vajutage ⤵. Sümbolite kustutamiseks vajutage Ⓢ.
- 3 Järjehoidja salvestamiseks valige **Valikud** → *Salvesta*.

Järjehoidja saatmine

- Järjehoidja saatmiseks leidke järjehoidja ja valige **Valikud** → *Saada* → *Lühisõnumi abil*.

Sirvimine

Veebilehel on uutel linkidel joon all ja need on sinist värvi, lingid, mida juba vaatasite, on lillad. Pilte, mis töötavad lingina, ümbritseb sinine raam. Vt. joon. 3 lk. 119.

Sirvimise ajal kasutatavad klahvid ja käsud

- Lingi avamiseks vajutage Ⓢ.
- Ekraani kerimiseks kasutage sirvimisklahvi.
- Tähtede ja numbrite sisestamiseks vajutage klahvidele Ⓢ - Ⓢ. Erisümbolite, näiteks /, ., : ja @ sisestamiseks vajutage ⤵. Sümbolite kustutamiseks vajutage Ⓢ.
- Eelmise lehekülje avamiseks sirvimise ajal vajutage **Tagasi**. Kui valik **Tagasi** puudub, valige **Valikud** → *Ajalugu* ja vaadake seansi käigus külastatud lehekülgedele kronoloogilist järjestust. Seansi lõppedes loend kustutatakse.
- Valikute märgistamiseks ja selekteerimiseks vajutage Ⓢ.
- Viimase lehekülje ülekandmiseks serverist valige **Valikud** → *Lae uuesti*.

- Valikute määrgistamiseks ja selekteerimiseks vajutage .
- Viimase lehekülje ülekandmiseks serverist valige **Valikud** → *Lae uuesti*.
- Avatud veebilehe käskude ja toimingute alamloendi avamiseks valige **Valikud** → *Teenuse seaded*.
- Veebipõhise teenusega ühenduse katkestamiseks ja surfamise lõpetamiseks hoidke all klahvi.

Uute teatesõnumite vaatamine sirvimise ajal

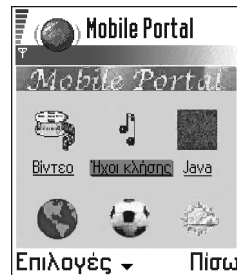
Uute teatesõnumite allalaadimine ja vaatamine sirvimise ajal:

- 1 Valige **Valikud** → *Lae teenuse teateid*. (kasutatav uute teatesõnumite olemasolul).
- 2 Leidke teatesõnum ja vajutage , et sõnum alla laadida ja avada.

Teatesõnumite kohta vaadake '[Teatesõnumid](#)' lk. 83.

Järjehoidjate salvestamine

- Järjehoidja salvestamiseks valige sirvimise ajal **Valikud** → *Salv. järjehoidja*.
- Smart-sõnumiga saadetud järjehoidja salvestamiseks avage see sõnum saabunud sõnumite kaustas ja valige **Valikud** → *Salv. järjehoidja*. Vt. ka '[Smart-sõnumite vastuvõtmine](#)' lk. 82.

Joonis 3. Veebileht.

Valikud salvestatud lehekülgede loendis: [Ava](#), [Tagasi leheküljele](#), [Lae uuesti](#), [Eemalda](#), [Lae teenuse teateid](#), [Katkesta ühendus](#), [Teisalda kausta](#), [Uus kaust](#), [Vali/Tühista valik](#), [Muuda nime](#), [Kustuta vahemälu](#), [Info](#), [Lisa Lemmikutesse](#), [Seaded](#), [Abi](#) ja [Välja](#).

Joonis 4. Salvestatud lehekülgede loetelu.

Salvestatud lehekülgede vaatamine

Kui külastate sageli mingit lehekülge, mille sisu kuigi tihti ei muutu, näiteks rongiplaani, võite selle lehekülje salvestada ja vaadata seda edaspidi offlainis.

- Lehekülje salvestamiseks sirvimise ajal valige **Valikud** → [Salvesta lehekülg](#).

Salvestatud leheküljed on tähistatud järgmiselt:

- Salvestatud veebileht.

Salvestatud lehekülgede ülevaates saate ise uusi kaustu juurde teha ja neisse oma veebilehti salvestada.

Kaustad on tähistatud järgmiselt:

- Kaust, mis sisaldab salvestatud veebilehti.

- Salvestatud lehekülgede ülevaate avamiseks vajutage järjehoidjate ülevaates , vt. joon. 4 lk. 120. Salvestatud lehekülgede ülevaates vajutage salvestatud lehekülje avamiseks .

Kui soovite veebipõhise teenusega ühendust võtta, et lehekülg uuesti telefoni laadida, valige **Valikud** → [Lae uuesti](#). Samas on Teil võimalik lehekülge eraldi kaustadesse paigutada.

Märkus: Kui lehekülg on uuesti alla laetud, jääb telefon võrguühendusega režiimi.

Allalaadimine

Brauseri vahendusel on võimalik alla laadida mitmesuguseid objekte, näiteks helinaid, fotosid, operaatori logosid ja videoklippe. Mõned objektid on tasuta, teised mitte.

Allalaetud objekti haldab vastav rakendus telefonis. Näiteks salvestatakse allalaetud foto menüüsse **Fotod**.

Märkus: Teenuste kasutamise käigus salvestab telefon infot vahemälu. Vahemälu on nõ. puhvermälu, kuhu salvestatakse informatsioon ajutiselt. Kui olete püüdnud

ligi pääseda või pääsenud ligi oma salajastele, paroolidega kaitstud andmetele (näiteks oma pangakontole), tühjendage pärast seda alati telefoni vahemälu. Vahemälu tühjemiseks valige **Valikud** → *Kustuta vahemälu*.

Vahetu allalaadimine veebilehelt

Objekti vahetuks allalaadimiseks veebilehelt:

- Liikuge lingile ja valige **Valikud** → *Ava*.

Tasulised objektid

Märkus: Autoriõiguste kaitstesüsteem võib takistada mõningate piltide, helinate ja muude objektide kopeerimist, modifitseerimist, ülekandmist ja edasisaatmist.

Objekti allalaadimiseks:

- Liikuge lingile ja valige **Valikud** → *Ava*.
- Leidke ostmisega seonduv valik, näiteks **Osta**.

Objekti andmete vaatamine enne allalaadimist

Enne allalaadimist saate vaadata objekti kirjeldavaid andmeid. Andmed võivad näidata objekti maksumust, lühikirjeldust ja suurus.

Märkus: Võtke ühendust teenusepakujaga ja uurige, kas teenus on kasutusel.

- Liikuge lingile ja valige **Valikud** → *Ava*.
Telefoni ekraanil näidatakse objekti andmeid. Vt. joon. 5 lk. 121.
- Kui soovite allalaadimist jätkata, vajutage **Nõus**, kui Te ei soovi objekti alla laadida, vajutage **Tühista**.

Mõistete seletused: Digital Rights Management (DRM) süsteemi rakendatakse Internetis levivate digitaalsete objektide autoriõiguste kaitseks.

Ηχος κλήσης	
Όνομα:	Venidece parks
Τιμή:	EUR 1.38
Περιγραφή:	Μουσικό θέμα ring
Μέγεθος:	584 kB
Αποδοχή ⇄ Ακύρωση	

Joonis 5. Objekti andmete näide.

- [Näita fotosid](#) - valige see seade, kui soovite, et brauser näitaks pilte. Kui valisite [Ei](#), kuid soovite hiljem siiski pilte vaadata, valige sirvimise ajal [Valikud](#) → [Näita fotosid](#).
- [Tähesuurus](#) - Teil on võimalik valida viie tähesuuruse vahel. [Väikseim](#), [Väike](#), [Tavaline](#), [Suur](#) ja [Suurim](#).
- [Algsed koodid](#) - Et brauseri lehekülgede tekstis kuvataks õigeid märke, valige sobiv keeletüüp.
- [Präänikud](#) - [Luba](#) / [Ära luba](#). Teil on võimalik valida, kas präänikute vastuvõtmine ja saatmine ära keelata või lubada.
- [DTMF-saatmine](#) - [Alati](#) / [Esimesel korral](#). Brauser toetab funktsioone, millele pääseb ligi sirvimise ajal. Teil on võimalik: helistada, kui mingi lehekülg on avatud, saata DTMF-toonsignaale kõne ajal, salvestada leheküljel olev nimi ja telefoninumber kontaktandmete loetellu. Valige, kas telefon teavitab Teid DTMF-toonsignaalide saatmisest kõne ajal. Vt. "DTMF-toonsignaalid" lk. [20](#).
- [Reamurdmine](#) - valige [Välja lülitatud](#), kui Te ei soovi, et rida, mis ekraanile ära ei mahu, kanduks automaatselt järgmisele reale, ning [Sisse lülitatud](#), kui Te seda soovite.

14. Rakendused (Java™)

Märkus: Nimetatud funktsiooni kasutamine eeldab, et telefon on sisse lülitatud. Kui mobiiltelefonide kasutamine on keelatud, kui see võib tekitada häireid või ohtlikke olukordi, ärge telefoni sisse lülitage.

Rakenduste põhiaknas on Teil võimalik avada ja eemaldada installeeritud Java rakendusi. Installiaknas saate installeerida uusi Java rakendusi (failid laiendiga .JAD või .JAR).

Märkus: Telefon toetab J2ME™ Java rakendusi. Ärge laadige telefoni PersonalJava™ rakendusi – neid ei saa installeerida.

Kui avate Rakendused, näete telefoni installeeritud Java rakendusi. Vt. joon. 1 lk. 124.

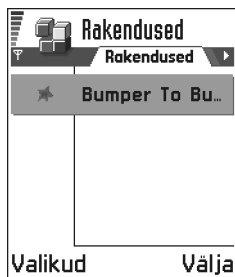
- Leidke rakendus ja valige **Valikud** → *Vaata täpsustusi*, et vaadata järgmisi andmeid:
 - *Olek* – *Installeeritud*, *Käivitatud* või *Alla laetud* (see on näha ainult installiaknas),
 - *Versioon* – rakenduse versiooninumber,
 - *Tarnija* – rakenduse tarnija või tootja,
 - *Suurus* – rakenduse suurus kilobaitides,
 - *Tüüp* – rakenduse lühikirjeldus,
 - *URL* – infolehe aadress Internetis ja
 - *Data* – rakenduse andmete, näiteks skooride suurus kilobaitides.
- Andmesideühenduse loomiseks ning täiendavate andmete vaatamiseks rakenduse kohta, leidke see rakendus ja valige **Valikud** → *Ava URL-aadress*.
- Selleks et luua sideühendus ning vaadata, kas antud rakenduse jaoks on saadaval täiendusi, leidke rakendus ja valige **Valikud** → *Uuenda*.

Rakendused kasutavad ühismälu. Vt. '*Ühismälu*' lk. 16.

Avage **Menüü** → **Rakendused**.

Rakenduste põhiakna funktsioonid: *Ava*, *Vaata infot*, *Seaded*, *Eemalda*, *Ava URL-aadress*, *Uuenda*, *Abi* ja *Välja*.

Joonis 1. Rakenduse põhiaken.

Installifunktsiooni valikud: *Installeeri*, *Vaata infot*, *Kustuta*, *Abi* ja *Välja*.

Näide: Kui installifail saadeti Teile e-kirja manusega, avage oma postkastist see kiri, avage manus, leidke manusest installifail ning vajutage installierimise käivitamiseks

Java rakenduste installeerimine

Installatsioonifaili võib telefonile saata arvutist, alla laadida brauserist, edastada multimeediasõnumiga või e-kirja manusega ning Bluetooth'i või infrapunaühendusega. Kui kasutate faili edastamiseks programmi PC Suite for Nokia 3650, paigutage see telefoni kausta `c:\nokia\installs`.

Tähelepanu: Installeerige ainult sellist tarkvara, mis pärinevad allikatest, mis pakuvad piisavat kaitset viiruste vastu ning ei sisalda kahjulikke programme.

- 1 Selleks et vaadata Rakenduste põhiaknas installipakette, vajutage , et avada aken *Alla laetud*.

Märkus: Installifunktsioonis on Teil võimalik installeerida vaid Java tarkvara installifailide laiendiga .JAD ja .JAR.

- 2 Rakenduse installeerimiseks leidke selle rakenduse installifail ja valige **Valikud** → *Installeeri*.

Või leidke installifail telefoni mälust, selekteerige see fail ja vajutage installierimise käivitamiseks . Vaadake lehe serval olevat näidet.

- 3 Installeerimise kinnituseks vajutage **Jah**.

Installeerimiseks on vaja .JAR faili. Kui see puudub, võib telefon paluda faili allalaadimist. Kui Rakenduste funktsiooni jaoks ei ole pöörduspunkti määratud, palub telefon valida pöörduspunkti. Serveriga ühenduse saamiseks ning JAR faili allalaadimiseks tuleb Teil võib-olla sisestada oma kasutajanimi ja parool. Viimased saate rakenduse tarnijalt või tootjalt.

Installeerimise ajal kontrollib telefon tarkvarapaketi andmete täielikkust. Telefoni ekraanile ilmuvad kontrollimisandmed ning Teil tuleb valida, kas installeerimine katkestada või jätkata. Kui telefon on tarkvarapaketi täielikkuse kontrollimise lõpetanud, installeeritakse rakendus telefoni.

- 4 Telefon informeerib Teid installeerimise lõppemisest. Kui soovite installeerimise lõppedes Java rakenduse avada, minge Rakenduste funktsiooni põhiaknasse.

Näpunäide! WAP-i ja veebilehti sirvides saate installifaili alla laadida ja kohe ka installeerida. Pidage silmas, et installeerimise ajaks jääb ühendus tagaplaanil aktiivseks.

Java rakenduste avamine

- Leidke Rakenduste põhiaknast vajalik rakendus ja vajutage rakenduse avamiseks .

Java rakenduste eemaldamine telefonist

- Leidke Rakenduste põhiaknast vastav rakendus ja valige **Valikud** → *Eemalda*.

Java rakenduse seaded

Selleks et defineerida vaikimisi valitav pöörduspunkt, mida kasutatakse rakenduse puuduvate komponentide allalaadimiseks, valige **Valikud** → *Seaded* → *Pöördusp. vaikimisi*. Pöörduspunktide kohta leiate täiendavat teavet lõigus '[Pöörduspunkt](#)' lk. 34.

Valige rakendus ja **Valikud** → *Seaded* ning seejärel üks järgmistest funktsioonidest:

- Pöörduspunkt* - Valige pöörduspunkt, mida rakendus kasutab täiendavate andmete allalaadimiseks.
- Võrguühendus* - Mõned Java rakendused eeldavad ühenduse võtmist määratud pöörduspunktiga. Kui ühtegi pöörduspunkti ei ole määratud, palub telefon Teil seda teha. Valikud on järgmised:
 - Lubatud* - Ühendus luuakse kohe ilma sellekohase teavituseta.
 - Esmalt küsi* - Enne ühenduse võtmist küsitakse selleks luba.
 - Pole lubatud* - Ühenduse võtmine on keelatud.

15. Haldur – rakenduste ja tarkvara installeerimine

↩ Avage **Menüü** →
Vahendid → **Haldur**.

Valikud Halduri põhiaknas: *Vaata täpsustusi, Vaata sertifikaati, Installi, Eemalda, Vaata logi, Saada logi, Mälukasutus, Abi ja Välja.*

💡 **Näpunäide!** Java™ rakenduste installeerimiseks (failid laiendiga .JAD või .JAR), avage funktsioon Rakendused. Täiendavat teavet leiате lõigus 'Rakendused (Java™)' lk. [123](#).

➡ **Märkus:** Selleks, et menüü **Vahendid** funktsioone kasutada peab telefon olema sisse lülitatud. Kui mobiiltelefonide kasutamine on keelatud, kui see võib tekitada häireid või ohtlikke olukordi, ärge telefoni sisse lülitage.

Halduri funktsioonis toimub uute rakenduste ja tarkvarapakettide installeerimine ning ebavajalike rakenduste eemaldamine telefonist. Samas on võimalik vaadata ka mälumahtu.

Halduri avamisel näidatakse ekraanil:

- haldurisse salvestatud installipakette,
- osaliselt installeeritud rakendusi (mille tähiseks on ja
- täielikult installeeritud rakendusi, mida on võimalik soovi korral eemaldada (tähiseks on .

➡ **Märkus:** Halduris on võimalik installeerida vaid telefoni tarkvara installifaile laiendiga .SIS.

- Leidke installatsioonifail ja valige **Valikud** → *Vaata täpsustusi*, et vaadata tarkvarapaketi kohta järgmisi andmeid: *Nimi, Versioon, Tüüp, Suurus, Tarnija* ja *Olek*.
- Tarkvarapaketi turvasertifikaatide vaatamiseks leidke vajalik tarkvarapakett ja valige **Valikud** → *Vaata sertifikaati*. Vt. '[Sertif. haldus](#)' lk. [40](#).

➡ **Tähelepanu:** Installeerige ainult sellist tarkvara, mis pärinevad allikatest, mis pakuvad piisavat kaitset viiruste vastu ning ei sisalda kahjulikke programme.

Teile on abiks installatsiooniprogrammidesse kaasatud digitaalallkirjad ja sertifikaadid. Kui haldur annab installeerimise käigus turvahoiatuse, ärge seda rakendust telefoni installeerige.

Tarkvara installeerimine

Teil on võimalik installeerida spetsiaalselt Nokia 3650 jaoks mõeldud või operatsioonisüsteemiga Symbian ühilduvaid rakendusi. Tarkvarapakett on üldjuhul küllaltki suur kompressitud fail, mis sisaldab paljusid komponentfaile.

Märkus: Kui installeerisite sellise programmi, mis ei ole mõeldud spetsiaalselt Nokia 3650 jaoks, võib see programm tavalistest Nokia 3650 rakendustest suurel määral erineda.

Tähelepanu: Selleks, et installeerida telefonist eemaldatud programmile tarkvaratäiendust või– parandust tuleb eemaldatud programm taastada. Selleks peab Teil olema olema programmi algne installifail või eemaldatud tarkvarapaketi täielik varukoopia. Programmi taastamiseks eemaldage kõigepealt see programm ja installeerige siis uuesti, kasutades algset installifaili või varukoopiat.

- 1 Installipakette võib telefonile edastada arvutist, alla laadida brauserist, saata multimeediasõnumiga või e-kirja manusega ning Bluetooth'i või infrapunaühendusega. Kui kasutate faili edastamiseks programmi PC Suite for Nokia 3650, paigutage see telefoni kausta **c:\nokia\installs**.
- 2 Avage Haldur, leidke installatsioonipakett ja valige installeerimise käivitamiseks **Valikud** → **Installi**.
Või leidke installifail telefoni mälust või mälukaardilt, selekteerige see fail ja vajutage installeerimise käivitamiseks . Vaadake lehe serval olevat näidet.

Kui installeeritaval programmil ei ole digitaalset allkirja ega sertifikaati, hoiatab telefon Teid võimalikest ohtudest. Jätkake installeerimist ainult juhul, kui olete täielikult veendunud, et tarkvarapakett pärineb usaldusväärsest allikast.

Installeerimise ajal kontrollib telefon tarkvarapaketi andmete täielikkust. Telefoni ekraanile ilmuvad kontrollimisandmed ning Teil tuleb valida, kas installeerimine katkestada või jätkata. Kui telefon on tarkvarapaketi täielikkuse kontrollimise lõpetanud, installeeritakse rakendus telefoni.

Näpunäide! Kui soovite vaadata, millised tarkvarapaketid on telefoni installeeritud või sealt eemaldatud ja millal see on toimunud, valige **Valikud** → **Vaata logi**.

Näide: Kui installifail saadeti Teile e-kirja manusega, avage oma postkastist see kiri, avage manus, leidke manusest installifail ning vajutage installeerimise käivitamiseks .

Näpunäide! Kui soovite näidata, milliseid rakendusi olete installeerinud ja mida eemaldanud, saatke "help deskile" installeerimislogi, milleks valige **Valikud** → *Saada logi* → *Lühisõnumi abil* või *E-posti abil* (kasutatav vaid siis, kui e-posti seaded on salvestatud).

Tarkvara eemaldamine

1 Tarkvarapaketi eemaldamiseks leidke see ja valige **Valikud** → *Eemalda*.

2 Valiku kinnituseks vajutage **Jah**.

Tähelepanu: Eemaldatud programmi taastamiseks peab Teil olema algne tarkvarapakett või selle täielik varukoopia. Programmi eemaldamise tagajärjel võib juhtuda, et Te ei saa enam avada nende programmidega koostatud dokumente. Kui mõni teine programm on eemaldatud programmist otseselt sõltuv, võib see programm töötamise lõpetada. Informatsiooni leiate installeeritud tarkvaraprogrammi dokumentatsioonist.

Mälumahu vaatamine

• Mäluakna avamiseks valige **Valikud** → *Mälukasutus*.

Märkus: Kui telefoni on paigaldatud mälukaart, on mäluakna valikuid kaks: *Telefoni mälu* ja *Mälukaart*. Kui mälukaarti kasutusel ei ole, on ainult üks valik: *Telefoni mälu*.

Ühe või teise mäluakna avamisel arvutab telefon välja mälumahu, mis on hetkel vaba andmete salvestamiseks ja programmide installeerimiseks. Mälu vaatamise funktsioonides võite vaadata ka erinevate andmegruppide mälukasutust: *Kalender*, *Kontaktid*, *Dokumendid*, *Sõnumid*, *Fotod*, *Helifailid*, *Videoklipid*, *Rakendused*, *Kasut. mälu* ja *Vaba mälu*.

Näpunäide! Kui telefonil hakkab mälu väheks jääma, kustutage mõned dokumendid või salvestage need mälukaardile. Vaadake ka peatükki *'Probleemid, mida saate ise lahendada'* lk. 139.

16. Ühenduvus

Märkus: Selleks, et menüü **Ühenduvus** funktsioone kasutada peab telefon olema sisse lülitatud. Kui mobiiltelefonide kasutamine on keelatud, kui see võib tekitada häireid või ohtlikke olukordi, ärge telefoni sisse lülitage.

Bluetooth'i või infrapunahenduse abil on Teil võimalik edastada oma telefonist informatsiooni teistele ühilduvatele seadmetele, näiteks teisele mobiiltelefonile või arvutile.

Bluetooth ühendus

Märkus: Nokia 3650 vastab Bluetoothi spetsifikatsioonile 1.1. Telefoni ja teiste Bluetooth raadiosideadmete koostalitlusvõime sõltub ka kasutusel olevatest profiilidest ja protokollidest. Bluetooth-seadmete ühilduvuse kohta annab teavet Bluetooth-seadme müüja.

Bluetooth võimaldab tasuta raadiosidet teineteise suhtes kümne meetri raadiusesse jäävate elektroonilise seadme vahel. Bluetooth'i vahendusel võib saata fotosid, videoklippe, teksti, visiitkaarte ja kalendrikirjeid ning luua traadita sideühendus Bluetooth funktsiooniga seadme, näiteks arvuti vahel.

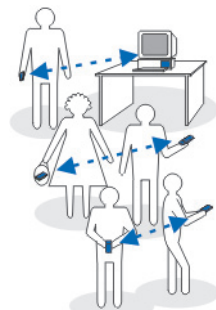
Kuna Bluetooth seadmed kasutavad sideühenduse loomiseks raadiolaineid, ei ole oluline, et Teie telefon asetseks teise Bluetooth seadmega n.ö. "ühel joonel". Vt. joon. 1 lk. 129.

Siin on tingimuseks, et seadmed ei asetseks teineteisest kaugemal kui 10 meetrit. Sideühendust võib halvendada ka näiteks kahe ühenduses oleva seadme vahele jääv sein, samuti teiste elektrooniliste seadmete poolt tekitatud häired.

Bluetooth funktsioon kasutab palju energiat, mistõttu telefoni kõne- ja ooteaeg lühenevad. Arvestage seda, kui kasutate telefoni teisi funktsioone.

Avage **Menüü** →
Ühenduvus → **Bluetooth**.

Joonis 1. Bluetooth funktsiooni kasutamine.

Joonis 2. Bluetooth'i seaded

Näpunäide! Teksti saatmiseks Bluetooth'i vahendusel (mitte lühisõnumis), avage **Märkmik**, kirjutage tekst ja valige **Valikud** → **Saada** → **Bluetooth'i abil**.

Teatud tingimustel võib Bluetooth seadmete kasutamine olla keelatud. Info saamiseks pöörduge kohalike võimuorganite poole.

Bluetooth rakenduse esmakordne käivitamine

Bluetooth rakenduse esmakordsel käivitamisel palutakse Teil sisestada oma telefoni Bluetooth'i nimi.

Märkus: Kui olete Bluetooth funktsiooni aktiveerinud ning valinud funktsiooni *Minu telefoni leitavus* seadeks *Kõigile leitav*, näevad teised Bluetooth'i kasutajad oma seadmetes Teie telefoni ja seda nime.

- Sisestage nimi (maks. 30 tähte). Kui edastada Bluetooth'iga andmeid enne Bluetooth-nime sisestamist, kasutab telefon vaikenime.

Bluetooth'i seaded

Bluetooth'i seadete muutmiseks leidke seade, mida soovite muuta ja vajutage .

- **Bluetooth** – Valige *Sisse lülitatud*, kui soovite Bluetooth'i kasutada. Kui valite Bluetooth'i seadeks *Välja lülitatud*, katkestatakse kõik aktiivsed Bluetooth ühendused ning andmeedastus Bluetooth'i vahendusel ei ole võimalik.
- **Minu telefoni leitavus** – Kui valite *Kõigile leitav*, on Teie telefon teiste Bluetooth seadmete jaoks leitav. Kui valite *Varjatud*, ei ole Teie telefon teiste seadmete jaoks leitav.
- **Minu Bluetooth-nimi** – Määrake telefoni Bluetooth'i nimi. Kui olete Bluetooth'i aktiveerinud ning valinud funktsiooni *Minu telefoni leitavus* seadeks *Kõigile leitav*, näevad teised Bluetooth'i kasutajad oma seadmetes seda nime.

Näpunäide! Seadmete otsingu käigus võivad mõned Bluetooth seadmed näidata seadmele ainuomast Bluetooth aadressi(seadme aadressi). Kui soovite teada oma telefoni spetsiifilist Bluetooth aadressi, sisestage ooterežiimis kood ***#2820#**.

Andmeedastus Bluetooth'i vahendusel

Märkus: Telefonil saab korraga olla ainult üks aktiivne Bluetooth ühendus.

- 1 Avage rakendus, kuhu on salvestatud info, mida soovite saata. Näiteks foto saatmiseks teisele seadmele avaga fotode rakendus.
- 2 Leidke element, mida soovite saata, näiteks sobiv foto, ja valige **Valikud** → **Saada** → **Bluetooth'i abil**.
- 3 Telefon hakkab otsima toimepiirkonnas olevaid seadmeid. Üksteise järel ilmuvad ekraanile toimepiirkonda jäävad Bluetooth funktsiooniga seadmed. Vt. joon. 3 lk. 131. Ekraanil näidatakse seadme tähist, Bluetooth'i nime, seadme tüüpi või lühendatud nime. Seotud seadme tähiseks on .

Märkus: Kui telefon on Bluetooth seadmeid ka enne otsinud, ilmuvad kõigepealt ekraanile eelmise otsingu käigus leitud seadmed. Uue otsingu käivitamiseks valige **Otsi veel**. Telefoni väljalülitamisel seadmete loend kustutatakse ning andmete edastamiseks tuleb alustada uut otsingut.

- Otsingu katkestamiseks vajutage **Stopp**. Seadmete loend kinnistatakse ning Te võite hakata looma sideühendust ühe kindla leitud seadmega.
- 4 Leidke seade, millega soovite ühendust luua ja vajutage **Vali**. Saatmisele määratud element kopeeritakse kausta nimega "Saatmiseks" ja ekraanile ilmub teade **Loon ühendust**.
 - 5 **Sidumine (kui teine seade seda ei nõua, vt. punkti 6)**
 - Kui teine seade nõuab enne andmete edastamist seadmetevahelist sidumist, kostab helisignaal ning telefon palub sisestada pääsukoodi.
 - Mõelge välja pääsukood (1-16 numbrit) ning paluge teise Bluetooth seadme omanikul kasutada sama koodi. Antud pääsukoodi kasutatakse ainult üks kord, Teil ei ole vaja seda meeles pidada.
 - Peale sidumist salvestatakse see seade seotud seadmete loetellu.
 - 6 Kui sideühendus on loodud, ilmub ekraanile teade **Saadan andmeid**.

Joonis 3. Foto saatmine Bluetooth'iga, telefon hakkab seadmeid otsima.

Mõistete

seletused: Sidumine tähendab autentimist. Bluetooth seadmete valdajad lepivad kokku pääsukoodi ning kasutavad oma seadmete sidumiseks ühte ja sama pääsukoodi. Kasutajaliideseta seadmetel on tehases sisseprogrammeeritud pääsukood.

Bluetooth seadmete tähised:

- *Arvuti,*
- *Telefon,*
- *Muu,*
- *Tundmatu.*

Seotud seadmete loetelu funktsioonid: *Uus seotud seade, Ühenda | Katkesta ühendus, Anna nimetus, Kustuta, Kustuta kõik, Tunnustatuks | Mittetunnustatuks, Abi ja Välja.*

Märkus: Bluetooth'i vahendusel vastuvõetud andmed salvestatakse sõnumite menüü saabunud sõnumite kausta. Vt. lk. [79](#).

Märkus: Kui saatmine ebaõnnestus, siis sõnum või andmed kustutatakse. Sõnumite menüü mustandite kausta ei salvestata Bluetooth'i abil saadetud sõnumeid.

Bluetooth ühenduse oleku kontrollimine

- Kui ooterežiimi ekraanil on tähis, on Bluetooth aktiveeritud.
- Kui tähis vilgub, püüab telefon teise seadmega ühendust saada.
- Kui tähis pidevalt põleb, on ühendus loodud.

Seotud seadmete loetelu

Sidumine hõlbustab ja kiirendab seadmete leidmist otsingu käigus. Seotud seadmeid on lihtsam ära tunda, leitud seadmete loetelus on nende tähisteks . Vajutage Bluetooth menüü põhiaknas - avaneb seotud seadmete loend ().

Sidumine seadmega

- 1 Valige seotud seadmete loetelus **Valikud** → *Uus seotud seade*. Telefon hakkab otsima toimepiirkonnas olevaid seadmeid. Kui telefon on Bluetooth seadmeid ka enne otsinud, ilmuvad kõigepealt ekraanile eelmise otsingu käigus leitud seadmed. Uue otsingu käivitamiseks valige **Otsi veel**.
- 2 Leidke seade, millega soovite siduda ja vajutage **Vali**.
- 3 Vahetage pääsukoodi, vt. punkt [5](#) (sidumine) eelmises lõigus. Seade lisandub seotud seadmete loendisse.

Sidumise tühistamine

- Leidke seotud seadmete loendist seade, mille sidumise Te soovite tühistada ja vajutage või valige **Valikud** → *Kustuta*. Seade kustutatakse seotud seadmete loendist ja seotus selle seadmega tühistatakse.
- Kui soovite kõik sidumised tühistada, valige **Valikud** → *Kustuta kõik*.

Märkus: Kui telefon on hetkel ühendatud seadmega, mille sidumise Te tühistasite, ei ole telefon selle seadmega enam seotud, kuid ühendus jääb aktiivseks.

Lühinimedede andmine seotud seadmetele

Seadmete äratundmist hõlbustab see, kui annate neile ise lühikesed nimetused. Nimi salvestatakse Teie telefoni mälu ning teised Bluetooth seadmete omanikud seda ei näe.

- Seadmele lühinime andmiseks leidke see seade ja valige **Valikud** → *Anna nimetus*. Sisestage lühinimi ja vajutage **OK**.

Märkus: Valige nimi, mis jääb Teile hästi meelde. Hiljem kasutatakse sama nime seadme identifitseerimiseks seadmete otsingul, samuti näete seda nime, kui antud seade teeb Teie telefonile sideühenduse ettepaneku.

Seadme volitamine ja volituse võtmine

Seotud seadmed võivad olla Teie poolt tunnustatud ehk volitatud või mittetunnustatud:

Mittetunnustatud (vaikeseade) – Antud seadme sideühenduse ettepanekud tuleb Teie poolt alati uuesti kinnitada.

Tunnustatud – Sideühenduse loomine Teie telefoni ja antud seadme vahel võib toimuda Teie teadmata. Teil ei ole vaja anda selleks eraldi nõusolekut. Seda on soovitatav kasutada eelkõige Teie endale kuuluvate seadmete puhul, näiteks oma arvuti puhul või siis nende seadmete puhul, mille omanikke Te täielikult usaldate. Seotud seadmete loendis ilmub tunnustatud seadme kõrvale tähis. Vt. joon. 4 lk. 133.

- Leidke seotud seadmete loendist vajalik seade ja valige **Valikud** → *Tunnustatuks* / *Mittetunnustatuks*.

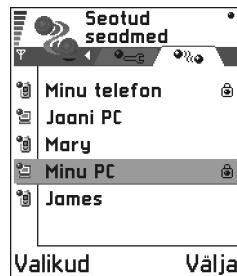
Näpunäide!

Bluetooth'i vahendusel saab kahe telefoniga mängu mängida.

Näide:

Andke lühinimi näiteks sõbra Bluetooth seadmele või oma arvutile, siis tunnete need seadmed kohe ära.

Joonis 4. Kaks seadet tunnustavad teineteist.

↔ Infrapuna
kasutamiseks avage
Menüü → **Ühenduvus** →
Infrapuna

💡 **Näpunäide!**
Infrapuna vahendusel
saab kahe telefoniga
mänge mängida.

Andmete vastuvõtt Bluetooth'i vahendusel

Kui Teile on saadetud Bluetooth'i vahendusel andmeid, kostab toon ja telefon küsib, kas soovite Bluetooth sõnumi vastu võtta. Kui vastate jaatavalt, ilmub ekraanile ning saabunud andmed asetatakse sõnumite menüü saabunud sõnumite kausta. Bluetooth sõnumeid tähistab . Vt. lk. [79](#).

Bluetooth ühenduse katkestamine

Kui andmed on saadetud või vastu võetud, katkeb Bluetooth ühendus automaatselt.

Infrapunaühendus

Infrapunaühenduse abil on võimalik vahetada ühilduvate telefonidega näiteks visiitkaarte ja kalendrikirjeid.

Ärge suunake infrapunakiirt kellelegi silma ega häirige sellega teiste infrapunaseadmete tööd. Käesolev seade on 1. klassi lasertoode.

Andmete saatmine ja vastuvõtmine infrapuna vahendusel

Märkus: Infrapuna vahendusel saabunud andmed salvestatakse sõnumite menüü saabunud sõnumite kausta. Uute infrapunasõnumite tähiseks on . Vt. lk. [79](#).

- 1 Veenduge, et nii saatva kui vastuvõtva seadme infrapunakiire pordid asetseksid vastakuti ning nende vahel ei oleks takistusi. Seadmed ei tohiks olla teineteisest kaugemal kui üks meeter. Infrapunaliidese aukoha tuvastamiseks vaadake telefoni klahvide ja osade joonist Lühijuhendis.

- 2 Vastuvõtva seadme omanik aktiveerib seadme infrapunaliidese.
Telefoni infrapunaliidese aktiveerimiseks ning andmete vastuvõtmiseks infrapuna vahendusel leidke **Menüü** → **Ühenduvus** → **Infrapuna** ja vajutage .
- 3 Saatva seadme omanik valib andmeedastuse käivitamiseks sobiva infrapunafunktsiooni.
Andmete saatmiseks infrapuna vahendusel mingist rakendusest valige **Valikud** → **Saada** → **Infrapuna abil**.

Kui andmeedastus ühe minuti jooksul peale infrapunaliidese aktiveerimist ei käivitu, ühendus katkestatakse ja see tuleb uuesti luua.

Märkus: Windows 2000: Failide ülekandmiseks Nokia 3650 ja PC-arvuti vahel avage arvutis "Control Panel" ja valige "Wireless Link". Selleks et infrapuna vahendusel arvutisse faile saata klõpsake aknas "Wireless Link" sakile "File Transfer" ja märkige valik "Allow others".

Infrapunaühenduse oleku kontrollimine

- Kui indikaator ekraanil vilgub, püüab Teie telefon teise seadmega ühendust saada või on ühendus katkenud.
- Kui indikaator pidevalt põleb, on infrapunaühendus aktiveeritud ning telefon on andmete edastamiseks ja vastuvõtmiseks valmis.

Näide:

Kontaktandmete saatmine infrapuna vahendusel: (1) Paluge vastuvõtva seadme omanikul oma telefoni infrapunaliides aktiveerida. (2) Avage Kontaktid, leidke kaart ja valige **Valikud** → **Saada visiitkaart** → **Infrapuna abil**.

Telefoni ühendamine arvutiga

Kui soovite lähemalt lugeda, kuidas arvutiga infrapuna või Bluetoothi vahendusel ühendust saab ning kuidas installeerida programm PC Suite for Nokia 3650, lugege juhendit **Installation Guide for PC Suite**, mis asub CD kaustas "Installeeri". For further information on how to use the PC Suite for Nokia 3650, see the PC suite **online help**.

CD kasutamine

Kui CD on arvuti CD-lugejasse asetatud, peaks CD automaatselt käivituma. Kui seda ei juhtu, toimige nii:

- 1 Klõpsake Windows'i **Start** nupule ja valige Programs → Windows Explorer.
- 2 Leidke CD-l fail nimega **Nokia3650.exe** ja tehke sellel topeltklõps. Näete CD sisu.
- 3 "PC Suite for Nokia 3650" on kaustas "Installeeri". Tehke topeltklõps valikul "PC Suite for Nokia 3650" Programmi installeerimisel on Teile abiks installeerimise "võlur".

Telefoni kasutamine modemina internetiühenduse loomisel ning fakside saatmisel ja vastuvõtmisel

Põhjalikud installeerimisjuhised leiate telefoni müügikomplekti kuuluvalt CD-lt pealkirja alt "**Modem Options for Nokia 3650**" lühijuhend.

Sünkroniseerimine – kaugsünkroniseerimine

Märkus: Laadige Nokia veebilehelt www.nokia.com/phones/3650/support alla rakendus "Sync".

Sünkroniseerimisfunktsioon võimaldab Teil sünkroniseerida oma kalendri- ja kontaktkirjeid erinevate kalendri- ja aadressraamatu programmidega ühilduvas arvutis või Internetis. Sünkroniseerimine toimub GSM-datakõne või pakettandmeside vahendusel.

Sünkroniseerimise rakendus kasutab SyncML tehnoloogiat. Teavet SyncML ühilduvuse kohta annab selle kalendri- või aadressraamatu programmi tarnija, millega Te soovite oma telefoni andmeid sünkroniseerida.

Uue sünkroniseerimisprofiili koostamine

- Kui ühtegi profiili ei ole määratud, küsib telefon, kas Te soovite koostada uue profiili. Valige **Jah**.
Uue profiili lisamiseks olemasolevatele valige **Valikud** → **Uus sünkron. profiil**. Valige, kas telefon kasutab algsedaid või kopeerib seaded olemasolevast profiilist ja kasutab neid n.ö. "põhjana" uue profiili koostamisel.
- Määrake järgmised andmed:
Sünkron. profiili nimi – Sisestage profiili nimetus.
Kandja tüüp / **Kaugserveri aadress** / **Port** / **HTTP autentimine** – Vajalikud andmed saate teenusepakujalt või süsteemiülemalt.
Pöörduspunkt – Valige andmeedastusel kasutatav pöörduspunkt. Täiendavat teavet leiute lõigus '[Ühenduse seaded](#)' lk.31.
Kasutajanimi – Sünkroniseerimisserveri kasutajatunnus. Kasutajatunnuse saate teenusepakujalt või süsteemiadministraatorilt.
Parool – Sisestage parool. Parooli saate teenusepakujalt või süsteemiadministraatorilt.
Kalender – Kui soovite sünkroniseerida kalendrit, valige **Jah**.

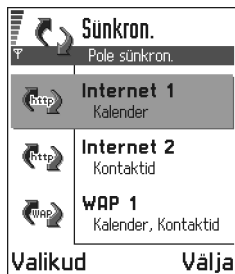
Avage **Menüü** → **Ühenduvus** → **Sünkron.**

Mõistete seletused:

Sünkroniseerimisprofiil kujutab endast kaugserveri seaded. Kui Teil on vaja sünkroniseerida andmeid mitme erineva serveri või programmiga, tuleb koostada mitu sünkroniseerimisprofiili.

Valikud
kaugsünkroniseerimise
põhiaknas: **Sünkroniseeri**,
Uus sünkron. profiil, **Muuda**
sünkron. profiili, **Kustuta**, **Vaata**
logi, **Abi** ja **Välja**.

Joonis 5.
Kaugsünkroniseerimise
põhiaken.

Serveri kalender – Sisestage kalendri tee kaugserveris. Tuleb määrata, kui eelmise valiku (*Kalender*) seadeks valiti *Jah*.

Kontaktid – Kui soovite sünkroniseerida kontaktkirjeid, valige *Jah*.

Serveri kontaktid – Sisestage aadressraamatu tee kaugserveris. See tuleb määrata, kui eelmise valiku (*Kontaktid*) seadeks valiti *Jah*.

3 Seadete salvestamiseks vajutage **Valmis**.

Andmete sünkroniseerimine

Sünkroniseerimise põhiaknas on erinevad profiilid. Vt. joon. 5 lk. 138. Samas saate vaadata, millist protokollit profiil kasutab: http-d või WAP-i ning milliseis andmeid sünkroniseeritakse: kalendrit, kontaktandmeid või mõlemaid.

- 1 Leidke põhiaknas profiil ja valige **Valikud** → *Sünkroniseeri*. Ekraani alumisel real näidatakse sünkroniseerimise olekut.
Sünkroniseerimise katkestamiseks vajutage **Tühista**.
 - 2 Kui sünkroniseerimise on lõpetatud, teavitab telefon Teid sellest.
- Kui sünkroniseerimine on lõpetatud, vajutage **Vt. logi** või valige **Valikud** → *Vaata logi*, et avada logifail, mis näitab sünkroniseerimise olekut (*Valmis* või *Mittetäielik*) ning vaadata, mitu kalendri- või kontaktkirjet telefonis või serveris lisati, uuendati, kustutati või kõrvale jäeti (mida ei sünkroniseeritud).

17. Probleemid, mida saate ise lahendada

Mälu on vähe

Kui ekraanile ilmuvad järgmised teated, on telefonis liiga vähe vaba mälu ning Teil tuleb mõned andmed kustutada: *Toimingu sooritamiseks ei ole mälu. Kustuta mõned andmed.* või *Mälu on vähe. Kustuta mõned andmed.* Selleks, et vaadata mälus olevaid andmeid ning kui suure osa mälust erinevad andmegrupid hõivavad, avage **Haldur** ja valige **Valikud** → *Mälukasutus*.

Järgmisi elemente tuleks regulaarselt kustutada, vastasel korral võib mälu täis saada:

- sõnumite menüü saabunud ja saadetud sõnumid ning mustandid,
- alla laetud ja telefoni mällu salvestatud e-kirjad,
- salvestatud veebilehed,
- fotode kausta salvestatud fotod ja pildid.

Soovides kustutada kontaktandmeid, kalendermärkmeid, kõneaja ja maksumuse loendureid, mängude tulemusi või muid andmeid, saate seda teha vastavast rakendusest.

Kui kustutate mitut elementi korraga ning ekraanile ilmub järgmine teade: *Toimingu sooritamiseks ei ole mälu. Kustuta mõned andmed.* või *Mälu on vähe. Kustuta mõned andmed.*, kustutage elemendid ükshaaval (alustage kõige väiksemast).

Kalendri mälu puhastamine – kui tahate kustutada mitu sissekannet korraga, avage kuu ülevaade ja valige **Valikud** → *Kustuta kanne* → ja siis üks kahest valikust

- *Enne kuupäeva* – et kustutada määratud kuupäevast varasemad kalendrikirjed. Sisestage kuupäev, millest varasemad kirjed kustutatakse,
- *Kõik kanded* – kõikide kalendrikirjete kustutamine.

Logi andmete kustutamine – kõikide andmete kustutamiseks kõneregistrist ning sõnumite saateraportite kustutamiseks avage funktsioon "Logi" ja valige **Valikud** → *Kustuta logi* või avage *Seaded* → *Logi talletusaeg* → *Logi ei talletata*.

Erinevad viisid andmete talletamiseks:

- kasutage programmi PC Suite for Nokia 3650 ning tehke telefonis olevatest andmetest varukoopia oma arvutisse, vt. lk. [136](#),
- saatke fotod oma e-posti aadressile ning salvestage need siis oma arvutisse,
- saatke andmed infrapunaga või Bluetooth-i vahendusel teisele seadmele.

Küsimused ja vastused

Telefoni ekraani

- Küsimus: Miks telefoni ekraanile ilmuvad sisselülitamisel hajutatud, värvitud või eredad täpikesed?
Vastus: See on üldiselt väga omane kõikidele maatriksekraanidele. Telefoni ekraani koosneb paljudest lülituselementidest, millede ülesandeks on pikslite juhtimine. Võib juhtuda, et ekraanil on mõni puuduv, värvitu või ere punkt.

Kaamera

- Küsimus: Miks on fotod tumedad, kui ma kaameraga pildistan või fotosid vaatan?
Vastus: Fotode heledus sõltub ekraani kontrastsuse seadest. Kontrollige ekraani kontrastsust ja seadke see heledamaks. Avage **Seaded** → **Telefoni seaded** → **Displei** → **Kontrastsus**.
- Küsimus: Miks on fotod "määrduvad" moega?
Vastus: Kontrollige, et kaamera objektiivi kaitsev aknake oleks puhas. Puhastamiseks leiate juhised peatükis '[Hooldus ja korrashoid](#)' lk. [144](#).

Bluetooth

- Küsimus: Ma ei saa Bluetooth ühendust lõpetada?
Vastus: Kui mõni seade on ennast Teie telefoniga sidunud, ei ole aga andmeid edastanud ja on ühenduse lahtiseks jättnud, siis on ainus viis ühenduse katkestamiseks Bluetooth'i deaktiveerimine. Avage menüü Bluetooth ja valige **Bluetooth** → **Välja lülitatud**.

- Küsimus: Miks mu telefon ei suuda leida teist Bluetooth funktsiooniga seadet?
Vastus: Kontrollige, et mõlema seadme Bluetooth funktsioon on aktiveeritud.
Kontrollige, et seadmete omavaheline kaugus ei ületaks 10 meetrit ning et nende vahele ei jääks takistusi, näiteks sein vms.
Võib-olla on teine seade "varjatud" režiimis, kontrollige ka seda.

Multimeediasõnumid

- Küsimus: Mida teha, kui telefon teatab, et ta ei saa multimeediasõnumit vastu võtta, kuna mälu on vähe?
Vastus: Vajalik mäluhulk on antud veateates: **Sõnumite ei saa mälu vähesuse tõttu alla laadida. Kustuta mõned andmed**. Selleks, et vaadata mälus olevaid andmeid ning seda, kui suure osa mälust erinevad andmegrupid hõivavad, avage **Haldur** ja valige **Valikud** → **Mälukasutus**. Kui vabastasite veidi mälu, üritab multimeedia sõnumikeskus sõnumit uuesti Teie telefonile saata.
- Küsimus: Mida teha, kui telefon teatab: **Multimeediasõnumit ei saa alla laadida. Võrguühendus on hõivatud**?
Vastus: Katkestage kõik dataühendused. Kui mõni dataühendus, mis kasutab erinevat gateway'd on brauseri või e-postiga hõivatud, ei saa multimeediasõnumit vastu võtta.
- Küsimus: Kuidas katkestada sideühendus, kui telefon üritab pidevalt uuesti sidet luua? Hetkeks ilmub ekraanile:

Laen sõnumit või *Proovin uuesti sõnumit alla laadida*. Mida see tähendab?

Vastus: Telefon üritab multimeedia sõnumikeskuses olevaid sõnumeid telefoni laadida.

Kontrollige, kas multimeedia seaded, telefoninumbrid ja aadressid on õigesti sisestatud. Avage **Sõnumid** ja valige **Valikud** → **Seaded** → **Multimeediasõnum**.

Kui soovite sideühenduse loomist vältida, on selleks järgmised võimalused. Avage **Sõnumid** ja valige **Valikud** → **Seaded** → **Multimeediasõnum** ja siis:

- Valige **Sõnumi saabumisel** → **Lae hiljem alla**, kui soovite, et multimeedia sõnumikeskus sõnumi salvestaks ning et Teil oleks võimalus see hiljem alla laadida, näiteks pärast seda kui olete kontrollinud seadeid. Pärast viimast muudatust peab telefon saatma võrku sellekohase teate. Kui soovite sõnumi hiljem telefoni laadida, valige **Lae kohe alla**.
- Valige **Sõnumi saabumisel** → **Keeldu sõnumist** - kui Te ei soovi multimeediasõnumeid vastu võtta. Pärast viimast muudatust peab telefon saatma võrku sellekohase teate, mille järel multimeedia sõnumikeskusest kustutatakse kõik edastamise ootel olevad multimeediasõnumid.
- Valige **Multim. vastuvõtt** → **Vastuvõttu ei ole** - telefon ei võta Teile saadetud multimeediasõnumeid vastu. Pärast seda muudatust ei võta telefon enam üldse multimeediasõnumite asjus võrguga ühendust.

Fotod

- Küsimus: Kas telefon toetab selle foto vormingut, mida soovin vaadata?

Vastus: Vaadake lk. [57](#), kus leiate täiendavat infot toetatavate vormingute kohta.

Sõnumid

- Küsimus: Miks mul ei õnnestu kontaktkirjet valida?
- Vastus: Kui Teil ei õnnestu valida kontaktkirjete loendist aadressaati, puudub kontaktkaadil telefoninumber või e-posti aadress. Sisestage kontaktandmete funktsioonis kaardile vastavad andmed.

Kalender

- Küsimus: Miks nädalate numbrid puuduvad?
- Vastus: Kui valisite kalendri seadetest nädala alguspäevaks mitte esmaspäeva, vaid mingi teise päeva, siis nädala numbraid ei näidata.

Veebiteenused

- Küsimus: *Kehtivat pöörduspunkti ei ole määratletud. Määratle see Teenuse seadetes.*
- Vastus: Sisestage õiged brauseri-seaded. Võtke juhtnööride saamiseks ühendust võrguoperaatoriga. Vt. ['Telefoni ettevalmistamine brauseri kasutamiseks'](#) lk. [116](#).

Logi

- Küsimus: Miks on logi tühi?
- Vastus: Võib-olla olete aktiveerinud mingi filtri ning antud filtrile vastavaid sideühendusi ei ole registreeritud. Kõikide sissekannete vaatamiseks valige **Valikud** → **Filter** → **Kõik sisedeansid**.

Ühendamine PC-arvutiga

- Küsimus: Miks mul ei õnnestu telefoni PC-arvutiga ühendada?

Vastus: Kontrollige, et arvutisse oleks installeeritud PC Suite for Nokia 3650 ning et see programm oleks käivitatud. Vaadake juhendit **Installation guide for PC Suite**, mille leiate CD kaustast "Installeeri". Täiendavaid abimaterjale PC Suite for Nokia 3650 kasutamise kohta leiate PC suite'i **online help**ist.

Kasutuskoodid

- Küsimus: Mis on mu lukukood, PIN-kood ja PUK-kood?
Vastus: Algne lukukood on **12345**. Kui olete oma lukukoodi unustanud ning Teil ei ole seda ka kuskilt järgi vaadata, võtke ühendust telefoni müüjaga.
Kui olete oma PIN- või PUK-koodi unustanud või kui Te ei ole neid saanudki, võtke ühendust võrguoperaatoriga.
Paroolide osas võtke ühendust pöörduspunkti haldajaga, näiteks internetiteenust pakkuva firmaga, teenusepakkujaga või võrguoperaatoriga.

Rakendus ei reageeri

- Küsimus: Kuidas sulgeda rakendust, mis ühelegi käsklusele ei reageeri?
Vastus: Avage rakenduste ümberlülitamise aken, milleks hoidke all klahvi. Seejärel leidke see rakendus ja vajutage rakenduse sulgemiseks .

18. Akut puudutav teave

Laadimine ja tühjendamine

- Telefoni toiteallikaks on laetav aku.
- Pidage silmas, et aku saavutab täismahtuvuse alles peale kahte-kolme täielikku täis- ja tühjakslaadimise tsüklit!
- Akut võib täis ja tühjaks laadida sadu kordi, lõpuks see aga ikkagi vananeb. Kui telefoni kasutusaeg (kõne- ja ooteaeg) märgatavalt tavalisest lüheneb, on aeg muretseda uus aku.
- Kasutage ainult telefoni tootja poolt heakskiidetud akusid ja akulaadijaid. Ühendage laadija telefonist alati lahti kui akut ei laeta. Ärge hoidke akut laadijaga ühendatuna kauem kui üks nädal, kuna ülelaadimine lühendab aku eluiga. Täielikult laetud aku, mida ei kasutata, laeb ennast mingi aja jooksul ise tühjaks.
- Äärmuslikud temperatuurid mõjutavad aku laadimise võimet.
- Kasutage akut ainult selleks ettenähtud eesmärgil.
- Ärge kunagi kasutage katkist ega vananenud akut.
- Ärge lühistage akut. Juhuslik lühis võib tekkida kui metallese (münt, kirjaklamber või pastapliiats) tekitab lühiühenduse aku "+" ja "-" klemmide vahel (metallribad aku tagaküljel), mis võib juhtuda näiteks siis, kui kannate lahtist akut taskus või kotis. Klemmidevaheline lühis võib kahjustada akut või selle kontakte.
- Kui jätate aku liiga kuuma või külma kohta, näiteks kinnisesse autosse suvel või talvel, vähendab see aku eluiga ja mahtuvust. Püüdke hoida akut temperatuuril 15°C kuni 25°C. Kui aku on üle kuumenenud või liialt maha jahtunud, võib telefon, isegi täielikult laetud aku korral, ajutiselt töötamast lakata. Aku töökindlus ei ole garanteeritud miinuskraadidel.
- Ärge hävitage akut põletamise teel!
- Hävitage aku kohalikku seadusandlust järgides (näit. ümbertöötlemise teel). Ärge visake akut olmeprügi hulka.
- Akut võib eemaldada ainult siis, kui telefon on välja lülitatud.

19. Hooldus ja korrashoid

Teie telefon on hoolikalt disainitud ja viimistletud, seetõttu tuleb seda ka korralikult hoida. Järgides alltoodud soovitusi, tagate telefoni kauaaegse kasutamise ja täidate garantiinõudeid.

- Hoidke telefon koos selle osade ja lisavarustusega eemal väikelaste käeulatuses.
- Hoidke telefon kuiv. Sademed, niiskus ja vedelikud sisaldavad mineraale, mis võivad elektronahelaid korrodeerida.
- Ärge kasutage ega hoidke telefoni tolmustes ja määrdunud kohtades. See võib kahjustada telefoni liikuvaid osi.
- Ärge hoidke telefoni kuumas. Kõrged temperatuurid võivad lühendada elektronseadmete eluiga, kahjustada akut ning sulatada või deformeerida plastmassist detaile.
- Ärge hoidke telefoni külmas. Seni kuni telefon üles soojeneb (normaaltemperatuurini), võib telefoni sees tekkida kondensaatniiskus, mis kahjustab elektronahelaid.
- Ärge püüdke telefoni avada. Asjatundmatu käsitsemine võib selle rikkuda.
- Ärge raputage, koputage ega pillake telefoni maha. Telefoniga hoolimatult ümber käies võite kahjustada sisemisi elektronahelaid.
- Ärge kasutage telefoni puhastamiseks tugevatoimelisi kemikaale ega puhastus- või pesemisvahendeid.
- Ärge telefoni värvige. Värv võib valguda telefoni liikuvate osade vahele ja takistada telefoni korralikku funktsioneerimist.
- Kaamera objektiivi puhastage pehme, puhta ja kuiva riidelapiga.
- Kasutage ainult tootja poolt heakskiidetud vahetusantenni. Teiste antennide, modifikatsioonide ja lisade kasutamine võib Teie telefoni rikkuda ja võib olla vastuolus raadioaparatuurile kehtestatud normidega.

Kõik ülaltoodud näpunäited kehtivad võrdselt Teie telefoni, aku, laadija või mistahes lisaseadmete kohta. Kui mistahes nimetatud seadme töös esineb häireid, pöörduge lähima volitatud teenindusfirma poole. Firma töötajad abistavad Teid tekkinud probleemide lahendamisel ja organiseerivad vajadusel remondi.

20. Tähtis ohutuslane info

Liiklusohutus

Ärge kasutage käsitelofoni autojuhtimise ajal. Asetage telefon alati hoidikusse; ärge asetage seda kõrvalistemele või mujale, kust see kokkupõrkel või järsul pidurdamisel lahti võib pääseda.

Pidage mees – ohutu liiklemine kõigepealt!

Kasutuskeskkond

Ärge unustage järgida piirkonnas kehtestatud erinõudmisi ja lülitage telefon alati välja, kui selle kasutamine on keelatud või kui see võib tekitada häireid või põhjustada ohtlikke olukordi.

Kõne ajal hoidke telefoni normaalasendis.

Selleks, et mitte ületada raadiosagedusliku välja piirnorme, kasutage ainult Nokia poolt heakskiidetud lisatarvikuid. Kui kannate sisselülitatud telefoni vöö, kaelas või muul moel keha juures, kasutage Nokia poolt heakskiidetud kandevarustust.

Telefon sisaldab magnetilisi osi. Metallesemete lähedalolu võib tekitada magnetilise külgetõmbe, mistõttu kuuldeaparaate kasutavad isikud ei tohi telefoni hoida vahetus kokkupuutes kuulmisseedmega. Hoidke telefoni alati vutlaris, sest kuulari metallosad võivad tekitada magnetilise külgetõmbe. Ärge hoidke pangakaarte ega muid magnetiliselt salvestatud infot telefoni vahetus läheduses, sest nendele salvestatud informatsioon võib kustuda.

Elektrooniline aparatuur

Üldjuhul on tänapäevane elektrooniline aparatuur raadiosignaale eest varjestatud. Ei ole aga välistatud, et mingi elektrooniline seade ei ole Teie telefoni poolt edastatavate raadiolainete eest piisavalt kaitstud.

Südamestimulaatorid Südamestimulaatori võimaliku häire vältimiseks soovivad stimulaatorite tootjad, et raadiotelefoni hoitaks südamestimulaatorist vähemalt 20 cm kaugusel. See soovitus põhineb spetsiaalsete uuringute tulemustel, mis teostati firma Wireless Technology Research poolt. Südamestimulaatoriga inimesed:

- peaksite hoidma sisselülitatud telefoni vähemalt 20 cm kaugusel südamestimulaatorist;
- ei tohiks kanda telefoni rinnataskus;
- helistamisel peaksite hoidma telefoni selle kõrva ääres, mis jääb stimulaatorist kaugemale;
- kui Teile tundub, et stimulaatori funktsioneerimine on häiritud, lülitage oma telefon viivitamatult välja.

Kuldeaparaadid Mõned digitaalsed raadiotelefonid võivad tekitada häireid teatud kuuldeaparaatide töös. Sel juhul võiksite pöörduda oma teenuse pakkuja poole.

Teised meditsiinilised seadmed Mobiiltelefonid ja teised raadiolaineid edastavad seadmed võivad tekitada häireid ebapiisavalt varjestatud meditsiinilise aparatuuri töös. Konsulteerige arsti või meditsiinilise aparatuuri tootjaga. Kui terviseasutuse siseeskiri seda nõuab, lülitage oma telefon välja. Haiglates ja terviseasutustes kasutusel olev aparatuur võib olla tundlik raadiosignaalide suhtes.

Sõidukid Raadiosignaalid võivad häirida valesti paigaldatud või ebapiisavalt varjestatud elektrooniliste süsteemide tööd mootorsõidukeis (näit. elektrooniline kütuse sissepritsesüsteem, ABS-pidurisüsteem, pardaarvuti, turvapadij). Küsige informatsiooni oma autofirmast või selle esindusest. Samuti uurige, millised võimalikud seadmed on Teie auto mudelile lisatud.

Piirangud asutustes Lülitage oma telefon välja asutustes, kus on üles pandud telefoni kasutamist keelavad sildid.

Plahvatusohtlik piirkond

Plahvatusohtlikus piirkonnas lülitage oma telefon alati välja ning järgige vastavaid hoiatusi ning juhiseid. Säde võib sellises piirkonnas esile kutsuda plahvatuse või tulekahju, mille tagajärgedeks võivad olla kehavigastused või isegi surm.

Tanklas on soovitatav telefon välja lülitada. Raadioaparatuuri kasutamisele on seatud piirangud kütusehoidlates (kütusemahutid), keemiatehastes ja lõhkamistöde piirkonnas.

Plahvatusohtlikud piirkonnad on tavaliselt, kuid mitte alati selgelt tähistatud. Nende hulka kuuluvad kütusemahutid laevadel; kemikaalide transpordi ja hoiustamisega tegelevad

asutused; sõidukid, mis kasutavad vedelgaasi (näiteks propaani või butaani); alad, kus õhk sisaldab kemikaale või väikesi osakesi, kas teravilja- ja tolmuosakesi või metallitolmu ning kõik piirkonnad, kus Teil soovitatakse oma auto mootor välja lülitada.

Sõidukid

Telefoni peaks remontima ja autosse paigaldama ainult kvalifitseeritud spetsialist. Vale paigaldus või teenindus võib olla ohtlik ning võib tühistada telefonile antud garantii.

Kontrollige regulaarselt, et kõik telefoni lisaseadmed autos oleksid korralikult paigaldatud ja töötaksid õieti.

Ärge vedage ega hoidke lenduvaid gaase, vedelikke või plahvatusohtlikke aineid telefoniga või selle lisavarustusega ühes autoosas.

Turvapadjaga sõidukeis pidage silmas, et turvapadij avaneb suure jõuga. Ärge asetage esemeid, sealhulgas autosse monteeritud või monteermata telefoni või selle lisaseadmeid turvapadija avanemispirkonda. Kui telefon on autosse valesti paigaldatud võib see turvapadija avanemisel tekitada tõsiseid vigastusi.

Telefoni kasutamine lennuki pardal on keelatud. Lennuki pardale astudes lülitage oma telefon välja. Raadiotelefoni kasutamine lennukis võib ohustada lennuturvalisust, häirida mobiiltelefoni võrgu tööd ning võib olla ka seadusega keelatud.

Selle hoiatuse eiramine võib seaduserikkujale kaasa tuua mobiiltelefoni teenuste ajutise või alalise lõpetamise, kohtuasja algatamise või mõlemad korraga.

Hädaabikõned

TÄHELEPANU: Kõnealune telefon, nagu mistahes raadiotelefon, kasutab töötamiseks raadiolaineid, mobiilside võrku, samuti kasutaja poolt aktiveeritud funktsioone. Sellest tulenevalt, alati ja igas olukorras ei ole ühenduse saamine sajaprotsendiline. Seepärast ärge lootke väga kriitilistes olukordades ainuüksi mobiiltelefoni olemasolule (näiteks kiirabi väljakutse).

Kõikides mobiiltelefoni võrkudes ei ole hädaabi väljakutse sooritamise võimalik, samuti teatud võrguteenuste ja/või telefoni võimaluste kasutamise korral. Info saamiseks pöörduge kohaliku operaatorfirma poole.

Hädaabi väljakutse sooritamine:

- 1 Kui telefon on välja lülitatud, lülitage see sisse. Kontrollige signaali tugevust.
Mõningad võrgud nõuavad, et telefonis oleks ka toimiv SIM-kaart.
- 2 Displei tühjendamiseks (näit. kõne lõpetamiseks, menüüst väljumiseks jne.) vajutage niimitu korda kui vaja .
- 3 Sisestage oma asukohale vastav hädaabinumber (näit. 112 või muu ametlik hädaabinumber). Hädaabi telefoninumbrit on piirkonniti erinevad.
- 4 Vajutage klahvile.

Kui aktiveeritud on teatud funktsioonid, tuleb need enne hädaabinumbri helistamist välja lülitada. Uurige käesolevat kasutusjuhendit ja võtke ühendust oma võrguoperaatoriga.

Hädaabi väljakutset tehke jälgige, et Teie info oleks võimalikult konkreetne. Mõelge selle peale, et Teie mobiiltelefon võib olla ainuke sidevahend õnnetuspaigal – ärge kõnet enne katkestage, kui Teile selleks luba on antud.

Sertifitseerimisinfo (SAR)

KÄESOLEV TELEFONI MUDEL ON KOOSKÕLAS VALITSUSE POOLT KEHTESTATUD RAADIOLAINEKIIRGUSE LUBATUD PIIRNORMIDE EESKIRJADEGA

Teie mobiiltelefon on raadiosaatja ja -vastuvõtja. Telefoni mudel on projekteeritud ja toodetud vastavuses rahvusvaheliselt soovitatavate põhisuundadega (ICNIRP) raadiosagedusliku energia kiirguse lubatud piirnormide suhtes. Nimetatud normid on osa mõistlikest üldsundadest, mis määravad lubatava raadiosagedusliku energia kiirguse taseme üldisele elanikkonnale. Need üldsunnad põhinevad standarditel, mis on välja töötatud sõltumatute teadusasutuste poolt teaduslike uurimuste käigus teatud perioodide vältel. Standardid võtavad arvesse olulisi ohutuspäi, tagamaks kõikide inimeste turvalisuse nende vanusest ja tervislikust seisundist sõltumata.

Mobiiltelefoni raadiosagedusliku energia kiirguse standardi mõõtühikuks on spetsiifiline absorptsiooni kiirus (Specific Absorption Rate) ehk SAR. Rahvusvaheliselt tunnustatud SAR-i piirnormiks on 2.0 W/kg*. SAR-i mõõdistused on läbi viidud nii, et telefon on tavalises kasutusasendis, töötab oma suurimal kinnitatud võimsusastmel ning mõõtmised on läbi viidud kõigil sagedusaladel. Kuna SAR-i mõõtmised on läbi viidud telefoni suurimal kinnitatud võimsusastmel, siis on telefoni tegelik SAR-i väärtus töötamise ajal maksimaalsest tunduvalt väiksem. Mobiiltelefon on projekteeritud nii, et ta töötab mitmetel võimsustasemetel, kuid kasutab sellist võimsust, mis on vajalik hetkel võrgu leidmiseks. Mida lähemal viibite mobiilsidevõrgu tugijaama antennile, seda väiksem on telefoni väljundvõimsus.

Suurim SAR-i väärtus käesoleva telefoni mudeli puhul kõrva ääres kasutamiseks on 0.72 W/kg. Erinevate mudelite SAR-taseme ja mõõtmiste positsioonide vahel võib esineda erinevusi, kuid need kõik on kooskõlas rahvusvõrre tunnistatud raadiosagedusliku energia lubatavatele piirnormide põhisuundumustega.

*Üldise tarbijaskonna poolt kasutatavate mobiiltelefonide SAR-i väärtus on 2.0 W/kg, mis on keskmiselt 10 grammi keha massi kohta. Standardis on arvestatud olulise piirmääraga, tagamaks avaliku üldsuse täiendava kaitstuse ning arvestades võimalike mõõtmiserinevustega. SAR-väärtused sõltuvad riiklikest nõuetest ja võrgu sagedusalast. SAR-väärtusi käsitleva piirkondliku teabe saamiseks vaadake tooteinfot aadressil www.nokia.com.

Indeks

A

- Akut puudutav teave 143
- Andmeside teenusepakkuja, mõiste selgitus 31
- Andmesideühendused
 - Indikaatorid 10
 - Seaded 31
- Andmete ülekanne teistesse Nokia telefonidesse 51, 105
- Animatsioonid 56
- Arvutiühendused 136
- Audiofailid
 - Vt. *Meediafailid*
- Automaatne vastuvõtt 43

B

- Bluetooth 129
 - Andmeedastus 131
 - Andmete vastuvõtt 134
 - Lühinimed seotud seadmetele 133
 - Pääsukood, mõiste selgitus 132
 - Seaded 130
 - Seadme ainuomane aadress 130
 - Seadmete tähised 132
 - Sideühenduse indikaatorid 132
 - Sidumine 131
 - Sidumise nõue 131
 - Sidumise tühistamine 133

- Tehases sisseprogrammeeritud pääsukood 132
- Ühenduse katkestamine 134
- Ühenduse nõue 131

Brauser

- Brauseri pöörduspunktid, vt. *Pöörduspunktid*
- Tähised 117
- WAP-leheküljed 115
- XHTML-leheküljed 115
- Ühendamine 116
- Ühenduse lõpetamine 122

Brausimine 118

C

CD 136

D

Data Import

- Kalender ja ülesanded 105
- Kontaktkirjed 51

Digital rights management 121

Displei seaded 29

DNS, Domain Name Service, mõiste selgitus 36

DRM 121

DTMF-toonsignaalid, mõiste seletus 21

E

E-kiri 78

- Allalaadimine postkastist 86
- Avamine 87
- Kustutamine 88
- Manused 87
- Manuste salvestamine 88
- Offlain 85
- Onlain 85
- Seaded 94
- Serveri postkast 84

Eraldusvõime, mõiste selgitus 54

F

Failiformaadid

- JAD ja JAR 126
- Kasutatavad 88
- RealOne Player 62
- SIS fail 126

Foto režiim 53

Fotod 55

- Fookuse muutmine 57
- Formaadid 57
- Foto andmete vaatamine 57
- Lisamine kontaktkaardile 45
- Mälumaht 54
- Otsevaliku klahvid fotode vaatamisel 57

Piltsõnumite kaust 59
Pööramine 57
Zoomimine 56
Täisekraan 56
Vastuvõtt digitaalkaamerast 56
Ümberkorraldamine 58

G

GIF-animatsioonid 56
GPRS

Vt. *Pakettandmeside*

H

Helifailid

Vt. *Meediafailid*

Helilooja 106

Helitugevuse seadmine 107
Meloodia stiili valimine 107
Meloodiate kuulamine 107
Tempo määramine 107

Helinad 97

Personaalse helina määramine 49
Seaded 97
Smart-sõnumi vastuvõtmine 82
Vaigistamine 19

Helisalvesti 111

Helisignaolid 97

Personaalse helina kustutamine 49

Helistamine 17

Tunnussõnaga 48

Helitugevuse seadmine 15

Kõne ajal 17

Hinnad

Pakettandmeside 33

HSCSD

Vt. *Kiirendatud andmeedastus*

Häälvalimine 47

I

Indikaatorid 9

Andmesideühendused 10

Infrapunane 134

Interaktiivne abi 12

Interneti pöörduspunktid (IAP)

Vt. *Pöörduspunktid*

IP-aadress, mõiste selgitus 36

ISDN, mõiste selgitus 35

ISP

Vt. *internetiteenuse pakkuja*

J

JAD ja JAR failid 126

Java

Vt. *Rakendused*.

JPEG, mõiste selgitus 52

Järjehoidja, mõiste selgitus 117

K

Kaamera 52

Foto tüüp 53

Mälukaart 55

Mälumaht 54

Seaded 53

Kalender 100

Data Import 105

Helisignaali 104

Helisignaali väljalülitamine 104

Kalendri sisestusväljad 101

Kaugsünkroniseerimine 138

Kirjete saatmine 104

Mitme kirje kustutamine

korraga 139

Seaded 103

Tähised 102

Ülevaated 102

Kalkulaator 106

Kasutuskoodid 38

Kaugsünkroniseerimine 137

Kaustad, loomine, elementide
paigutamine kaustadesse 14

Keel

kirjutamine 28

Kell 110

Helisignaali 110

Seaded 110

Kellaaeg, seade 38

Kiirendatud andmeedastus, mõiste
selgitus 32

Kiirvalimine 49

Helistamine 18

[Kirjutamine](#) 70
 Sõnastikupõhine tekstisisestus 70
 Sõnastikupõhine tekstisisestus,
 väljalülitamine 72
 Tavaline tekstisisestus 70
[Kleepimine](#)
 Tekst 73
[Klipp](#)
 Vt. *Videosalvesti*
[Kontaktide grupid](#) 50
 Liikmete kustutamine 51
 Mitme liikme lisamine korraga 51
 Telefonihelina valimine 49
[Kontaktkirjed](#)
 Data Import 51
 DTMF-toosignaali
 salvestamine 21
 Helina tooni kustutamine 49
 Kaugsünkroniseerimine 138
 Kiirvalimisnumbrite määramine 49
 Piltide kasutamine 45
 Põhinumbrite ja -aadresside
 määramine 46
 Telefonihelina valimine 49
 Tunnussõnad 47
 Tunnussõnade kustutamine 48
 Tunnussõnade kuulamine 48
 Tunnussõnade lisamine 47
 Tunnussõnade muutmise 48

[Konverentskõned](#) 18
[Koostamine](#)
 Kontaktkirjed 44
[Kopeerimine](#)
 Kontaktkirjed SIM-kaardilt telefoni
 ja vastupidi 44
 Tekst 72
[Kordus](#) 110
[Kustutamine](#)
 Kalendrikirjed 101
 Kontaktkirjed 45
 Kõnehinna loendurid 25
 Logi 25
 Viimaste kõnede register 23
[Kuupäev, seade](#) 38
[Kõne vastuvõtmine](#) 19
 Automaatne 43
[Kõned](#)
 Hinnalimiit 24
 Keeldumine 19
 Kestus 23
 Kiirvalimine 18
 Kontaktandmete kasutamine 17
 Konverentskõned 18
 Kõne ajal 20
 Kõneühikud 24
 Rahvusvahelised 17
 Seaded 29
 Suunamine 19
 Suunamise seaded 21

 Valitud 23
 Vastamata 22
 Vastatud 22
 Vastuvõtmine 19
 Ühendamine 20
[Kõnede piiramine](#) 42
[Kõnede suunamine](#) 19
[Kõnede ühendamine](#) 20
[Kõnehinna limiit](#) 24
 Loenduri nullimine 24
 Võrguoperaatori poolt seatud 24
[Kõnepiirang](#) 42
[Kõnepost](#) 18
 Kõnede suunamine kõneposti 21
 Numbri muutmise 18
[Kõneregister](#)
 Vt. *Logi*
[Kõnest keeldumine](#) 19
[Kõneteadete kuulamine](#) 18
[Kõneteadet](#) 18
[Käed-vabad](#)
 Vt. *Valjuhääldi*
[Kärjeinfo](#) 90
[Kärjeteade](#) 43
L
[Lemmikud](#) 99
 Otsevalikute lisamine 99
[Lisaseadmed](#)
 Seaded 43

Logi

- Filtreerimine 25
- Seaded 26
- Sissekannete kustutamine 25
- Viimased kõned 22

Loopset

- Aktiveerimine 43

Lukukood

- 38

Lõikamine

- Tekst 73

Lühisõnumid

- Kirjutamine ja saatmine 74

M

Manused

- Laadimine 87
- Vaatamine 87

Meediafailid

- Failiformaadid 62
- Mahamängimine 63
- Mõiste selgitus 62

Menüü

- 10
- Menüü klahv 10
- Põhimenüü ümberkorraldamine 11

Minu kaustad

- 84

Modem

- Telefoni kasutamine

modemina 136

Multimeediasõnumid

- Helide kuulamine 82
- Koostamine 76
- Vaatamine 81

Muusikafailid

- Vt. *Meediafailid*

Muutmine

- Kalendrikirjed 101
- Kontaktkirjed 45
- Tekst 70

Mälu on vähe

- Mälumahu vaatamine 114, 128
- Probleemid, mida saate ise lahendada 139

Mälu puhastamine

- Kalendrikirjed 139
- Logi andmed 139

Mälukaart

- 111
- Avamine 114
- Formateerimine 113
- Kaamera 55
- Mälukasutus 114
- Parool 113
- Taastamine 113
- Varundamine 113
- Videoklipid 111

Mängud

- 111

Märkmik

- 110

O

Offlain

- 85

Onlain

- 85

Ooterežiim

- Indikaatorid 9

- Seaded 28

Otsevalikud

- Fotodes 57
- Lemmikutes 99

Otsinguväli

- 14

P

Pakettandmeside

- Dataloendur 25
- Maksumus 33
- Mõiste selgitus 32
- Seaded 37
- Ühenduse taimer 25

Pakettandmeside maksumus

- 33

Parool

- Mälukaart 113

PC

- Ühendamine 136

PC Suite for Nokia 3650

- 136

Peakomplekt

- 16

Pildid

- Pildistamine 52

- Vaatamine 56

Pildistamine

- 52

Pimenduspiilt

- Seaded 29

PIN-kood 38
 Avamine 38
Pispildid
 Kontaktkirje juures 45
Postkast 84
 Ühenduse katkestamine 87
Probleemid, mida saate ise lahendada 139
Profiilid 97
 Seaded 97
 Ümber nimetamine 98
Puhkereziiim
 Vt. Ootereziiim
Puhverdus
 Mõiste selgitus 65
Pöörduspunktid 31
 Seaded 34
 Seaded, lisaseaded 36
Pöörduspunkt, mõiste selgitus 31
R
Rakendused 123
 Java rakenduse seaded 125
 Java rakenduste avamine 125
 Java rakenduste eemaldamine telefonist 125
 Java rakenduste installeerimine 124
Rakenduste ümberlülitamine 12
Raportid 68

RealOne Player 62
 Failiformaadid 62
 Helitugevuse seadmine 65
 Media guide 63
 Striimimine 64

S

SyncML

Vt. *Kaugsünkroniseerimine*.

Saateraportid 68

Saatmine

Bluetooth'i vahendusel 131
 infrapunahenduse vahendusel 134
Kalendrikirjed 104
Kontaktkirjed, visiitkaardid 50
Meediafailid 65
Videoklipid 61, 65

Saatmiseks 89

Salvesti, helide salvestamine 111

Seaded 27

Bluetooth 130
Displei 29
E-kiri 94
Helisignaaliid 97
Kaamera 53
Kalender 103
Kasutuskoodid 38
Kell 110
Kellaaeg ja kuupäev 38

Kõnepiirang 42
Lisaseadmed 43
Logi 26
Lukukood 38
Lühisõnumid 91
PIN-kood 38
Rakendused (Java) 125
RealOne Player 66
Sertifikaadid 40
Suunamine 21
Sõnumid 90
Sõnumid, saadetud sõnumite kaust 96
Tavaline 27
Teatesõnumid 95
Telefoni seaded 27
Turvameetmed 38
Valiknumbrid 39
Videosalvesti 61
Võrguteated 96
Ühendus 31
Sertifikaadid 40
 Volitusseaded 42
Serveri postkast 84
 Ühenduse katkestamine 87
Sideühenduse indikaatorid
 Andmesideühendused 10
 Bluetooth 132
 Infrapunane 135
Sidumine, mõiste selgitus 132

SIM-kaart

- Nimed ja numbrid 26
- Nimede ja telefoninumbrite kopeerimine 44
- SIM-kaardi sõnumite vaatamine 26
- Sõnumid 89

SIS fail 126

Smart-sõnumid

- Saatmine 74
- Vastuvõtt 82

SMS sõnumikeskus

- Uus keskus 91

Striimimine

- Mõiste selgitus 64

Sõnastikupõhine tekstisestus 70

- Näpunäide 71
- Väljalülitamine 72

Sõnumid

- E-kirja kirjutamine 78
- Lühisõnumid 74
- Minu kaustad 84
- Multimeediasõnumid 75
- Piltsõnumi pildi salvestamine 59
- Piltsõnumid 75
- Põhiaken 67
- Saabunud 79
- Saadetud sõnumite kausta seaded 96

- Saateraportid 68
- Saatmiseks 89
- Seaded 90
- SIM-kaardi sõnumid 89
- Teksti kirjutamine 70

Sünkroniseerimine

- Vt. *Kaugsünkroniseerimine*.

Z

Zoomimine 56

T

Tarkvara

- Eemaldamine 128
- Installeerimine 127
- .SIS faili saatmine telefonile 127

Tarkvara eemaldamine 128

Tarkvara installeerimine 127

Taustapilt

- Vt. *Seaded, Tavaline*

Tavaline tekstisestus 70

Teatesõnum

- Seaded 95

Teatesõnumid 83

Teenuse juhtimise redaktor 90

Teisendaja

- Vahetuskursside salvestamine 109
- Valuuta nimetuse muutmine 109
- Valuutade konverteerimine 109
- Ühikud 109

Tekstimallid 84

Tekstisestus 70

Tekstisõnumid

- Vt. *Lühisõnumid*

Telefoniraamat

- Vt. *Kontaktkirjed*

Tunnussõnad 47

- Helistamine 48
- Kustutamine 48
- Kuulamine 48
- Lisamine 47
- Muutmine 48
- Mõiste selgitus 44

Tunnussõnade salvestamine 47

Turvameetmed

- Kasutuskoodid 38
- Seaded 38
- Turvatunnistused 40

Tähised

- Kalendrikirjed 102

Tähtis ohutusala info

- Elektrooniline aparatuur 145
- Hooldus ja korrashoid 144
- Hädaabikõned 147
- Kasutuskeskkond 145
- Liiklusohutus 145
- Plahvatusohtlik piirkond 146
- Sõidukid 146

U

USSD käsud 90

V

Vaata videot

Vt. *RealOne Player*

Vaatamine

Fotod 56

GIF-animatsioonid 56

Vahendid

Vaadake *Haldur – rakenduste ja tarkvara* installeerimine

Valiknumbrid 39

Valitud numbrid 23

Valjuhääldi 15

Aktiveerimine 15

Väljalülitamine 15

Valjuhääldi aktiveerimine 15

Vastamata kõned 22

Vastatud kõned 22

Vastuvõtt

Bluetooth'i vahendusel 134

Helinad, logod ja seaded,
vt. *Smart-sõnumid*

infrapunauhenduse

vahendusel 134

vCard-vorming 50

Video salvestamine 60

Video vaatamine 61, 63

Videoklipid

Vt. *Meediafailid*

Videosalvesti 60

Mälukaart 61

Seaded 61

Videoklipid 61

Videoklippide saatmine 61

Videoklippide salvestamine 60

Viimaste kõnede register 22

Kõnede hind 23

Kõnede kestus 23

Kõnehinna limiit 24

Kõneregistri kustutamine 23

Kõneühikud 24

Valitud numbrid 23

Vastamata kõned 22

Vastatud kõned 22

Visiitkaart, mõiste selgitus 50

Saatmine 50

Võrguteated 90

Väljalülitamine

Kalendri helisignaali 104

Äratuskell 110

W

WAP-leheküljed

Brauser 115

X

XHTML-brauser 115

XHTML-leheküljed

Brauser 115

XHTML, mõiste selgitus 115

Ä

Äratuskell 110

Kordus 110

Ü

Ühenduse katkestamine

Bluetooth 134

Ühenduse seaded 31

Ühismälu 16

Üldised seaded 27

Ülesanded 105

Data Import 105

Ümberkorraldamine

Menüü 11